

TANDERUIS VZW

JAARVERSLAG 2022

Thuisbegeleidingsdienst voor personen met autisme Oost-Vlaanderen

Thuisbegeleidingsdienst voor personen met autisme Oost-Vlaanderen

Tanderuis vzw
Brusselsesteenweg 375
9090 Melle

09 228 18 33
info@thuisbegeleidingautisme.be
facebook.com/tanderuis

www.thuisbegeleidingautisme.be

IBAN: BE98 7370 3501 2393
BIC: KREDBEBB
ondernemeningsnr.: 0462.234.001

VAPH

VLAARIS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

JAARVERSLAG 2022

THUISBEGELEIDINGSDIENST

TANDERUIS vzw

Brusselsesteenweg 375

9090 Melle

Tel.: 09/228 18 33

E-mail: tanderuis@thuisbegeleidingautisme.be

Website: www.thuisbegeleidingautisme.be

ERKENNINGEN

Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (BVR RTH)	2.630,45 personeelspunten
Globale Individuele Ondersteuning (RTH-GIO)	85,30 personeelspunten
Crisisbegeleiding (intersectoraal)	53,25 personeelspunten
Vergunde Zorgaanbieder (VZA)	40 personeelspunten
Activeringstrajecten (VDAB)	45 personeelspunten
Aard van Doelgroep Erkenning	Autisme
Werkingsgebied	Oost-Vlaanderen

INHOUDSTAFEL

1. INLEIDING.....	1
2. HISTORIEK	7
3. MISSIE EN VISIE.....	10
4. BEGELEIDINGSAANBOD ANNO 2022	16
5. WERKING IN CIJFERS.....	19
6. THUISBEGELEIDING	30
6.1 VROEGBEGELEIDING	32
6.2 KINDERWERKING	37
6.3 ADOLESCENTENWERKING	43
6.4 VOLWASSENENWERKING	49
7. OVERBRUGGINGSHULP	56
7.1 CONTACTPERSOONSCAP	57
7.2 GROOTOUDERWERKING	58
7.3 BRUSSENWERKING	62
7.4 VRIJETIJDWERKING	65
7.5 ATELIERWERKING	70
7.6 CURSUSSEN	74
7.7 KAMPEN	79
7.8 CHATHULP.....	84
8. KENNISDELING	88
8.1 OUTREACH	89
8.2 ASSTHEEK.....	92
8.3 GIO	98
9. VRIJWILLIGERSWERKING.....	102
9.1 BEZOEKOUDEWERKING	103
9.2 TANDERMAATJE (PRAKTISCHE PEDAGOGISCHE ONDERSTEUNING)	107
9.3 GASSTVRIJ	112
10. PROJECTEN.....	116
10.1 INTERSECTORALE REGIONALE RTH-PROJECTEN 1 GEZIN - 1 PLAN	116
10.2 ACTIVERINGSTRAJECTEN	120
10.3 CRISISBEGELEIDING	120
11. PERSOONSVOLGENDE FINANCIERING	122
12. LIGA AUTISME VLAANDEREN	123
13. KWALITEITZORG	127
14. VORMING, TRAINING, ONDERSTEUNING EN OPLEIDING (VTOO).....	131
15. SAMENWERKING	133
16. PERSONEEL EN BESTUUR.....	135
17. COLLECTIEVE INSPRAAK	136
18. UITDAGINGEN VOOR 2023.....	138
19. SPONSORS 2022.....	146

VOORWOORD

In 1982 werd voor het eerst in Vlaanderen thuisbegeleiding georganiseerd voor gezinnen met een kind met autisme. U kan het verderop in dit jaarverslag lezen in het historisch overzicht. Vijf jaar later kwam er een eerste wettelijk kader. Twintig jaar later ontstond Tanderuis als aparte VZW. Haast geruisloos ging de veertigste verjaardag van thuisbegeleiding autisme vorig jaar voorbij.

Veertig is nochtans een bijzonder getal. In het Engels is het enige getal (forty) waarvan alle letters in alfabetische volgorde staan. Het is het atoomnummer van Zirkonium, een zeer corrosiebestendig metaal. Min veertig is ook de enige temperatuur die dezelfde is in Fahrenheit en in Celsius. Het is verleidelijk om linken te leggen met thuisbegeleiding/Tanderuis, maar die zijn misschien net iets te vergezocht.

Veertig komt ook vaak voor in de Bijbel. De zondvloed duurde veertig dagen en nachten, Mozes onder wiens leiding de Israëlieten veertig jaar door de woestijn trokken, verbleef veertig dagen en nachten op de Sinaïberg, na zijn doop vastte Jezus veertig dagen in de woestijn...; het zijn maar enkele van de ruim tweehonderd vermeldingen. Veertig vormt de basis van “quarantaine”, een woord dat we de afgelopen jaren vaker gebruikten dan ons lief was. De zwangerschap bij de mens duurt veertig weken. We vinden veertig ook terug in de uitdrukking “Het leven begint op veertig”. Veertig heeft duidelijk vaak te maken met verandering, de overgang naar een nieuwe fase, een nieuwe start.

Een ingrijpende verandering werd in 2022 grondig voorbereid binnen Tanderuis. Ze wordt dit jaar uitgerold. Tanderuis vervult eens te meer zijn voortrekkersrol en springt als één van de eersten voluit op de kar van de regionalisering van de zorg. Aangepord door de overheid, maar evenzeer vol overtuiging. Tanderuis Nabij is zowel een nieuwe start, als een logische continuering van veertig jaar kwaliteitsvolle zorg en begeleiding. We kunnen met gepaste trots terugblikken op alle realisaties sinds de pioniersjaren en, met een rugzak vol knowhow en expertise, vertrouwensvol vooruitkijken naar het werken binnen de nieuwe structuur. Groots in kleinschaligheid, het typeert Tanderuis vzw ten volle. Net als tomeloze energie en innovatiedrang. 1542, 1954, 2313, het zijn geen jaartallen maar het aantal woorden dat de directeur nodig had om de verwezenlijkingen en activiteiten van Tanderuis samen te vatten in de inleiding van de jaarverslagen van 2020, 2021 en van het afgelopen jaar. Ik waag me aan een gokje voor de volgende editie: 2821.

Zei ik al dat ik trots ben op het hele team?

Herbert Roeyers
Voorzitter Bestuursorgaan

15 maart 2023

1. INLEIDING

2022 lijkt het jaar te zijn geworden van de uitdoving van de Covid-pandemie golf die ons 2 jaar lang in zijn greep hield. Het eerste kwartaal verliep nog moeizaam maar vanaf het tweede kwartaal konden de digitale begeleidingen afgebouwd worden en herstelde zich het fysieke mobiele werk als voorheen. Een opluchting voor zowel gebruikers als begeleiders.

Meer dan ooit beseffen we hoe waardevol fysieke begeleiding aan huis is voor kinderen, jongeren en volwassenen met autisme. Begeleiding in de leefcontext zelf van de cliënt, vraaggestuurd en krachtgericht samen op pad gaan met gebruikers, uitdagingen tegemoet treden met autismespecifieke inzichten, dat is en blijft de kern van onze hulpverlening.

In dit jaarverslag blikken we terug op de verwezenlijkingen van 2022 zowel inhoudelijk als cijfermatig, met als doel om onze werking toekomstgericht te optimaliseren.

Groei Tanderuis

Een belangrijke vaststelling is dat Tanderuis vzw blijft groeien als dienst. Dit heeft invloed op organisatorische aspecten, personeelsbeleid en teamwerking. Tanderuis vzw wil bewaken dat de organisatie zo optimaal mogelijk functioneert en laat zich positief beïnvloeden door nieuwe maatschappelijke, sectorale en intersectorale tendensen. Daarom moet Tanderuis vzw zijn structuren aanpassen waar nodig, dit in combinatie met aandacht voor zoveel mogelijk behoud van voordelen van een kleinschalige organisatie. In 2022 werd een grote reorganisatie van de teamwerking voorbereid door het directieteam. Vanaf 2023 zullen thuisbegeleiders worden ingedeeld in 4 regioteams onder leiding van 4 regiodirectiemedewerkers. Op termijn is het de bedoeling dat deze regioteams ook verhuizen naar 4 regiohuizen in de 4 zorgregio's van de provincie Oost-Vlaanderen (Meetjesland, Waas&Dender, Gent en Zuid-OVL). Hiermee biedt Tanderuis vzw een actueel antwoord op de tendens tot regionalisering van de zorg. De leeftijdsgebonden autismespecifieke knowhow blijft behouden door inbedding van de leeftijdsgebonden werking in het VTOO-beleid.

Thuisbegeleiding

In 2022 werden in totaal 1.393 cliënten begeleid, wat overeenkomt met een toename van 14% ten opzichte van het aantal van vorig jaar. Binnen de kernopdracht thuisbegeleiding werden 772 gezinnen ondersteund, wat een toename is van 3,5% ten opzichte van vorig jaar.

Door het werken met aanmeldingsquota en het beperken van de begeleidingsduur tot maximaal 18 maanden, slaagden we er in om de wachtlijst beheersbaar te houden. Op 31 december 2022 stonden er nog 263 cliënten op de wachtlijst voor thuisbegeleiding. Om de huidige wachtlijst voor thuisbegeleiding te kunnen wegwerken, heeft Tanderuis vzw echter nood aan uitbreiding van erkenning van minimaal 690 personeelspunten wat overeenkomt met 9,7 VTE thuisbegeleiders. Met het uitbreidingsbeleid RTH in zicht hadden we goede hoop om deze uitbreiding te kunnen realiseren. Het VAPH riep op tot het indienen van innovatieve projecten. Tanderuis vzw diende 7 sterke projecten in over uiteenlopende thema's o.a. autisme en justitie, vakantiekampen voor kinderen en jongeren met autisme, vroegbegeleiding, transitie jongeren naar volwassenheid, outreach-consult, regionale

loketfunctie, woonzorgproject. Slechts 2 van de 7 ingediende projecten werden goedgekeurd (vakantiekampen voor kinderen en jongeren met autisme en woonzorgproject), wat overeenkomt met een uitbreiding van 198 personeelspunten waarmee slechts 2,7 VTE konden worden aangeworven. Voor 2 projecten gingen we in beroep (vroegbegeleiding en loketfunctie) omdat de argumentatie ter afkeuring indruist tegen de basisbeginselen van thuisbegeleiding en de meest recente wetenschappelijke inzichten met betrekking tot autisme. Momenteel zijn we nog wachtend naar het resultaat van deze beroepsprocedure.

In 2022 werden de outputnormen, opgelegd door het Besluit Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (BVR RTH), voor het eerste kwartaal door de overheid gecorrigeerd met 30% omwille van de Covid-19 pandemie. Dat Tanderuis vzw zorgcontinuïteit garandeerde, blijkt uit het feit dat medewerkers 108% van deze gecorrigeerde outputnorm hebben gepresteerd.

Overbruggingshulp

Naast onze kernopdracht bleven medewerkers zich ook sterk inzetten om verschillende vormen van overbruggingshulp te realiseren. Cliënten die wachten op individuele thuisbegeleiding kunnen tijdens hun wachttijd genieten van een divers aanbod aan ondersteuningsvormen die opgenomen zijn in een overzichtelijk jaarprogramma. In het eerste kwartaal dienden sommige (groeps)activiteiten nog geannuleerd te worden omwille van Covid-19 maar ondanks dat slaagden we erin om in de overbruggingshulp 547 cliënten te ondersteunen wat overeenkomt met een toename van 16% ten opzichte van vorig jaar. Gezinnen die op de wachtlijst staan voor individuele thuisbegeleiding kunnen ook beroep doen op het aanbod van onze contactpersonen via adviesgesprekken en kortbegeleiding. In 2022 werd ook sterk ingezet op 'Chathulp', in samenwerking met de Liga Autisme Vlaanderen.

Kennisdeling

Naast onze cliëntgerichte activiteiten, ondersteunden we in 2022 ook verschillende reguliere diensten met overdracht van onze specifieke autisme knowhow. Deze overdracht van autisme-specifieke kennis noemen we outreach en is als bijkomende opdracht mogelijk in ons specifiek wettelijk kader. In 2022 presteerden we 133,23 personeelspunten in kader van outreach, wat overeenkomt met 3,7% van onze begeleidingscapaciteit en een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar.

Met ons autisme-specifiek onthaal- en informatiecentrum, de ASStheek, richten we ons rechtstreeks tot het brede publiek. We willen bijdragen tot het autisme-vriendelijker maken van de maatschappij door iedereen de mogelijkheid te bieden meer te weten te komen over autisme. Dit kan door een bezoek aan één of meerdere onderdelen van onze ASStheek, zijnde bibliotheek, mediatheek, speltheek of snoezeltheek. Terwijl specifieke materialen worden ontleend, gaan wij graag in op allerlei vragen over autisme.

Met de zorgfunctie Globale Individuele Ondersteuning (GIO) delen we onze autismekennis in kinderdagverblijven en kleuterscholen waardoor inclusie voor jonge kinderen met autisme wordt bevorderd. In 2022 werden er 41 GIO-trajecten gerealiseerd.

Vrijwilligerswerking

Vrijwilligers vormen een onmisbare complementaire aanvulling op professionele krachten in de verdere uitbouw van onze dienst. Om de vele uitdagingen die op ons afkomen blijvend aan te kunnen,

versterkten we onze vrijwilligerswerking. We zetten in op het werven van vrijwilligers in het natuurlijke netwerk van onze cliënten. Vrijwilligers worden ondersteund en gevormd met autisme-specifieke knowhow door de vrijwilligerscoördinator via vormings- en uitwisselingsavonden. In 2022 werden er 70 vrijwilligers ingezet in onze gezinnen in begeleiding in functie van afgebakende cliëntgebonden praktische begeleidingstaken.

Regionale verankering en Intersectorale samenwerking

In 2024 wil de overheid de bestaande regelgeving Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH) waarbinnen het zorgaanbod van Tanderuis vzw gevat is, hervormen. Regionale verankering en intersectorale samenwerking zijn hierbij belangrijke elementen.

Onze kerntaak thuisbegeleiding kan moeilijk regionaler georganiseerd worden dan wat we nu al doen want de begeleiding heeft plaats in de woonkamer van de cliënten thuis. Voor onze overbruggingshulp doen we inspanningen om activiteiten in verschillende regio's van Oost-Vlaanderen te organiseren en voor onze ambulante ondersteuning willen we vanaf 2023 de regionale loketfunctie uitbouwen onder de naam Tanderuis Nabij. We zullen vanaf 2023 in 4 regiohuizen gedurende 3 halve dagen per week ambulante ondersteuning voorzien door middel van vrije raadpleging en consultaties op afspraak bij onze contactpersonen. De regiohuizen situeren zich in 4 verschillende zorgregio's van Oost-Vlaanderen (Eeklo in regio Meetjesland, St-Niklaas in regio Waas&Dender, Melle in regio Gent en Zottegem in regio Zuid-OVL).

Tanderuis vzw werkte in 2022 ook heel actief intersectoraal samen:

- Vijf medewerkers zijn halftijds actief in de regionale intersectorale projecten van 1 Gezin 1 Plan. Ze brengen hun autisme-specifieke kennis over aan hun intersectorale collega's en laten zichzelf onderdompelen in diverse innoverende begeleidingsmethodieken in kader van krachtgericht werken.
- Diverse medewerkers van het volwassenenteam werken samen met VDAB om activeringstrajecten op te zetten om volwassen personen met autisme toe te leiden naar werk.
- Zes medewerkers zijn deeltijds actief in het intersectorale netwerk crisisbegeleiding. Tanderuis vzw werkt hiervoor samen met De Schelp vzw en netwerkorganisatie RADAR. Zo wordt autisme-specifieke kennis binnengebracht in de intersectorale crisishulpverlening.
- Tanderuis vzw werkt ook actief samen met Pleegzorg Oost-Vlaanderen om kinderen en jongeren met autisme te laten logeren in gastgezinnen tijdens het weekend of in vakantieperiodes.
- In ons eigen autisme-specifiek netwerk Liga Autisme Vlaanderen worden samen met reguliere partners (Afya, Jonge Helden, Sport Vlaanderen) kampen georganiseerd voor kinderen met autisme.

Vernieuwing en uitbreiding aanbod

Tanderuis vzw actualiseert en innoveert zijn begeleidingsaanbod vanuit o.a. maatschappelijke noden, noden uit gezinnen, innovatieve ideeën van medewerkers, inbedden van verschillende RTH-functies en opportuniteiten vanuit nieuwe ontwikkelingen in de regelgeving. We streven bij de inzet van onze begeleidingscapaciteit naar een evenwichtige balans tussen: thuisbegeleiding (75%), overbruggingshulp (20%) en kennisdeling (5%). Daarnaast houden we bij nieuwe initiatieven in ons

begeleidingsaanbod rekening met de balans tussen het gebruikersperspectief, personeelsperspectief en organisatieperspectief.

- Uitbouw **Tanderuis Nabij**: in januari 2023 starten de contactpersonen met consultdagen op 4 regionale locaties in Oost-Vlaanderen.
- Invoering **flexibele begeleidingstermijn**: Vanaf 2023 maken we het mogelijk om het begeleidingstraject van thuisbegeleiding flexibel in te zetten. Concreet wil dat zeggen dat vanuit een krachtgerichte visie de begeleiding kan onderbroken worden op vraag van de cliënt (bv. op een moment dat er weinig of geen hulpvragen meer zijn) maar dat de resterende begeleidingstermijn vanuit een vraaggestuurde visie ook terug kan ingezet worden op vraag van de cliënt.
- **Nazorg**: Nazorg wordt vervangen door mogelijkheid tot info- en adviesgesprekken in de regiohuizen.
- **Wachtlijstbeheer** wordt **regionaal**: Vanaf het najaar 2023 zullen de aanmeldingsdagen niet langer leeftijdsspecifiek worden aangekondigd en georganiseerd maar regionaal. Dat betekent concreet dat op een vooraf aangekondigde dag gezinnen van een bepaalde regio (ongeacht de leeftijd) zullen kunnen aanmelden voor thuisbegeleiding.
- Meer inzetten op **outreach**: Via diverse kanalen (via de regiohuizen van Tanderuis Nabij, via de Liga Autisme Vlaanderen en via onze nieuwe outreach consultfunctie) willen we in 2023 meer inzetten op outreach met als doel nog krachtiger bij te dragen tot inclusie en een meer autismevriendelijke samenleving.
- Uitbreiding **digitaal aanbod**: Tanderuis vzw beschikt reeds over een divers digitaal begeleidingsaanbod o.a.: digitale oudercursussen, digitale workshops, autismechat, digitale begeleidingen via Teams, blended online hulp. Dankzij de goedkeuring van het digitaal project door de Koning Boudewijnstichting, willen we, in samenwerking met de partners van de Liga Autisme Vlaanderen, een ruimer digitaal aanbod uitwerken voor onze cliënten. Concreet willen we webinars over verschillende inhoudelijke thema's ontwikkelen en beschikbaar stellen ten aanzien van onze cliënten. Het digitaal aanbod zal flexibel raadpleegbaar zijn, interactief waar mogelijk, en creatief ingebed in ons subsidiesysteem.
- Nieuwe **initiatieven in het jaarprogramma**: In 2023 organiseren we in kader van overbruggingshulp terug een uitgebreid aanbod dat terug te vinden is in ons jaarprogramma op de website. Nieuw in dit aanbod: infoavond voor ouders over 'geweldloos verzet', regionaal SplAssch-kamp in Zuid-OVL (regio Vlaamse Ardennen), nieuw atelier 'wobbelturven' voor kleuters, brussenactiviteit voor kleuters 'Op avontuur met Odette', nieuw aanbod vanuit bezoekouderwerking, groepsaanbod stresshantering voor gebruikers.

Digitalisering

In Tanderuis vzw zetten we het digitaliseringsproces verder met het oog op efficiëntie, informatieveiligheid en kleinere ecologische voetafdruk in onze dienst.

- **Tanderapp 2.0**: We willen ons intern digitaal registratie- en cliëntdossiersysteem uitbreiden en optimaliseren met een toegankelijk cliëntportaal.
- **Anti-hacking maatregelen**: Om te voldoen aan steeds toenemende informatieveiligheidsvereisten zullen er in 2023 een aantal nieuwe anti-hacking maatregelen ingevoerd worden.

Liga Autisme Vlaanderen

In oktober 2022 vierden we het vijfjarig bestaan van de Liga Autisme Vlaanderen, het formeel samenwerkingsverband van Het Raster vzw, Tanderuis vzw, Limburgse Stichting Autisme en vzw Victor. Rode draad binnen de werking van de Liga Autisme Vlaanderen is het Vlaanderenbrede karakter. Het gaat om projecten of opdrachten die enerzijds omwille van workload niet haalbaar zijn voor één dienst of die anderzijds efficiëntie- en/of kwaliteitswinst met zich meebrengen door samen te werken met diensten met eenzelfde zorgaanbod. In 2022 werden terug enkele innoverende projecten gerealiseerd:

- **Kamp- en vakantiewerking:** In 2022 realiseerden we **5 kampen voor kinderen en jongeren** in samenwerking met erkende partnerorganisaties AFYA en Sport Vlaanderen en **1 vakantie voor volwassenen**. 17 professionele begeleiders, 10 animatoren, 8 (kook)vrijwilligers en 4 sportlesgevers hebben hun schouders gezet onder onze kamp- en vakantiewerking. De deelname van de **85 personen** met autisme werd ingeschreven onder RTH (dagopvang, verblijf).
- **Autisme Chat:** De Autisme Chat is er voor mensen met autisme en hun directe netwerk (ouders, broers, zussen, kinderen van een ouder met autisme, grootouders...). De Autisme Chat is anoniem, gratis, Vlaanderenbreed en wordt bemand door professionele thuisbegeleiders. Na twee succesvolle jaren werd de projectsubsidie in 2021 opgetrokken naar 2,5 VTE en verlengd tot eind 2023! De Autisme Chat vormt een belangrijk onderdeel van ons aanbod in het kader van overbruggingshulp.
- **Het kaartje van Guus:** Het kaartje van Guus is een kinderboek van auteur Janne Janssens en illustrator Zoë Claessens. Het verhaal biedt een mooi aanknopingspunt om met kinderen vanaf 6 jaar in gesprek te gaan rondom de thema's autisme, diversiteit en vriendschap.
- **Congres:** Op 19 mei 2022 organiseerden we een congres met als thema 'Autismevriendelijk Vlaanderen. Over de brug tussen wetenschap en praktijk'. Het congres werd bijgewoond door 400 deelnemers (voornamelijk professionelen vanuit allerhande sectoren (onderwijs, jongerenwelzijn, VAPH, eerstelijnsdiensten, ...)).
- **Campagne #KElvoorAutisme:** In 2022 werkte de Liga Autisme Vlaanderen samen met sterkmakers in autisme, Vlaamse Vereniging Autisme en Participate! in het kader van **Wereld Autisme Dag**. Via deze campagne wordt een stimulans gegeven aan autismevriendelijkheid in Vlaanderen. De campagne werd onder de aandacht van het brede publiek gebracht via een radio- en TV-spot (met Mathias Sercu en Pol Goossens).
- **Escape Room:** Dankzij de steun van de Nationale Loterij, het 'De Warmste Week'-Fonds van de Koning Boudewijnstichting en CERA gingen we in 2022 van start met de ontwikkeling van een mobiele Escape Room waarmee we spelers zullen kunnen onderdompelen in de ervaring wat het betekent om autisme te hebben. In het najaar van 2023 wordt de mobiele Escape Room gelanceerd.

Ecologisch en duurzaam ondernemerschap

Tanderuis vzw streeft als duurzame organisatie naar ecologisch ondernemerschap met respect voor mens en milieu. In het kader hiervan werd een milieufonds aangelegd en er werd een meerjarenklimaatplan opgemaakt met maatregelen op niveau van infrastructuur, mobiliteit, nutsvoorzieningen, attitudes personeel, aankoopbeleid, afval- en sorteerbeleid, voeding en drank en afbouw papierberg. Gerealiseerde actiepunten van 2022 zijn:

- **Beglazing:** alle ramen met enkel glas werden vervangen door dubbel en hoogrendements glas.
- **Drukwerk:** drukwerk werd drastisch verminderd en noodzakelijk drukwerk werd op gerecycleerd papier afgedrukt.

Dank en waardering

Dit jaarverslag kwam tot stand dankzij de inzet van een 20-tal medewerkers die elk hun specifieke bijdrage leverden. Dit maakt dit jaarverslag tot een gedeeld goed. Graag wens ik hen hiervoor te bedanken. Uiteraard gaat mijn dank ook naar de totale hardwerkende personeelsploeg, het enthousiaste bestuur en de vele vrijwillige medewerkers. Dankzij de inzet van allen is en blijft Tanderuis vzw een open huis voor mensen met interesse voor en vragen over autisme.

Danny Aelvoet

Directeur Tanderuis vzw

15 februari 2023

2. HISTORIEK

1982

In 1982 werd voor het eerst thuisbegeleiding georganiseerd voor gezinnen met een kind met autisme. Het waren de ouders zelf, verenigd in de oudervereniging VVA (Vlaams Vereniging Autisme), die met eigen middelen een beperkt aantal beroepskrachten aantrokken om ouders thuis te kunnen ondersteunen in de opvoeding van hun kind met autisme.

1987

Het eerste Besluit op Thuisbegeleiding (1987) maakte mogelijk dat per provincie één thuisbegeleidingsdienst werd erkend en gesubsidieerd per handicap. Voor de doelgroep autisme echter werd slechts één thuisbegeleidingsdienst in heel Vlaanderen erkend. De prevalentie van de beperking autisme werd toen nog erg minimaal ingeschat door de Vlaamse Overheid.

1997-1998

Eind 1997 werd onze thuisbegeleidingsdienst onafhankelijk van de VVA. Thuisbegeleiding kreeg een nieuwe juridische structuur, er werd een aparte VZW opgericht, een nieuwe Raad van Bestuur trad aan, een nieuwe directeur werd aangeworven en de naam veranderde in TBA.

2002

In 2002 splitste de TBA op in twee onafhankelijke VZW's. Elke vzw kreeg een andere naam. De dienst te Wilrijk kreeg de naam Het Raster, die te St-Amandberg **Tanderuis vzw**. De naam Tanderuis vzw verwijst naar 'het andere huis' of 'een huis voor mensen die anders zijn' en had als werkregio de provincies Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen.

2007

Omwille van de nood aan provinciale verankering drong de opsplitsing van de biprovinciale erkenning zich op. In 2007 werd de splitsing van Tanderuis vzw in twee provinciale diensten goedgekeurd door het VAPH en vanaf 1 januari 2008 werd de VZW-structuur voor een tweede maal gesplitst in een West-Vlaamse vestigingsplaats en een Oost-Vlaamse. De vestigingsplaats te Roeselare kreeg de naam vzw Victor en werd onafhankelijk van Tanderuis vzw.

2012-2013

Uitbreiding van capaciteit maakte dat de bestaande vestigingsplaats te klein werd. Na een lange zoektocht werd eind 2011 in Melle een geschikt gebouwencomplex gevonden dat tevens beantwoordde aan de nood en wens tot uitbreiding van het zorgaanbod. Het gebouwencomplex werd in februari 2012 officieel aangekocht. De verbouwingswerken werden opgestart in maart 2012. In maart 2013 werden de nieuwe gebouwen in gebruik genomen.

2017

Op 1 januari 2017 werd door de overheid beslist om de zorgvorm thuisbegeleiding te laten inkantelen in de regelgeving rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). Na 30 jaar verdween hierdoor de zorgvorm 'thuisbegeleiding' en werd Tanderuis vzw officieel een RTH-dienst. Tanderuis vzw blijft binnen deze nieuwe realiteit van RTH echter kiezen voor het behoud van zijn gespecialiseerde en autisme-specifieke hulpverlening in de regio Oost-Vlaanderen.

Tanderuis vzw biedt binnen deze rechtstreeks toegankelijke hulp niet enkel de gekende mobiele, ambulante ondersteuning en groepsbegeleiding aan, maar verruimt zijn ondersteuningsaanbod ook met rechtstreeks toegankelijke vormen van dagopvang (bv. beperkte vakantieopvang, autisme-vriendelijke kampen, zinvolle vrije tijdsbesteding, ...) en verblijf (bv. autisme-vriendelijke vakantiecampen met overnachting, weekends, ...).

Naast RTH-dagopvang en RTH-verblijf is één van de nieuwe dienstverleningsmogelijkheden 'outreach'. Dat betekent dat onze dienst binnen het regelgevend kader RTH aan handicap-specifieke kennisoverdracht kan doen. De ASStheek, die volledig gerealiseerd werd met middelen via sponsoring, vormt de materiële onderbouw om deze kwaliteitsvolle outreach te kunnen uitvoeren. Door kwaliteitsvolle input van autisme-specifieke knowhow aan reguliere diensten, mantelzorgers en diensten uit belendende sectoren dragen we bij tot een autismevriendelijkere samenleving, bevorderen we inclusie van mensen met autisme en wordt in sommige gevallen gespecialiseerde hulpverlening overbodig. De ASStheek is vrij toegankelijk voor iedereen die interesse vertoont voor de problematiek autisme.

Om aan de vele maatschappelijke uitdagingen in de toekomst beter tegemoet te kunnen komen, bundelen we als kleinschalige organisatie de krachten met de collega-diensten thuisbegeleiding autisme uit de andere provincies. Op 1 oktober 2017 werd de Liga Autisme Vlaanderen opgericht met als doel de autisme-specifieke hulpverlening in Vlaanderen te versterken door Vlaanderenbrede projecten uit te werken en te realiseren (o.a. Vlaamse autismechat, autismevriendelijke kampen, ontwikkeling van documentaires over autisme, digitale databank voor vorming van personeel,...).

2018-2022

In het najaar 2018 ontstonden er 15 regionale en intersectorale RTH-projecten in Vlaanderen als gevolg van een intersectorale oproep van de overheid om de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening te versterken. In Oost-Vlaanderen werden 5 regionale projecten goedgekeurd waaraan Tanderuis vzw ook actief participeert. Het gaat om de regio Meetjesland (RTJ De Tafels), regio Gent (Samen 1 Plan Gent), regio Waas&Dender (Krachtgericht Waas&Dender), regio Oudenaarde (RTJ De Tafels) en regio Aalst (RTJ De Tafels).

2019 - 2021

In 2019 werd een nieuwe RTH-functie toegevoegd aan de RTH-regelgeving: Globale Individuele Ondersteuning (GIO). Met deze functie kunnen RTH-diensten handicapspecifieke ondersteuning bieden aan kinderdagverblijven en kleuterscholen. Tanderuis vzw is erkend voor 85,3 personeelspunten om in Oost-Vlaanderen deze nieuwe functie aan te bieden.

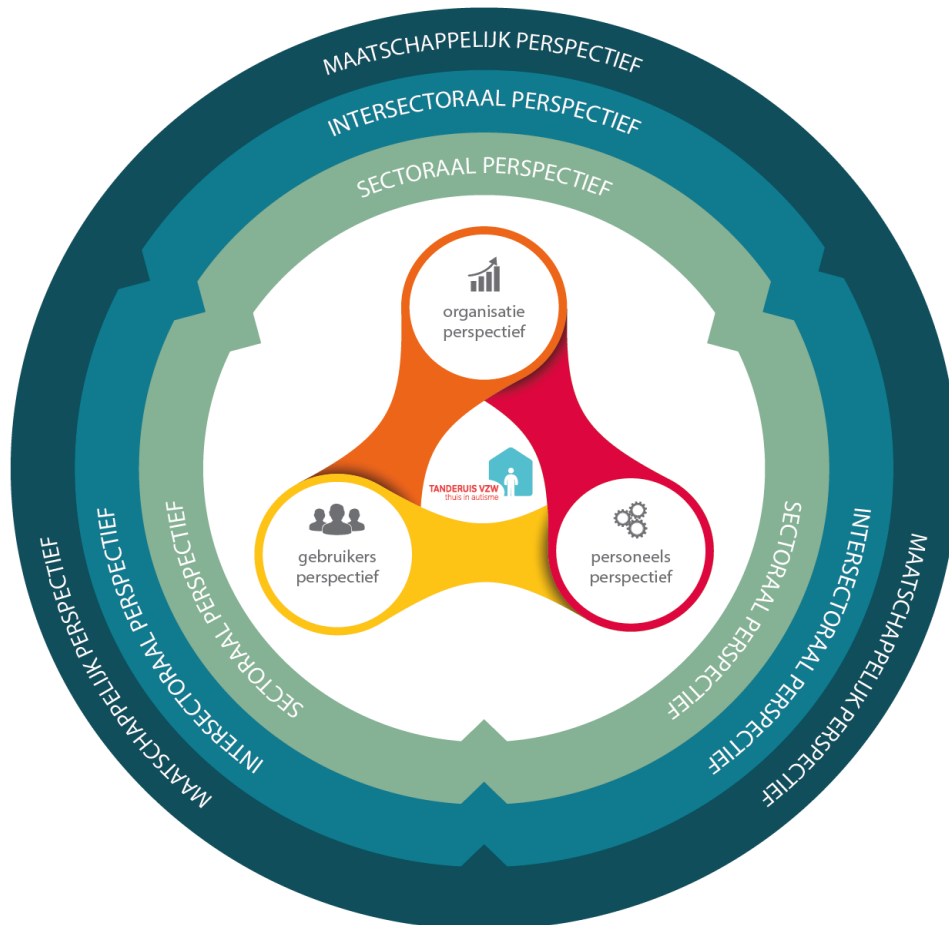
2022 - 2023

De groei van Tanderuis vzw en de sterke maatschappelijke tendens tot regionalisering van de zorg noopte Tanderuis vzw om een interne reorganisatie door te voeren. Deze ingrijpende reorganisatie werd in 2022 voorbereid door het directieteam bijgestaan door deskundige coaching van Tabor vzw. We passen onze interne overlegstructuur aan door de leeftijdsspecifieke teams te laten inkantelen in regionale teams. Zo worden vanaf januari 2023 vier regionale teams opgericht: regioteam Meetjesland, regioteam Gent, regioteam Waas&Dender en regioteam Zuid-Oost-Vlaanderen. De werking van Tanderuis vzw wordt volledig regionaal aangestuurd, directiemedewerkers worden verantwoordelijk voor één bepaalde regio en het zorgaanbod krijgt een meer regionaal karakter. De leeftijdsspecifieke autismegebonden kennis krijgt verdere ontwikkelingskansen in het VTOO-beleid. De bedrijfsprocessen (administratie, boekhouding, IT, personeelsbeleid) en bepaalde inhoudelijke processen (o.a. kwaliteitszorg) blijven wel provinciaal aangestuurd. Het organogram werd ook aangepast.

Aanleunend bij deze regionale tendens zal in januari 2023 ook van start gegaan worden met de uitbouw van regionale loketfunctie onder de roepnaam 'Tanderuis Nabij'. Op die manier willen we nog beter "de open huis voor autisme-filosofie" concreet vorm geven door lokaal en regiogebonden aanwezig te zijn.

3. MISSIE EN VISIE

De missie en visie van Tanderuis vzw vertrekt vanuit verschillende perspectieven zoals schematisch weergegeven in onderstaand schema.

Tanderuis vzw vanuit organisatieperspectief

Handicap-specifieke dienst: Tanderuis vzw biedt hoogstaande kwalitatieve autisme-specifieke zorg aan.

Expertisecentrum: Tanderuis vzw wil vanuit zijn positie als autisme-specifiek expertisecentrum zijn kennis met betrekking tot autisme verspreiden (bv. outreachfunctie, ASStheek, GIO) en het autismebewustzijn in de maatschappij vergroten met als doel bij te dragen tot een autisme-vriendelijke samenleving.

Gevarieerd aanbod voor mensen met autisme van 0 tot 65 jaar: Het begeleidingsaanbod van Tanderuis vzw situeert zich hoofdzakelijk in de rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). De kernopdracht van Tanderuis vzw binnen deze rechtstreeks toegankelijke hulp is mobiele begeleiding (thuisbegeleiding). Daarnaast biedt Tanderuis vzw nog 5 andere zorgfuncties aan in kader van RTH:

ambulante begeleiding (bv. kortbegeleiding, info- en adviesgesprekken door contactpersonen, ambulante werking vroegbegeleiding, adolescenten en -volwassenenwerking), groepsbegeleiding (bv. grootouderwerking, cursussen, brussenwerking, vrijetijdsondersteuning), dagopvang (bv. vakantiecampen zonder overnachting), verblijf (vakantiecampen met overnachting, weekends, logeermogelijkheden) en outreach (kennisoverdracht) aan. Tanderuis vzw beschikt ook over een beperkte erkenning MFC en richt zich ook tot personen met een persoonsvolgend budget als vergunde zorgaanbieder.

Provinciaal georganiseerd: Tanderuis vzw is werkzaam in alle gemeenten van de provincie Oost-Vlaanderen. Er bestaan geen regionale blinde vlekken in het zorgaanbod van Tanderuis vzw.

Lerende organisatie: Tanderuis vzw profileert zich als lerende organisatie, m.a.w. staat open voor en integreert nieuwe kennis en inzichten inzake autisme, inzake sectorale evoluties, inzake intersectorale ontwikkelingen en breed maatschappelijke evoluties.

Ecologisch verantwoord en duurzaam ondernemerschap: Tanderuis vzw bouwt zijn autisme-specifiek zorgaanbod uit met respect voor mens en milieu (o.a. milieufonds, duurzaam verbouwen van gebouwen, stimuleren van ecologisch verantwoorde vervoersmiddelen, digitaliseren om papierberg te verminderen, respect voor balans draagkracht-draaglast bij medewerkers).

Samenwerkende organisatie: Tanderuis vzw is autonoom, dat wil zeggen dat de aangeboden hulpverlening onafhankelijk is van de hulpverlening die wordt aangeboden door andere zorgaanbieders. Autonomie verhindert echter niet dat we een goede samenwerking uitbouwen met andere hulpverleningsinstanties in functie van de noden van de cliënt. Om eigen tekortkomingen of kwetsbaarheden op organisatieniveau op te vangen leggen we contacten met andere organisaties en onderzoeken we welke vorm van samenwerking mogelijk is.

Tijdelijke ondersteuning: De ondersteuningsvormen van Tanderuis vzw hebben een tijdelijk karakter omdat we de wachttijden willen beperken. Door de duur van de dienstverlening te beperken, garandeert de dienst een gezonde balans tussen instroom en uitstroom. Vanuit cliëntperspectief ondersteunt dit de visie dat we de ouders/cliënten in hun eigen kracht willen versterken (en niet afhankelijk willen maken van externen).

Tanderuis vzw vanuit gebruikersperspectief

Autismevriendelijk: De problematiek autisme vraagt een zeer specifieke benadering opdat verdere ontwikkeling van de persoon met autisme mogelijk zou zijn. Dit houdt in dat bij het begeleiden in de eerste plaats rekening gehouden wordt met de handicap autisme om pas in tweede instantie noden betreffende andere (aanverwante) problematiek te ondersteunen. In Tanderuis vzw vertrekt elke hulpvraag vanuit de problematiek autisme. De vraag naar ondersteuning binnen de problematiek autisme vormt het eerste en belangrijkste mandaat van alle medewerkers.

Open huis voor mensen met autisme: Tanderuis vzw staat open voor alle mensen met autisme die nood hebben aan extra ondersteuning. In de rechtstreeks toegankelijke hulp zijn geen drempels (geen toegangspoort, geen belemmerende toelatingsvoorwaarden). Capaciteitstekorten veroorzaken wel dat de vraag naar ondersteuning groter is dan het aanbod, wat resulteert in hinderlijke wachttijden

voor thuisbegeleiding. Door het aanbieden van specifieke overbruggingshulp tijdens de wachttijden probeert Tanderuis vzw de hinderlijke effecten ervan te milderen.

Kwaliteitsvol leven: Tanderuis vzw wil bijdragen aan de optimalisering van een kwaliteitsvol leven. Dit wordt enerzijds binnen de individuele thuisbegeleiding nagestreefd door de wensen en noden van de gebruiker te beluisteren en hindernissen die het realiseren hiervan in de weg staan te proberen weg te werken. Anderzijds is er het aanbod binnen de overbruggingshulp waarmee we zowel naar de context als naar de persoon met autisme zelf een aanbod willen creëren die de specifieke noden opvangen waar binnen de maatschappij nog teveel hiaten zijn.

Contextgericht: Tanderuis vzw werkt naast persoonsgericht ook sterk contextgericht, hieronder begrijpen we het versterken van het netwerk (gezin, familie, vrienden, school, vrije tijd, werk, ...). Het is vaak één van de primaire doelstellingen in de begeleiding om de ondersteunende context op te bouwen of uit te breiden. Het netwerk biedt de noodzakelijke krachten om een optimale deelname van cliënt in een gemeenschap te verwezenlijken. In functie van de vragen en noden wordt een actieve samenwerking georganiseerd met de personen en diensten in het sociaal netwerk van de gebruiker (partner, familie, vrienden, buurtbewoners, vrijetijdsbesteding, school, CLB, werkomgeving en andere (hulpverleningsinstanties)).

Krachtgericht: Het doel van de begeleiding is het optimaliseren van de aanwezige krachten van de cliënt, het vaardiger maken in het omgaan met de handicap autisme om zo de zelfstandigheid te vergroten. Onze dienst wil ouders ook mondiger maken in hun relatie met andere dienstverleners. De begeleider neemt de taken van de gebruiker niet over maar gaat een partnerschap aan en maakt de gebruiker sterker en zichzelf op termijn dus overbodig. De ondersteuningsvormen van Tanderuis vzw hebben een tijdelijk karakter enerzijds omdat we de wachttijden willen beperken, anderzijds garandeert dit een gezonde balans tussen instroom en uitstroom wat vanuit cliëntperspectief resulteert in een positieve balans tussen afhankelijkheid en zelfstandigheid.

Tijdelijke ondersteuning: De ondersteuningsvormen van Tanderuis vzw hebben een tijdelijk karakter omdat we de wachttijden willen beperken. Door de duur van de dienstverlening te beperken, garandeert de dienst een gezonde balans tussen instroom en uitstroom. Vanuit cliëntperspectief ondersteunt dit de visie dat we de ouders/cliënten in hun eigen kracht willen versterken (en niet afhankelijk willen maken van externen).

Tanderuis vzw vanuit personeelsperspectief

Competente en complementaire medewerkers: Tanderuis vzw werkt interdisciplinair. Onder interdisciplinariteit verstaan we niet zozeer verschillende functies binnen één team maar wel de verscheidenheid in basisopleidingen, bijkomende vormingen, cursussen en specialisaties, ervaring van de begeleiders, stijlverschillen, ... en de wederzijdse beïnvloeding hiervan en verrijking hierdoor via intervisie. Hierdoor worden verschillende theoretische visies inzake de handicap autisme en gezinsgericht-, contextueel-, systeemtheoretisch-, integratief-, oplossingsgericht- en krachtgericht werken geïntegreerd in de werking. Op niveau van de dienst is het noodzakelijk dat psychotherapeutische knowhow intern aanwezig is om via interne intervisiegroepen blijvend input te kunnen doen naar het team toe.

Vitale en veerkrachtige medewerkers: Tanderuis vzw stelt het welbevinden en de zelfzorg van zijn medewerkers centraal. Hulpverleners kunnen gebruikers maar goed ondersteunen als ze ook goed voor zichzelf kunnen zorgen. Begeleiders kunnen maar gezinnen versterken als ze ook zorg dragen voor een evenwichtige balans in hun eigen gezins- en privésituatie. Er wordt aandacht besteed aan een gezond werkklimaat en stresshantering binnen de job. Daarnaast is er aandacht voor een gezonde werk-thuis balans. Daarom voeren we in Tanderuis vzw ook een gezinsvriendelijk personeelsbeleid waarbij arbeidsomstandigheden en jobtime soepel kunnen worden aangepast.

Geëngageerde medewerkers: Tanderuis vzw informeert zijn medewerkers uitvoerig over beleidskeuzes en ontwikkelingen vanuit de overheid. Tanderuis vzw stimuleert inspraak en participatie van medewerkers bij intern beleid en uitbouw van het zorgaanbod. Er heerst een open cultuur. Dit resulteert in gemotiveerde en geëngageerde medewerkers.

Zelfsturende teams: Tanderuis vzw biedt medewerkers maximaal vertrouwen en geeft grote vrijheid in organisatie van de jobinhoud. Daartegenover staat het kunnen dragen van belangrijke verantwoordelijkheid. Medewerkers sturen zelf hun teamwerking. De leidinggevende heeft hierbij hoofdzakelijk de rol van faciliterende teamcoach.

Aantrekkelijke werkgever: Tanderuis vzw biedt medewerkers een uitdagende jobinhoud, met veel mogelijkheden tot bijscholing, variatie qua inzet in zorgfuncties en werkingsaspecten, opnemen van verantwoordelijkheden en mogelijkheid tot doorgroeien en migratie.

Tanderuis vzw vanuit sectoraal perspectief

Tanderuis vzw ontwikkelt niet enkel vanuit zijn eigen gebruikers-, personeels- of organisatieperspectief maar wordt ook beïnvloed door perspectieven buiten de grenzen van de eigen organisatie. Het sectoraal perspectief is daar één van. Wat is de kijk van onze sectorale subsidiërende overheid, VAPH, op zorg? Ontwikkelingen binnen de VAPH-sector beïnvloeden hoe Tanderuis vzw zichzelf verder kan en mag uitbouwen: o.a.

- IFIC systeem
 - Afstemming verloning en barema's personeel
- Krachtig samenwerken in sectorale netwerken
 - Liga Autisme Vlaanderen
 - Provinciaal overleg minderjarigen VAPH
 - Samenwerking SLP
- Toepassing nieuwe RTH Wetgeving
 - Aanpassing norm
 - Inkanteling vrijwilligerswerking
 - Flexibilisering RTH (open functie, experimenteerruimte)
 - Regionale verankering
 - Intersectorale samenwerking
- Sociaal ondernemerschap
 - Uitbouw begeleidingsaanbod ifv gedetecteerde behoeften doelgroep
 - Verdere uitbouw "open huis voor autisme-filosofie"
- Wachtlijstbeleid
 - Leeftijdsspecifiek
 - Regiospecifiek

Tanderuis vzw vanuit intersectoraal perspectief

Daarnaast zijn er ook heel wat intersectorale evoluties die invloed hebben op de verdere uitbouw van Tanderuis vzw: o.a.

- Vermaatschappelijking van de zorg
 - Krachtgericht werken: verdieping realiseren
 - Aansluiten op burgerschapsmodel met regie van zorg in handen van de burger
- Krachtig samen werken in intersectorale netwerken
 - 1G1P: detachering personeel beperken bij UB, spreiden onder meerdere medewerkers
 - Crisisbegeleiding
 - Activeringstrajecten
 - Pleegzorg Oost-Vlaanderen
 - Tabor
 - ...
- Onderwijs
 - Vervanging M-decreet door begeleidingsdecreet
 - Afstemming GIO met ondersteuningsnetwerken
- Handicapspecificiteit versus generalisme
 - Bewaken en stimuleren van handicapspecifiek denken in intersectorale netwerken
- Verhoogde intersectorale aandacht voor vroegdetectie en vroegbegeleiding
 - Afstemming vroegbegeleidingsteam
- Intersectoraal kwaliteitsbeleid
 - Nieuw kwaliteitshandboek
 - Kwantificeren en protocolleren van de zorg

Tanderuis vzw vanuit breed maatschappelijk perspectief

Tenslotte onderkennen we ook de breed maatschappelijke tendensen die mede bepalend zijn in de verdere uitbouw van Tanderuis vzw: o.a.

- Vermarkting van de zorg
 - Niet exclusief afhankelijk van subsidies VAPH
 - Diversiteit aan financiële bronnen opbouwen o.a. Agentschap Opgroeien, VDAB, Sociale Maribel, FOD, projectsubsidies, sponsoring, ...
 - Inzetten van opgebouwde eigen reserves in kerntaak
 - Prijsafspraken ifv PVF
 - Omgaan met concurrentie
- Inclusie als doel
 - Meewerken aan uitbouw autismevriendelijke samenleving

- Regionalisering
 - Samenwerken met regionale partners
 - Uitbouw begeleidingsaanbod op diverse regionale niveaus (gemeenten, Eerste lijnszone's, Zorgregio's, Provincie, Vlaanderen)
 - Loketfunctie uitbouwen
 - Activering interne regionale teams

- Informatisering/digitalisering:
 - Verdere uitbouw portaal cliënten, personeel en externe netwerken

- Informatieveilighheidsbeleid
 - GDPR – privacy: gedragscode actualiseren
 - Ruimere informatieveiligheid

- Duurzaamheidsbeleid
 - Klimaatplan opstellen en actueel houden
 - Duurzaam personeelsbeleid: psychisch welzijn medewerkers
 - Interne werkgroep Kompas
 - Bewaking 'kleinschaligheid' in groter wordende dienst

- Besparingen
 - Creatieve aanpak: meer doen met dezelfde middelen in beperkte tijd
 - Uitbouw ambulante werking
 - Uitbouw digitaal aanbod: digitale begeleidingen, webinars, ...

- Erkenning klinisch psychologen en orthopedagogen
 - Uitbouw Tanderuis vzw als stagedienst

4. BEGELEIDINGSAANBOD ANNO 2022

Tanderuis vzw werkt handicap-specifiek en richt zich uitsluitend tot de doelgroep autisme. Tanderuis vzw is werkzaam in alle gemeenten van de provincie Oost-Vlaanderen.

Het begeleidingsaanbod van Tanderuis vzw situeert zich hoofdzakelijk in de rechtstreeks toegankelijke hulp. Naar cliënten toe biedt Tanderuis vzw de 5 rechtstreeks toegankelijke zorgfuncties aan: mobiele begeleiding, ambulante begeleiding, groepsbegeleiding, dagopvang, verblijf.

In functie van kennisdeling biedt Tanderuis vzw naar andere organisaties toe 2 RTH-functies aan, met name outreach en globale individuele ondersteuning (GIO). Onder beide functies verstaan we het delen van onze autisme-specifieke kennis met als doel bij te dragen tot een meer autisme-vriendelijke en inclusieve samenleving. Tanderuis vzw beschikt daarnaast over een uitgebreid autisme-specifiek onthaal- en informatiecentrum (ASStheek) dat toegankelijk is voor iedereen met interesse voor autisme.

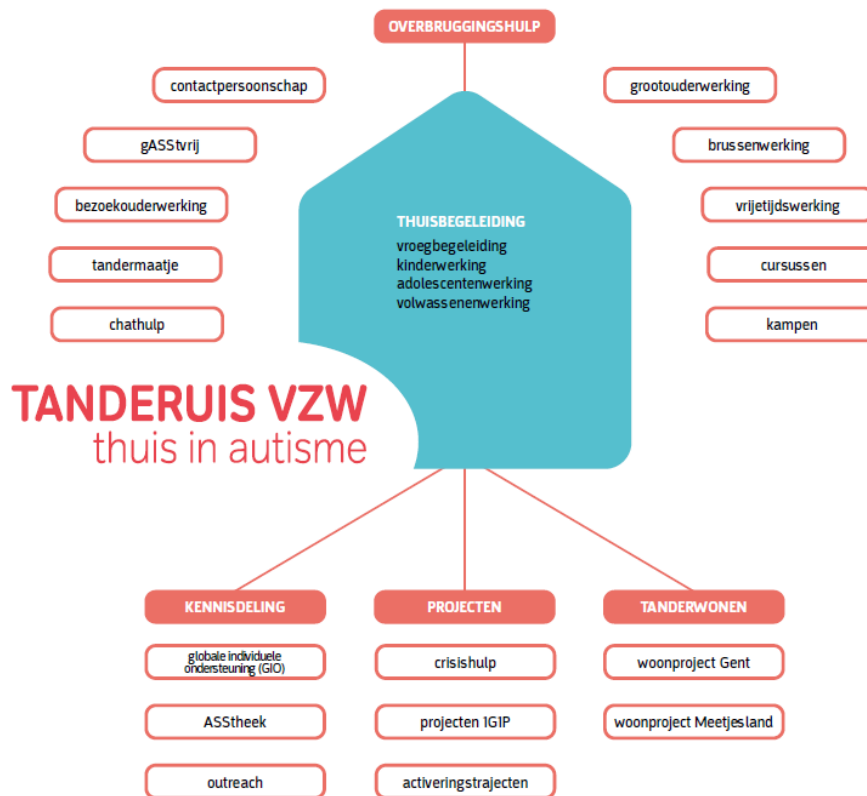
De kerntaak van Tanderuis vzw is het bieden van mobiele begeleiding onder de vorm van individuele autisme-specifieke psychosociale ondersteuning aan huis (thuisbegeleiding) en dit binnen vier afgebakende leeftijdsgroepen: vroegbegeleiding (0 tot 3 jaar), kinderwerking (4 tot 11 jaar), adolescentenwerking (12 tot 17 jaar) en volwassenenwerking (18 tot 65 jaar).

Daarnaast beschikt Tanderuis vzw nog over specifieke werkingsaspecten die als overbruggingshulp ook los van de thuisbegeleiding kunnen worden aangeboden: bezoekouderwerking, grootouderwerking, brussenwerking, vrijetijdswerkingen (hobbyclubwerking, TapASS, TabASSco, LoebASS, atelierwerking), cursussen (Spelcontact, oudercursus kinderen, oudercursus adolescenten, ADL-cursus volwassenen, Socrautische gespreksvoering), vrijwilligerswerking, gASStvrij (logeerfunctie in gastgezinnen) en kampen.

Tanderuis vzw is ook erkend als vergunde zorgaanbieder. Voor minderjarigen met autisme biedt Tanderuis vzw assistentschap aan in kader van Persoonlijk Assistentie Budget (PAB). Voor meerderjarigen met autisme kan begeleiding worden ingekocht via een persoonsvolgend budget (systeem van persoonsvolgende financiering).

Tanderuis vzw werkt ook intensief intersectoraal samen. Zo participeert Tanderuis vzw in 5 intersectorale RTH-projecten (1 gezin = 1 plan) in 5 verschillende regio's van Oost-Vlaanderen die kaderen in de intersectorale oproep tot versterking van de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Daarnaast werkt Tanderuis vzw samen met VDAB in functie van activeringstrajecten. Hiermee worden volwassen personen met autisme begeleid in het zoeken naar en behouden van werk. Via woonzorgprojecten ondersteunt Tanderuis vzw burgerinitiatieven waar ouders zich verenigen om een woonst voor hun jongvolwassene met autisme te vinden. Tenslotte is er ook een samenwerking met het Agentschap Opgroeien in kader van crisisbegeleiding.

Schematisch kunnen we het begeleidingsaanbod van Tanderuis vzw als volgt voorstellen:

Begeleidingsaanbod Tanderuis vzw gerelateerd aan zorgfuncties

In het Besluit Rechtstreeks Toegankelijke Hulp worden 7 zorgfuncties beschreven: mobiele begeleiding, ambulante begeleiding, groepsbegeleiding, dagopvang, verblijf, outreach en globale individuele ondersteuning (GIO). Tanderuis vzw biedt deze 7 rechtstreeks toegankelijke zorgfuncties aan door middel van verschillende werkingsaspecten.

Hieronder geven we een overzicht:

1. Zorgfunctie Mobile begeleiding:
 - Thuisbegeleiding vroegbegeleiding
 - Thuisbegeleiding kinderwerking
 - Thuisbegeleiding adolescentenwerking
 - Thuisbegeleiding volwassenenwerking
 - Tandermaatje
 - Individuele bezoekouderwerking

2. Zorgfunctie Ambulante begeleiding
 - Inschrijvingsgesprekken contactpersoonschap (intakes)
 - Info- en adviesgesprekken contactpersoonschap
 - Kortbegeleiding
 - Ambulante begeleiding adolescentenwerking
 - Ambulante begeleiding volwassenenwerking

3. Zorgfunctie Groepsbegeleiding
 - Cursussen (o.a. impacttraining, oudercursus kinderwerking, oudercursus adolescentenwerking, ADL-cursussen volwassenen, Spelcontact)
 - Brussenwerking (brussenactiviteiten, brussencursussen)
 - Grootouderwerking
 - Collectieve bezoekouderwerking
 - Vrijtjidswerkingen (o.a.: TabASSco, TapASS, LoebASS, hobbyclubwerking en atelierwerking)
 - Infoavonden

4. Zorgfunctie dagopvang
 - gASStvrij (logeren in gastgezinnen)
 - SplASSch (vakantiekampen zonder overnachting)

5. Zorgfunctie Verblijf
 - gASStvrij (logeren met overnachting in gastgezinnen)
 - Vakantiekampen met overnachting (i.s.m. Liga Autisme Vlaanderen)
 - Weekends (volwassenenwerking)

6. Outreach
 - Mobiele kennisoverdracht
 - Ambulante kennisoverdracht
 - ASStheek

7. Globale individuele ondersteuning (GIO)
 - GIO

5. WERKING IN CIJFERS

ERKENNING

Tanderuis vzw beschikt over diverse erkenningen.

De grootste erkenning is de erkenning RTH, gesubsidieerd door het VAPH. In 2019 verkreeg Tanderuis vzw door het VAPH een aparte erkenning voor het aanbieden van GIO. Sinds 2018 participeert Tanderuis vzw in de intersectorale RTH-projecten van 1gezin = 1plan in 5 regio's binnen Oost-Vlaanderen. Hiervoor detacheert Tanderuis vzw 5 halftijdse medewerkers in de verschillende regio's (Meetjesland, Waasland, Gent, Aalst en Oudenaarde). Daarnaast heeft Tanderuis vzw nog een mandaat als vergunde zorgaanbieder (VZA). Tanderuis vzw biedt sinds 2018 activeringstrajecten aan in samenwerking met VDAB. Sinds de zomer 2020 biedt Tanderuis vzw crisisbegeleiding aan als antwoord op de intersectorale oproep van het agentschap Opgroeien. In het najaar 2021 kwam hier ook nog een beperkte erkenning bij met Federale middelen en in samenwerking met de intersectorale netwerkorganisatie RADAR. De totale erkenning bedraagt: **2.854 personeelspunten**. Hieronder een overzicht van de capaciteit per erkenningsvorm voor 2022:

- RTH: 2.630,45 personeelspunten
- Intersectoraal RTH (1G1P): detachering 5 halftijdse medewerkers
- RTH - GIO: 85,30 personeelspunten
- VZA: 40 personeelspunten
- Activeringstrajecten (i.s.m. VDAB): 45 personeelspunten
- Crisisbegeleiding Agentschap Opgroeien: 53,25 personeelspunten
- Crisisbegeleiding FOD
- : detachering 2 halftijdse medewerkers

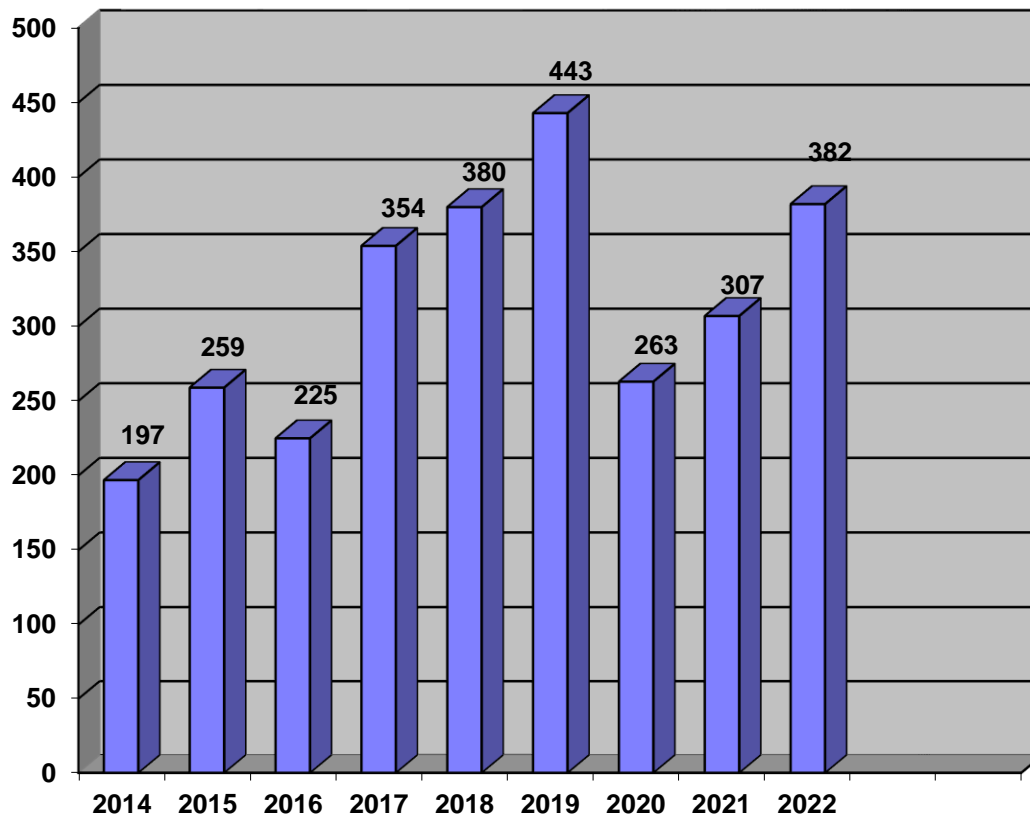
AANMELDINGEN

In 2022 telde Tanderuis vzw in totaal 382 nieuwe aanmeldingen voor thuisbegeleiding.

Overzicht aantal aanmeldingen voor thuisbegeleiding per deelwerking in 2022

Werkingen	Aantal aanmeldingen	Percentage
Vroegbegeleiding	136	35,6%
Kinderwerking	99	25,9%
Adolescentenwerking	63	16,5%
Volwassenenwerking	84	22,0%
Totaal	382	100%

Er is een toename van het aantal aanmeldingen in 2022: **de toename betreft 24,4% ten opzichte van vorig werkjaar.**

GEZINNEN IN BEGELEIDING

In de loop van 2022 waren er in totaal 1.393 unieke gezinnen in begeleiding.

Aantal gezinnen per erkenning

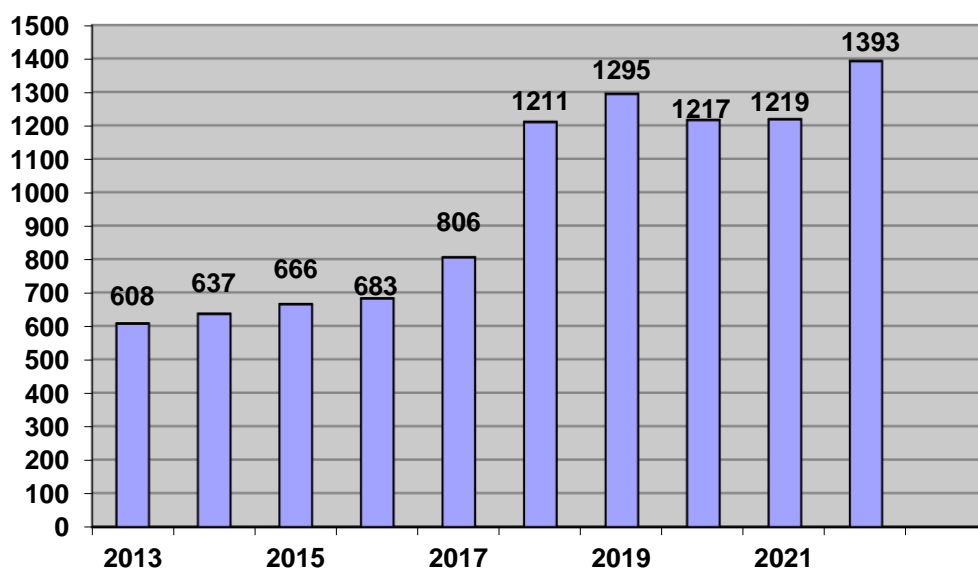
Uitgesplitst per erkenning ziet het overzicht er als volgt uit.

Overzicht aantal gezinnen in begeleiding per erkenning in 2022

Erkenning	Aantal gezinnen
RTH	1.330
RTH - GIO	41
VZA	23
Activeringstrajecten	31
Crisisbegeleiding	14
Totaal	1.393

Een beperkt aantal gezinnen (46) geniet begeleiding uit meerdere erkenningen in hetzelfde werkjaar: bv. RTH en GIO.

Vergeleken met vorig jaar is het totaal aantal gezinnen in begeleiding toegenomen met 14,3%.

Aantal gezinnen per regio

Wat regionale spreiding betreft zien we dat 34,60% van de gezinnen in begeleiding afkomstig zijn van de regio Gent, 24,12% komt uit de regio Waas&Dender, 23,19% uit de regio Zuid-Oost-Vlaanderen en 16,44 % uit de regio Meetjesland en tenslotte nog 1,65% buiten de provincie Oost-Vlaanderen.

Overzicht aantal gezinnen in begeleiding per eerstelijns zone in 2022

Eerstelijns zones OVL	Aantal gezinnen	Percentage
West-Meetjesland	53	3,80%
Oost-Meetjesland	90	6,46%
Gent	267	19,17%
Scheldekraacht	215	15,43%
N-O-Waasland	68	4,88%
Z-W-Waasland	157	11,27%
Dender	111	7,97%
Aalst	121	8,69%
Panacea	79	5,67%
Dender-Zuid	34	2,44%
Schelde en Leie	86	6,17%
Vlaamse Ardennen	89	6,39%
Andere*	23	1,65%
Totaal	1393	100%

*Cliënten buiten de provincie Oost-Vlaanderen

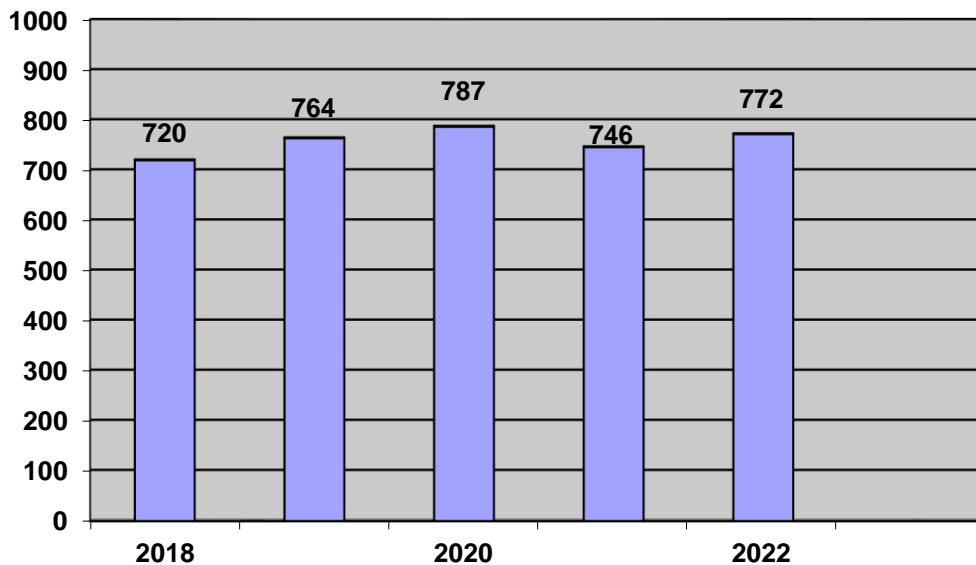
THUISBEGELEIDING

In totaal deden 772 cliënten beroep op het aanbod van individuele thuisbegeleiding, gespreid over 4 leeftijdsspecifieke deelwerkingen.

Overzicht aantal cliënten per deelwerking in thuisbegeleiding in 2022

Werkingen	Aantal cliënten	Percentage
Vroegbegeleiding	197	25,5%
Kinderwerking	216	28,0%
Adolescentenwerking	144	18,7%
Volwassenenwerking	215	27,8%
Totaal	772	100%

Er is een toename van **3,5%** wat betreft het aantal gezinnen in thuisbegeleiding ten opzichte van vorig werkjaar.

Bij 364 gezinnen werd de begeleiding nieuw opgestart (47%).

Bij 240 gezinnen werd de begeleiding afgerond in de loop van 2022 (31%).

In 2022 waren er 69% van de personen in begeleiding van het mannelijke geslacht, 31% waren van het vrouwelijke geslacht.

OVERBRUGGINGSHULP

Het aanbod van overbruggingshulp bestaat uit contactpersoonschap en specifieke werkingsaspecten.

Binnen **contactpersoonschap** is er een aanbod van info- en adviesgesprekken, kortbegeleiding en intake. 547 cliënten maakten in 2022 gebruik van deze vormen van overbruggingshulp. Verschillende cliënten combineerden het aanbod contactpersoonschap met het aanbod van de specifieke werkingsaspecten.

Het aanbod van de **specifieke werkingsaspecten** is opgenomen in een overzichtelijk jaarprogramma dat digitaal kan geraadpleegd worden en bestaat uit: cursussen, grootouderwerking, bezoekouderwerking, brussenwerking, vrijetijdswerking, kampen, infoavonden en logeren in gastgezinnen (gASStvrij). 357 unieke cliënten maakten gebruik van deze vormen van overbruggingshulp. 124 cliënten maakten in 2022 gebruik van het aanbod van meerdere specifieke werkingsaspecten (bv. combinatie van deelname aan een cursus en een bepaalde vorm van vrijetijdswerking).

Overzicht aantal cliënten per specifiek werkingsaspect in 2022

Werkingen	Aantal cliënten
bezoekouderwerking	118
brussenwerking	26
grootouderwerking	48
cursussen	64
vrijetijdswerking	128
kampen	65
logeren (gASStvrij)	5
Infoavond	27

KENNISDELING

Het aanbod van kennisdeling bestaat uit GIO, outreach en consultatie van onze ASStheek.

Voor wat aanbod GIO betreft, stellen we vast dat 41 cliënten gebruik maakten van dit aanbod dat eruit bestaat om kinderdagverblijven en kleuterscholen te ondersteunen met autisme-specifieke kennisoverdracht om inclusieve trajecten van jonge kinderen met autisme mogelijk te maken.

Het outreach aanbod is een niet cliëntgebonden aanbod. Hiervoor verwijzen we naar het hoofdstuk outreach verder in dit jaarverslag.

Ook voor het aanbod uit onze ASStheek verwijzen we naar het betreffende hoofdstuk in dit jaarverslag.

WACHTLIJST

Op 31 december 2022 stonden er in totaal 263 gezinnen geregistreerd als wachtende met een vraag naar thuisbegeleiding voor personen met autisme.

Overzicht aantal wachtenden per deelwerking thuisbegeleiding in 2022

Werkingen	Aantal wachtenden	Percentage
Vroegbegeleiding	114	43,3%
Kinderwerking	61	23,2%
Adolescentenwerking	28	10,6%
Volwassenenwerking	60	22,9%
Totaal	263	100%

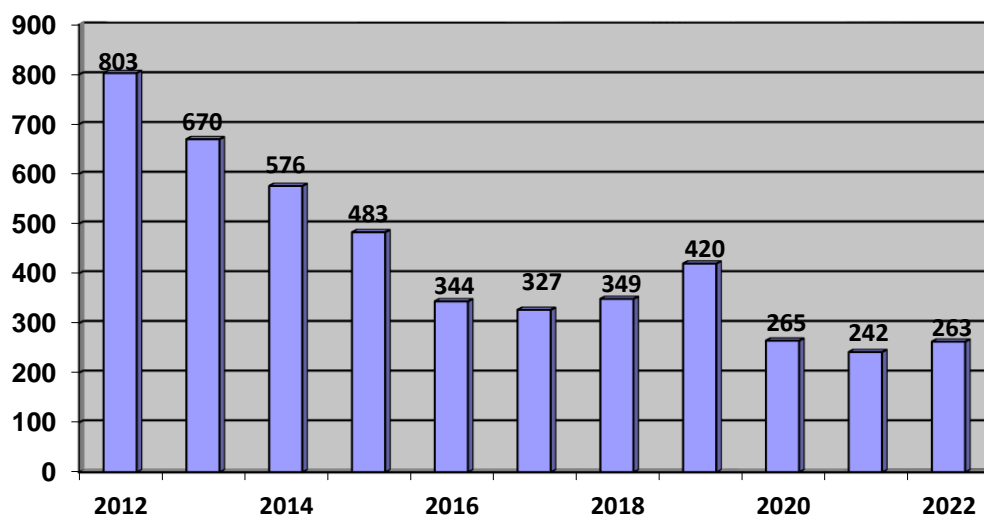
Om de wachtlijst beheersbaar te houden worden er nog steeds specifieke maatregelen genomen op vlak van instroom en uitstroom. Wat instroom betreft wordt in drie van de vier werkingsaspecten met strenge aanmeldingsquota gewerkt. Het aantal aanmeldingen wordt beperkt tot de opnamecapaciteit van het betrokken team, behalve bij de vroegbegeleiding (geen opgelegde instroombeperkingen gezien de jonge leeftijd). Wat uitstroom betreft worden de begeleidingstrajecten beperkt tot een maximale duur van 18 maanden in alle werkingsaspecten. Hierdoor kunnen meer gezinnen opgestart worden.

Door dit beleid zijn de wachttijden in elk werkingsaspect gereduceerd tot:

- Voor vroegbegeleiding een maximale wachttijd van gemiddeld 9 tot 12 maanden
- Voor kinderwerking een maximale wachttijd van gemiddeld 12 maanden
- Voor adolescentenwerking een maximale wachttijd van gemiddeld 12 maanden
- Voor volwassenenwerking een maximale wachttijd van gemiddeld 12 tot 15 maanden

Ten opzichte van vorig werkjaar is **de wachtlijst terug toegenomen met 8,7%**.

Evolutie wachtlijst over de jaren heen

Om de doelstelling van beheersbaarheid van de wachtlijst te behouden zal ook in 2023 in alle werkingsaspecten verder gewerkt worden met begrensde aanmeldingsquota (behalve vroegbegeleiding), korte begeleidingstrajecten (maximum 18 maanden) en een beperkte intensiteit

die past binnen de grenswaarden zoals opgelegd in de regelgeving van RTH (maximaal 36 mobiele begeleidingen per jaar).

ERKENNING

Evolutie erkenning

Tanderuis vzw werd in 2022 erkend voor 2.630,45 personeelspunten door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) in kader van het Besluit Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (BVR RTH).

In 2022 had Tanderuis vzw een bijkomende RTH-erkenning van 85,30 personeelspunten in kader van GIO.

De ingeschatte capaciteit als vergunde zorgaanbieder (VZA) bedroeg 40 personeelspunten.

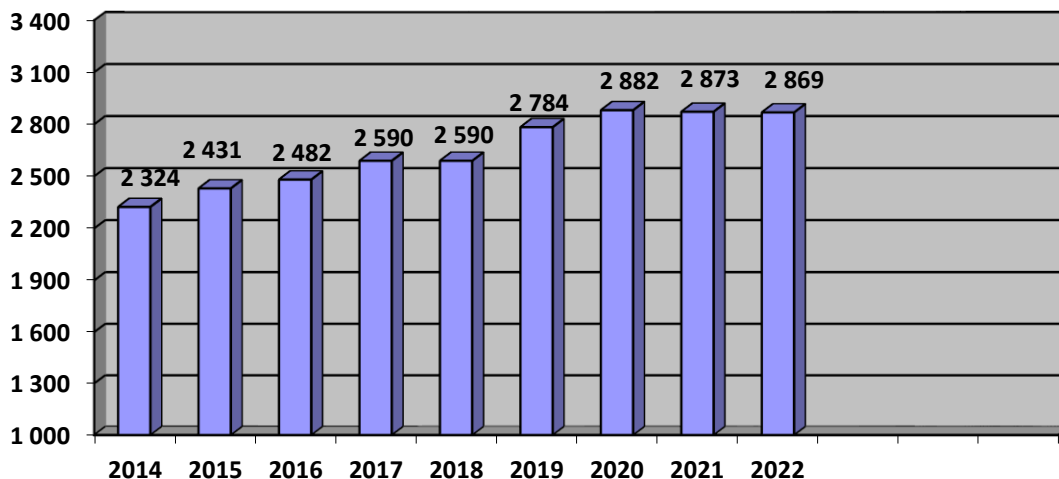
De ingeschatte erkenning in functie van de activeringstrajecten in samenwerking met VDAB bedroeg 45 personeelspunten.

De ingeschatte erkenning in functie van crisisbegeleiding (via het Agentschap Opgroeien) bedroeg 53,25 personeelspunten.

De erkenning in kader van de intersectorale projecten 1G1P wordt niet uitgedrukt in personeelspunten. Hiervoor werden 5 medewerkers halftijds gedetacheerd.

In 2022 bedroeg de totale erkenning van Tanderuis vzw **2.869 personeelspunten**.

De **totale erkenning** is in 2022 **status quo gebleven** ten opzichte van vorig jaar.

Intersectorale regionale projecten

In het kader van de intersectorale projecten RTH beschikte Tanderuis vzw in 2022 een aparte projectmatige erkenning in 5 verschillende regio's :

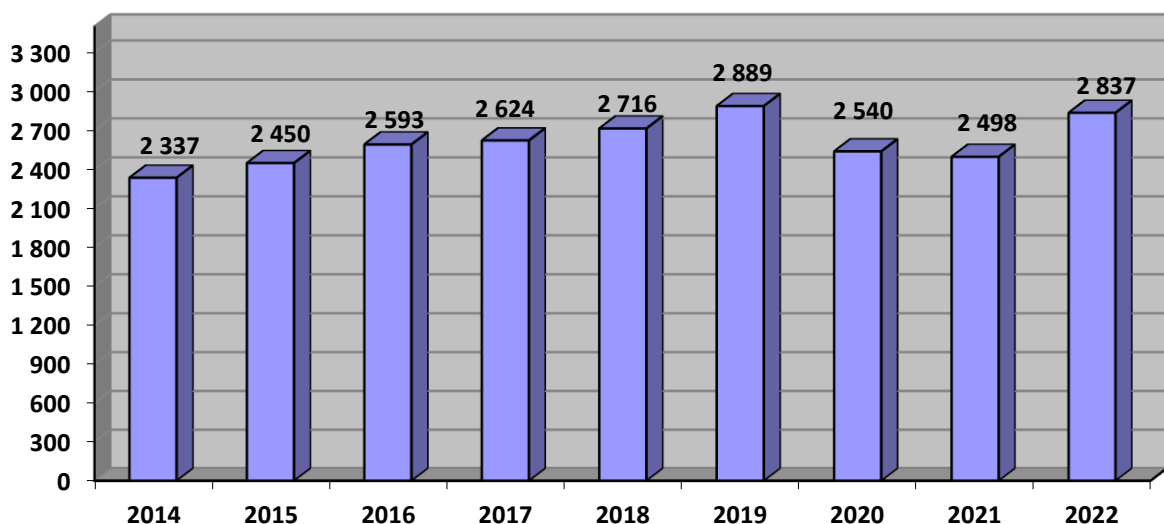
- Krachtgericht Waas&Dender: 35,5 personeelspunten (1/2 VTE detachering)
- RTJ de Tafels (regio Meetjesland): 35,5 personeelspunten (1/2 VTE detachering)
- Samen 1 Plan (regio Gent): 35,5 personeelspunten (1/2 VTE detachering)
- RTJ de Tafels (regio Aalst): 35,5 personeelspunten (1/2 VTE detachering)
- RTJ de Tafels (regio Oudenaarde): 35,5 personeelspunten (1/2 VTE detachering)

Tanderuis vzw detacheerde 5 halftijdse medewerkers naar de betrokken projecten. De begeleidingen worden in de betrokken regio en door het betrokken samenwerkingsverband geregistreerd.

GEPRESTEERDE PERSONEELSPUNTEN

In 2022 werden er, ondanks corona, in totaal **2.837,13 personeelspunten** gepresteerd onder BVR RTH, GIO, VZA, activeringstrajecten en crisisbegeleiding samen, wat overeenkomt met 98,8% ten opzichte van de erkenningsnorm.

Vergeleken met vorig werkjaar zien we een **toename van het aantal gepresteerde personeelspunten met 13,6%**.

Gepresteerde personeelspunten per erkenning

Uitgesplitst per erkenning ziet het overzicht er als volgt uit.

Overzicht gepresteerde personeelspunten per erkenning in 2022

Erkenning	Gepresteerde personeelspunten	Percentage
RTH (2.630,45 pptn)	2629,83	99,9%
RTH-GIO (85,30 pptn)	87,39	102,5%
VZA (40 pptn)	62,02	155,0%
Activeringstrajecten (60 pptn)	21,80	48,4%
Crisisbegeleiding (53,25 pptn)	27,72	52,1%
Totaal (2.869 pptn)	2.837,13	98,9%

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat heel hoge percentages werden bereikt ondanks de coronacrisis. De outputnormen voor RTH werden door het VAPH aangepast omwille van de coronacrisis. Wanneer we de gecorrigeerde normen vergelijken met de gepresteerde personeelspunten stellen we vast dat Tanderuis vzw bijzondere hoge percentages haalt.

Overzicht gepresteerde personeelspunten per gecorrigeerde erkenning in 2022

Erkenning	Gepresteerde personeelspunten	Percentage
RTH (2.433,17 pptn)	2.629,83	108,1%
RTH-GIO (78,9 pptn)	87,39	110,8%
Totaal (2.512,07 pptn)	2.717,22	108,2%

Gepresteerde personeelspunten per zorgfunctie in 2022

Tanderuis vzw biedt begeleiding aan binnen de zeven zorgfuncties zoals beschreven in het BVR RTH: mobiele begeleiding, ambulante begeleiding, groepsbegeleiding, dagopvang, verblijf, outreach en GIO. Hieronder een overzicht van de reëel gepresteerde personeelspunten per zorgfunctie.

Overzicht gepresteerde personeelspunten per zorgfunctie in 2022

Zorgfuncties	Gepresteerde personeelspunten	Percentage
Mobiele begeleiding	1.952,85	68,8%
Ambulante begeleiding	359,23	12,7%
Groepsbegeleiding	240,56	8,6%
Dagopvang	26,40	0,8%
Verblijf	9,75	0,3%
Outreach	133,23	3,7%
GIO	87,39	4,7%
Crisisbegeleiding	27,72	1,0%
Totaal	2.837,13	100,0%

Gepresteerde personeelspunten in kader van thuisbegeleiding in 2022

In 2022 vormden 70,1% van het totaal aantal gepresteerde personeelspunten directe begeleidingen door de thuisbegeleiders zelf binnen de vier afgebakende werkingsaspecten van thuisbegeleiding. Hieronder een overzicht van de gepresteerde personeelspunten per werking in thuisbegeleiding.

Overzicht gepresteerde personeelspunten werking thuisbegeleiding

Werkingen	Gepresteerde personeelspunten	Percentage
Vroegbegeleiding	408,67	20,27%
Kinderwerking	710,57	35,25%
Adolescentenwerking	399,91	19,84%
Volwassenenwerking	496,80	24,64%
Totaal	2.016,00	100,00%

Het gemiddeld aantal gepresteerde personeelspunten per gezin per jaar voor thuisbegeleiding bedraagt **2,61 personeelspunten per gezin per jaar**. Hiermee zit onze thuisbegeleidingsdienst ruim onder de norm van de regelgeving RTH, die bepaalt dat het totaal aantal personeelspunten per cliënt per jaar niet hoger mag zijn dan 8 personeelspunten.

Gepresteerde begeleidingen in kader van overbruggingshulp in 2022

Naast individuele thuisbegeleiding biedt Tanderuis vzw verschillende vormen van overbruggingshulp (20,27%) aan.

7,20% van het totaal aantal gepresteerde personeelspunten gingen naar het aanbod van contactpersoonschap.

13,07% van het totaal aantal gepresteerde personeelspunten werden gepresteerd binnen de specifieke werkingsaspecten.

Overzicht gepresteerde personeelspunten i.k.v. overbruggingshulp in 2022

Werkingen	Gepresteerde personeelspunten	Percentage
Contactpersoonschap	207,16	33,36%
Bezoekouderwerking	56,77	3,23%
Brussenwerking	16,94	3,59%
Grootouderwerking	20,11	2,22%
Cursussen	110,60	18,60%
Vrijtijdswerkingen	103,42	4,53%
Kampen	67,80	12,40%
Totaal	397,25	100,00%

Het gemiddeld aantal gepresteerde personeelspunten per gezin per jaar voor overbruggingshulp bedraagt **1,05 personeelspunten per gezin per jaar**. Hieruit blijkt dat we met overbruggingshulp heel veel mensen bereiken met een beperkt deel van de erkenningscapaciteit (20,27%).

Gepresteerde begeleidingen in kader van kennisoverdracht in 2022

7,99% van het totaal aantal gepresteerde personeelspunten valt onder autisme-specifieke kennisoverdracht.

Tanderuis vzw presteerde 133,23 personeelspunten in kader van outreach, wat overeenkomt met 4,63% van het totaal aantal gepresteerde personeelspunten. Ook hier stellen we vast dat we met een beperkt deel van de erkenningscapaciteit heel veel autisme-specifieke kennisdeling en kennisoverdracht realiseren. Hierdoor dragen we bij tot een meer inclusieve en autisme-vriendelijke samenleving.

Daarnaast presteerde Tanderuis vzw 87,39 personeelspunten in kader van GIO, wat overeenkomt met 3,12% van het totaal aantal gepresteerde personeelspunten.

Tenslotte organiseerde Tanderuis vzw ook nog een infoavond wat resulteerde in 6,45 personeelspunten zijnde 0,22% van het totaal aantal gepresteerde personeelspunten.

6. THUISBEGELEIDING

Thuisbegeleiding is...

- *ondersteuning aan huis voor personen met autisme en hun netwerk,*
- *vraaggestuurd werken,*
- *kennis van autisme, inzicht en vaardigheden overbrengen,*
- *de persoon met autisme en zijn netwerk zo autonoom mogelijk laten handelen,*
- *de persoon met autisme en zijn netwerk terug in hun kracht zetten.*

Thuisbegeleiding zien wij als onze kernopdracht!

De thuisbegeleider maakt ruimte om samen met de cliënt en zijn netwerk de concrete zorgvragen en noden in kaart te brengen. Dit kan door middel van verkennende gesprekken, alsook observaties. De bedoeling is zicht te krijgen op de vraag “Wie komt met wat net nu naar hier”. Tenslotte komen we samen tot een zekere consensus en maken we een handlingsplan op als leidraad. Er is geen standaardprogramma: elke begeleiding is op maat van de unieke cliënt.

De taak van de thuisbegeleider bestaat uit het bieden van ondersteuning aan de persoon met autisme en zijn omgeving, vertrekkend vanuit algemeen pedagogische, orthopedagogische, psychotherapeutische en autisme-specifieke inzichten. Het leren begrijpen van hun dagelijks functioneren binnen verschillende contexten (thuis, school, hobby, werk) en hen versterken in het (autistisch) denken, vormt de hoeksteen van de thuisbegeleiding.

Doorheen de begeleiding zetten we als thuisbegeleider sterk in op de vertrouwensband met de persoon met autisme en zijn omgeving. Empathie, gespreksvaardigheden, communicatieve vaardigheden, ... behoren eveneens tot het instrumentarium van een thuisbegeleider.

Gezien we vraaggestuurd werken is ‘de motivatie om geholpen te worden’ een belangrijke voorwaarde!

De **kerntaak** van Tanderuis vzw is het bieden van **thuisbegeleiding** onder de vorm van autisme-specifieke psychosociale ondersteuning aan huis.

De thuisbegeleiding van Tanderuis vzw situeert zich hoofdzakelijk in de zorgfunctie ‘mobiele begeleiding’ van de rechtstreeks toegankelijke hulp. Naar cliënten toe biedt Tanderuis vzw daarnaast nog 6 andere rechtstreeks toegankelijke zorgfuncties aan: ambulante begeleiding, groepsbegeleiding, dagopvang, verblijf, outreach en globale individuele ondersteuning (GIO).

Tanderuis vzw biedt thuisbegeleiding aan binnen vier afgebakende leeftijdsgroepen:

- vroegbegeleiding (0 tot 3 jaar)
- kinderwerking (4 tot 11 jaar)
- adolescentenwerking (12 tot 17 jaar)
- volwassenenwerking (18 tot 65 jaar)

Hierna bespreken we deze 4 afgebakende vormen van thuisbegeleiding zowel inhoudelijk als cijfermatig.

6.1 VROEGBEGELEIDING

AANBOD EN WERKING

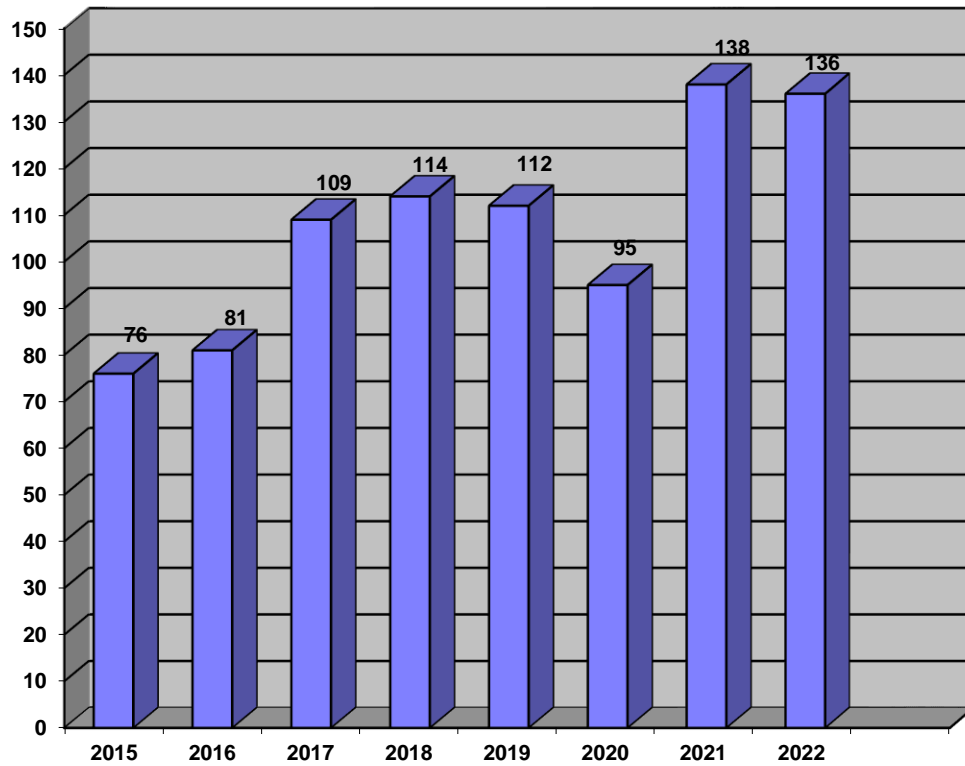
Autisme is een ontwikkelingsstoornis en dus van bij de geboorte aanwezig. Ook al zijn de signalen in de eerste levensjaren niet altijd even duidelijk, is men het er in de medisch/wetenschappelijke wereld over eens dat kinderen met een ontwikkelingsstoornis best zo vroeg mogelijk professionele begeleiding krijgen. Meer dan vroeger wordt een diagnose gesteld vóór de leeftijd van 3 jaar. Daarnaast zijn er afspraken tussen diagnostische centra en thuisbegeleidingsdiensten dat er bij een vermoeden van een autismespectrumstoornis reeds thuisbegeleiding kan starten. Tijdens de eerste levensjaren zijn de hersenen in volle ontwikkeling. Het stimuleren van die aspecten in de ontwikkeling die bij kinderen met een ontwikkelingsstoornis vertraagd of anders verlopen, is aldus heel belangrijk op jonge leeftijd. In die zin werd er ook besloten binnen de vroegbegeleiding (0 tot 3 jaar aanmeldingsleeftijd) geen wachtlijst te hanteren. Het is de bedoeling dat ouders en kind bij het vaststellen van (het vermoeden van) een autismespectrumstoornis binnen het kwartaal professionele ondersteuning kunnen krijgen. Door capaciteitstekort kan de opstart soms iets langer op zich laten wachten. Door zo vroeg mogelijk in te spelen op de andere manier van informatieverwerking proberen we ook preventief te werken en de ontwikkeling van secundaire problemen te vermijden.

VROEGBEGELEIDING IN CIJFERS

Aanmeldingen

In 2022 meldden zich 136 gezinnen aan voor vroegbegeleiding wat overeenkomt met 35,6% van alle aanmeldingen voor thuisbegeleiding.

Het aantal aanmeldingen in de vroegbegeleiding bleef ongeveer status quo ten opzichte van vorig jaar.

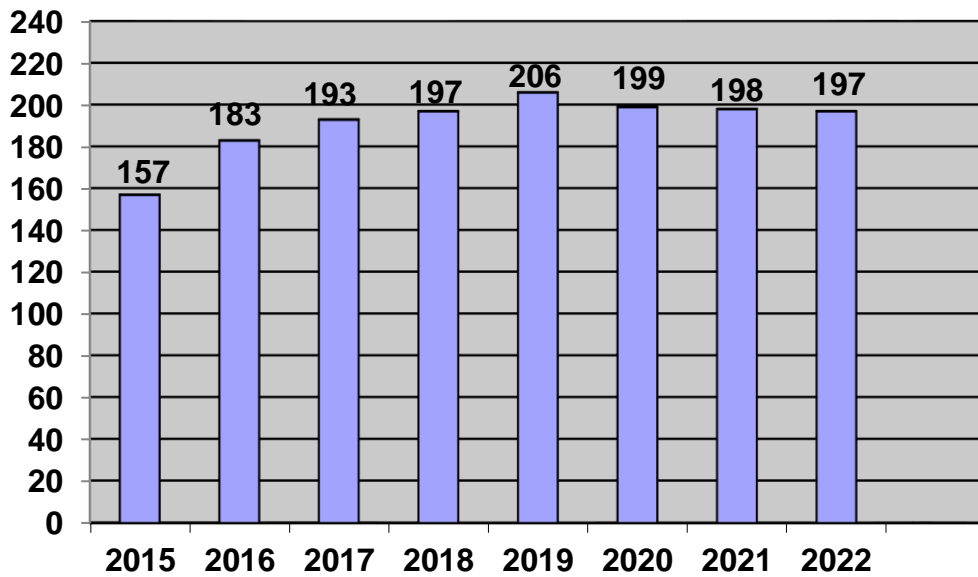
Gezinnen in begeleiding

In de loop van 2022 waren er in totaal 197 gezinnen in vroegbegeleiding.

Bij 87 gezinnen werd de begeleiding nieuw opgestart (44%).

Bij 51 gezinnen werd de begeleiding afgerond in de loop van 2022 (26%).

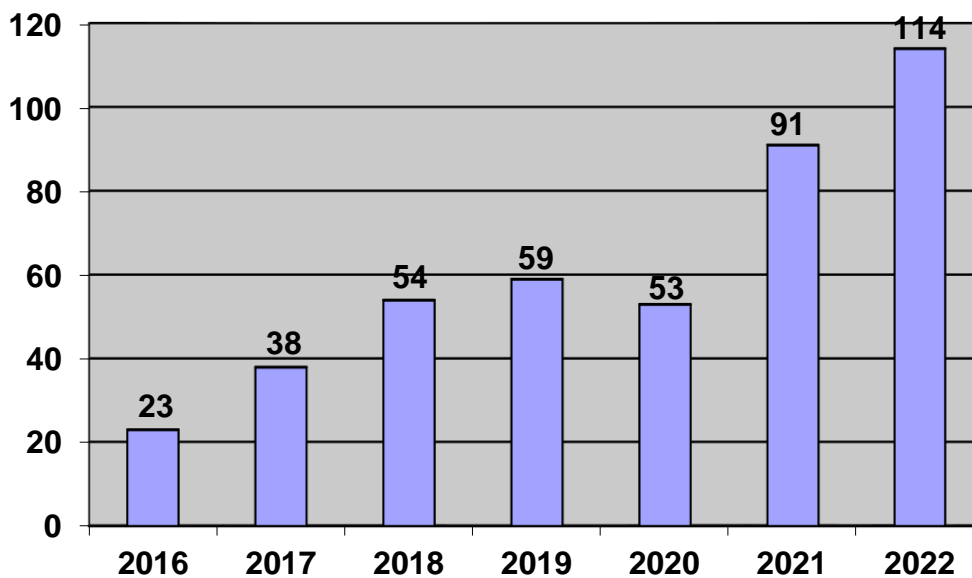
Vergeleken met vorig jaar is het totaal aantal gezinnen in begeleiding ongeveer status quo gebleven.

Wachttijd

Op 31 december 2022 stonden er in totaal nog 114 jonge kinderen met autisme geregistreerd op de wachtlijst. Dat komt overeen met 43,3% van de totale wachtlijst voor thuisbegeleiding. De wachttijd binnen de vroegbegeleiding bedraagt hierdoor nu gemiddeld 10 maanden. We hopen deze wachtlijst te kunnen wegwerken in 2023.

We zien een **toename van de wachtlijstcijfers met 25%.**

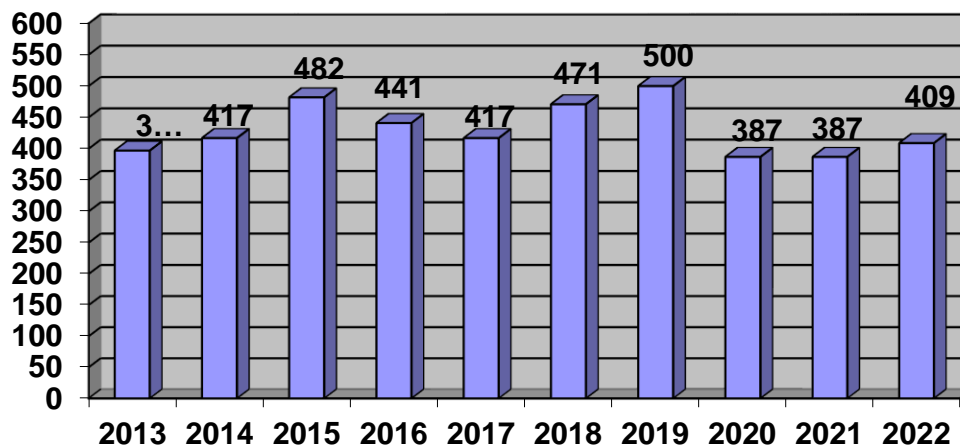

Gepresteerde personeelspunten

In 2022 werden 408,7 personeelspunten gepresteerd in het kader van vroegbegeleiding. Dit is 20,3% van het totale aantal gepresteerde personeelspunten binnen de werking thuisbegeleiding van Tanderuis vzw.

Het gemiddeld aantal gepresteerde personeelspunten per gezin per jaar voor de vroegbegeleiding bedraagt 2,07 personeelspunten.

Vergeleken met vorig werkjaar zien we **een toename van het aantal gepresteerde personeelspunten met 5,7%**.

TEAMWERKING

Het VTOO jaarthema van het vroegbegeleidingsteam in 2022 was **executieve functies en de werking van de hersenen bij jonge kinderen**.

Door het wegvallen van de collectieve vorming hierover op teamniveau omwille van annulatie door de spreker, werd dit thema zoveel als mogelijk door medewerkers individueel uitgediept in externe vormingen en werd inhoud teruggekoppeld op de teaminspiratiedagen.

Inhoud van deze dagen zag er als volgt uit:

- Teaminspiratiedag 1: 1/2/2022
opvolging vormingen 2021:
 - ✓ Toelichting jaaropleiding 'tiendaagse basistraining in verbindende communicatie'
 - ✓ Overzicht info executieve functies Asstheek
- Teaminspiratiedag 2: 22/3/2022
 - ✓ Toelichting jaaropleiding 'ouders begeleiden tot afgestemd opvoeden' (Jurgen Peeters)
 - ✓ Toelichting studiedag: Over- en onderprikkeling voorkomen in een klascontext
 - ✓ Kinderen en jongeren met autisme begrijpen en begeleiden vanuit prikkelverwerking, lichaamsgevoel en dyspraxie
 - ✓ Oefening stresshantering

- Teaminspiratiedag 3: 31/5/2022
 - ✓ Toelichting opleiding SoNeStra
 - ✓ Emotieregulatie via onze inwendige zintuigen
 - ✓ Spontane ToM en zelf ander onderscheid bij kinderen met autisme
 - ✓ Intercultureel communiceren en begeleiden bij autisme
 - ✓ Opleiding executieve functies
 - ✓ Focusgroep vroegbegeleiding
 - ✓ Toelichting ppt 'heb oog voor contact met het jonge kind'
 - ✓ Materiaal ASStheek
 - ✓ Muziekatelier

- Teaminspiratiedag 4: 4/10/2022
 Spreker executieve functies: de denkdoos; Kelly Smet (*afgelast door spreker kort voor datum*); *vervangen door vorming Dr Van Zandweghe over zelfregulatie op 22/11/2022*

- Teaminspiratiedag 5: 15/11/2022
 - ✓ De oogst: observatie-instrument rond eten (UZ Gent)
 - ✓ Innovatieve tools (Thomas Fondelli)
 - ✓ Verkorte SEO
 - ✓ Hoe regulatie toelichten
 - ✓ Oefenen methodieken SoNeStra en/of grenzen binnen TB

Er werden drie nieuwe medewerkers verwelkomd in het vroegbegeleidingsteam ter vervanging van een aantal collega's die onze dienst verlieten.

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

In 2023 kiezen we er resoluut voor om in te zetten op het verkorten van de wachttijd voor de allerkleinsten en vergroten we de equipe die zich focust op deze doelgroep. Perspectief is dat we over de zorgregio's heen een uitbreiding van 6 medewerkers kunnen realiseren met als doel de wachttijd tot nul te herleiden.

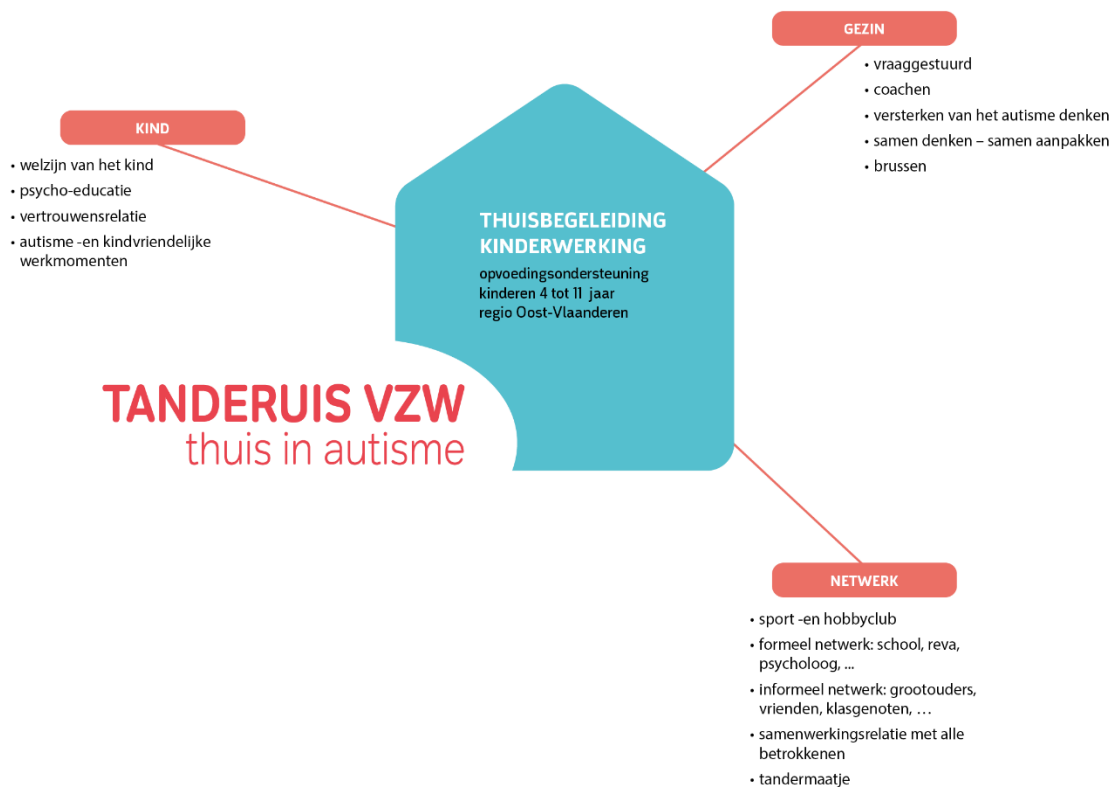
Qua vorming wordt er voor gekozen gezamenlijk de tweedaagse vorming rond griefelen te volgen. Hiervoor worden 2 sprekers uitgenodigd uit Nederland. Dit zal doorgaan op 20 en 21 maart 2023.

We maken in het nieuwe jaar ook de regionale switch waardoor het eigenlijke vroegbegeleidingsteam zal opgesplitst worden in de regioteams volgens woonplaats van de medewerkers in kwestie. De inhoudelijk overlegplatforms genaamd IASSo's zullen wel nog leeftijdsspecifiek georganiseerd worden.

6.2 KINDERWERKING

AANBOD EN WERKING

De kinderwerking van Tanderuis vzw biedt opvoedingsondersteuning aan het kind met autisme van 4 tot 11 jaar en zijn gezin (ouders, broers en zussen). Waar nodig nemen we graag het ruimere netwerk mee. We werken **kracht- en vraaggericht** en geven richting in de opvoeding van het kind met autisme. Dit gebeurt samen met de ouders in een kader van **evenwaardig partnerschap**.

CIRKELS OM ME HEEN
IK EN DE ANDEREN
LEUK - NIET LEUK
TALENTEN
IK EN MIJN SCHOOL
MIJN GEVOELEN
MIJN KARAKTER
IK EN MIJN GEZIN

Het autisme-specifiek handelen naar kinderen toe vertaalt zich in **autisme- en kindvriendelijke werkmomenten**. De methodieken zijn op maat van het kind. Het kind leert over zichzelf vertellen en nadenken en de thuisbegeleider hoort het kind redeneren, wat tot een beter begrip leidt. Dit alles resulteert in een verzameling van persoonlijke gegevens, weetjes, sterktes, vaardigheden, noden,... Kortom een globale beeldvorming door en voor het kind.

Binnen de individuele begeleiding draagt het bij tot:

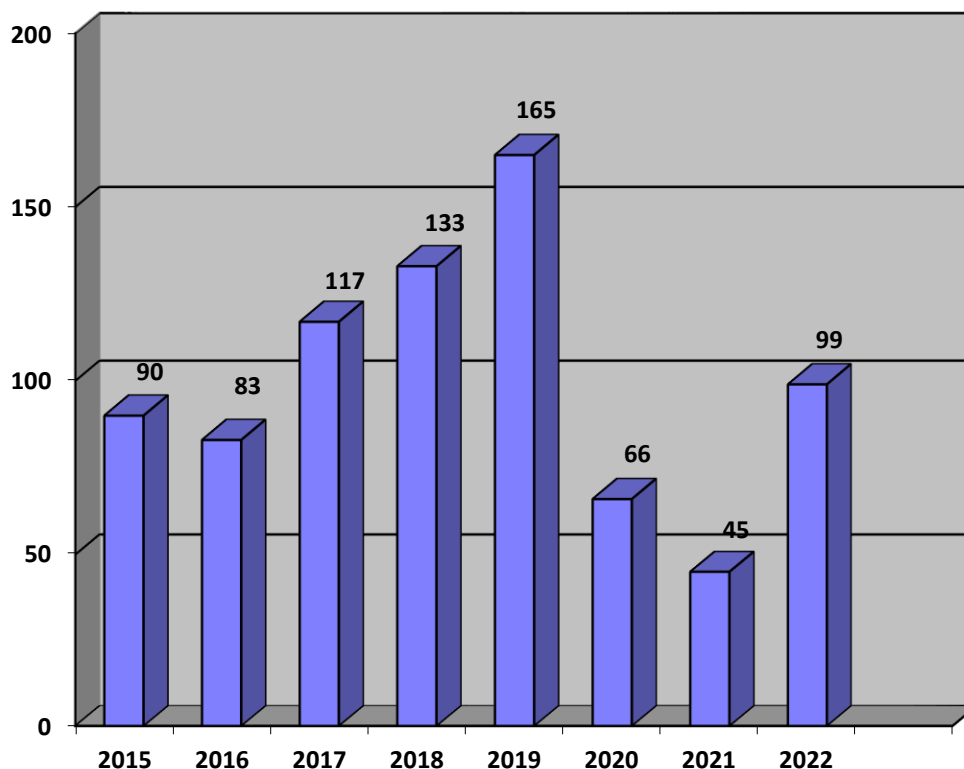
- De ontplooiing van het eigen individu
- De aanvaarding van zichzelf inclusief sterktes en groeipunten
- Meer begrip en erkenning voor het autisme in contexten zoals thuis, school en vrije tijd
- Uitleg geven omtrent het autisme, het anders denken en de prikkelverwerking
- Bewustwording van het anders zijn: 'waar zit mijn autisme nu juist?'
- Open communicatie omtrent het autisme

KINDERWERKING IN CIJFERS

Aanmeldingen

Er hebben zich 99 gezinnen aangemeld binnen de kinderwerking in 2022. Dit komt overeen met 25,9% van alle aanmeldingen voor thuisbegeleiding.

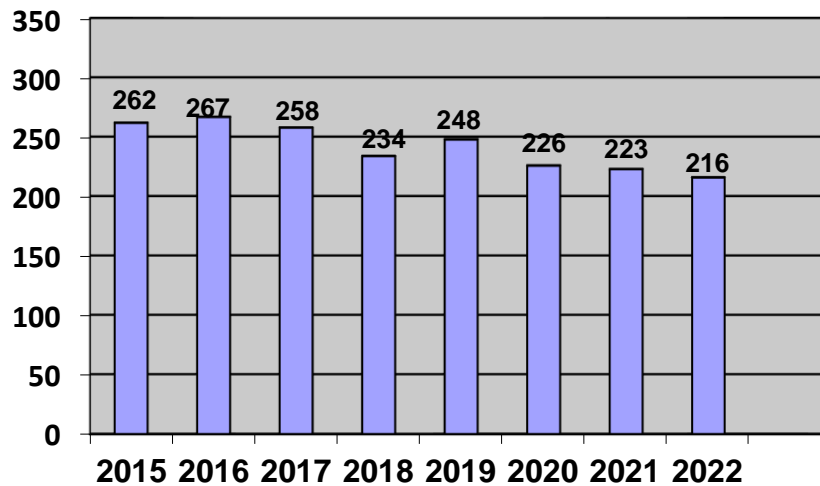
Het **aantal aanmeldingen** binnen de kinderwerking in 2022 is **toegenomen met 120%** ten opzichte van vorig werkjaar. Er wordt nog steeds gewerkt met aanmeldingsquota om de wachtlijst beheersbaar te houden.

Gezinnen in begeleiding

In de loop van 2022 waren er in totaal 216 gezinnen in begeleiding binnen de kinderwerking. Bij 89 gezinnen werd de begeleiding nieuw opgestart, wat overeenkomt met 41%. De wachttijden zijn gedaald vergeleken met vorig jaar: in 2022 duurde de gemiddelde wachttijd in de kinderwerking 12 maanden. Bij 69 gezinnen werd de begeleiding afgerond (32%) in de loop van 2022.

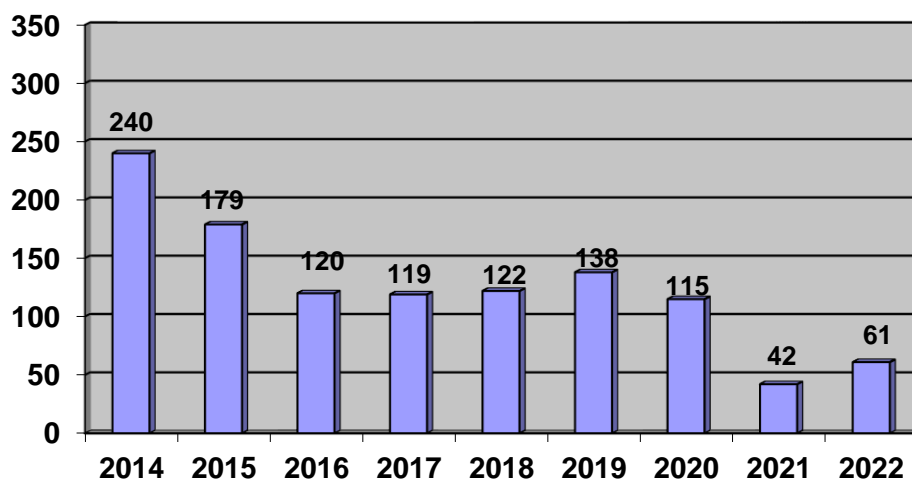
Vergeleken met vorig jaar is het totaal aantal gezinnen in begeleiding **gedaald met 3%**.

WachtlIJst

Op 31 december 2022 stonden er in totaal 61 kinderen met autisme geregistreerd op de wachtlIJst. Dit is 23,2% van de wachtlIJst van Tanderuis vzw. De gemiddelde wachttijd binnen de kinderwerking bedroeg in 2022 gemiddeld nog 12 maanden.

Ten opzichte van vorig werkjaar is **de wachtlIJst toegenomen met 45%** binnen de kinderwerking.

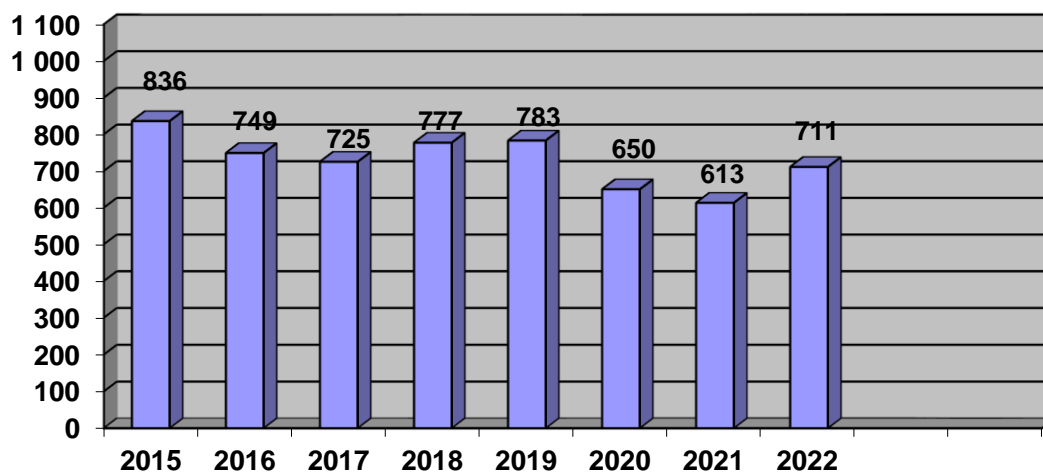

Gepresteerde personeelspunten

In 2022 werden er in totaal 710,57 personeelspunten gepresteerd in het kader van de kinderwerking. Dit is 35,3% van het totale aantal gepresteerde personeelspunten binnen de werking van Tanderuis vzw.

Het gemiddeld aantal gepresteerde personeelspunten per gezin per jaar voor de kinderwerking bedraagt 3,29 personeelspunten.

Vergeleken met vorig werkjaar zien we **een toename van 16% van het aantal gepresteerde personeelspunten** binnen de kinderwerking.

TEAMWERKING

In 2022 breidde de kinderwerking uit met **2 extra werkrachten**. In november verwelkomden we Iris Temmerman (regio Gent) en Nele Van Acker (regio Waas & Dender).

De collega's van de kinderwerking zetten zich dagelijks in voor de mobiele begeleidingen van kinderen met autisme (4 tot 11jaar) en hun context binnen regio Oost-Vlaanderen. Hoofdzakelijk gebeurden de begeleidingen fysiek aan huis of binnen de context, waar nodig schakelden we digitaal.

Ook **overbruggingshulp zoals spelcontact, brussenwerking (activiteiten en brussencursus), splASSch autismekamp, digitale oudercursus, grootouderwerking, vrije tijdswerking**,...stonden opnieuw op het programma. In 2022 zetten we 2 kampen op de zomerplanning. We kozen bewust regionaal te gaan om meer kinderen te bereiken. Zo ging er één kamp door op BuBao De Rozemarijn te Drogen (regio Gent), het andere op de Leefschool te Oosterzele (regio Zuid-Oost-Vlaanderen). Twintig kinderen genoten van een 'reis rond de wereld' kamp.

We droegen evengoed ons steentje bij op vlak van kennis delen (aanbod ASStheek, outreach).

Als **VTOO thema** kozen we voor:

- 3 dagen rond **kracht- en netwerkgericht werken met kind, gezin en netwerk** (SoNeStra)
- 2 dagen **creatief werken met het kind: gastspreker An Coetsiers** (De Praatdoos Melle)

Daarbij wilden we elkaar blijven inspireren op gebied van begeleidingsstijl – naar analogie van ons VTOO-thema van 2021. Dit maakten we waar door in te zetten op ‘**samen op huisbezoek**’. We trokken als duo naar een gezin om te leren van elkaar. Elke collega mocht dit inplannen volgens eigen noden.

De studiebezoeken vonden reeds regionaal plaats. Zo bezocht een groep collega’s de mediatheek van de Arteveldehogeschool Gent.

Binnen de **groepsinterview** gingen we gericht aan de slag met verschillende methodieken: **roddelmethode, duplo-methodiek, luisteren met de oren van..., bannen-bereiken-behouden**. De methodieken staan tweemaal op de GIV-agenda zodat we meermaals de kans hebben om deze in te oefenen aan de hand van reële casussen. Elke thuisbegeleider wordt gevraagd de GIV-agenda op voorhand in te vullen volgens een vast sjabloon. Ook de methodiek dient gekend te zijn opdat we efficiënt interview kunnen houden. Naast het inhoudelijke deel van de casus, hebben we ook extra aandacht voor de rol en het gevoel van de collega-thuisbegeleider.

VITALITEIT

In het voorjaar van 2022 was corona nog aanwezig en dienden we vitaal te zijn in kleine groep. We **schakelden** per twee, wat betekent dat de ene collega de andere verwende op een ludieke manier en nadien werd de scepter aan een ander duo overgeheveld.

In het najaar trokken we er als team op uit voor een **gezellige creatieve teambuilding met een ‘groots’ resultaat**.

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN 2023

Vanaf 2023 is de kinderwerking geen leeftijdsteam op zich meer, maar kantelen we elk in ons eigen regioteam naargelang onze woon- en werkplaats. Wat ons wel nog bindt, is het werken met kinderen met autisme van 4 tot 11 jaar en hun context. En dit zowel binnen individuele begeleidingen aan huis als op gebied van overbruggingshulp.

In 2023 worden we uitgedaagd die verbinding te behouden en te blijven versterken door zeer constructief met elkaar uit te wisselen op onze IASSo (lees: leeftijds-autismespecifieke) inspiratiedagen en groepsinterviews.

Tijdens onze inspiratiedagen zullen we in 2023 de focus leggen op 'krachtgericht werken' en 'thema interoceptie'. Binnen de IASSo groepsinterviews gaan we op dezelfde manier aan de slag weliswaar met **nieuwe methodieken** passend binnen 'het oplossingsgerichte kader'.

6.3 ADOLESCENTENWERKING

AANBOD EN WERKING

Binnen de adolescentenwerking (12-17 jaar) richt de begeleiding zich zowel op de ouders als op de jongere zelf.

De taak van de thuisbegeleider naar de ouders toe bestaat uit het bieden van opvoedingsondersteuning, vertrekkend vanuit algemeen psychologische, (ortho)pedagogische, therapeutische en autisme-specifieke inzichten, met als voornaamste doel ouders in hun kracht zetten. Gezien de puberteit vaak een woelige periode is, worden ouders net in deze ontwikkelingsfase van hun kind geconfronteerd met enerzijds leeftijdsspecifieke uitdagingen wat betreft het ouderschap en anderzijds de grenzen waar zijzelf en hun adolescent op botsen vanwege het autisme (de handicap-specifieke problemen). Concreet houdt dit in dat ouders zich vaak vragen stellen over de dagelijkse omgang met hun kind met autisme; meer bepaald m.b.t. het stellen van leeftijdsadequate grenzen, aangepaste communicatie (aan de leeftijd van de jongere én aan het autisme), omgaan met de vaak onzichtbare emoties van hun kind, omgaan met experimenteer- en/of probleemgedrag, relaties met leeftijdsgenoten, relatie met de brussen, invulling van de vrije tijd. Het leren begrijpen van het gedrag en het autistisch denken van hun kind vormt daarbij vaak de hoeksteen van de thuisbegeleiding. Daarnaast worden ouders ondersteund bij het zoeken naar de meest geschikte onderwijs- of opvangmogelijkheden voor hun kind (nu en in de toekomst), bij de emotionele verwerking van de beperking van hun kind, bij contacten met andere dienstverlenende instanties in het netwerk, desgewenst bij het uitbreiden van het netwerk,...

Met de jongere wordt voornamelijk gewerkt via individuele gesprekken en gezinsgesprekken. Gezien de puberteit de leeftijd bij uitstek is waarin de jongere op zoek gaat naar en wenst vorm te geven aan de eigen identiteit, is het voor de thuisbegeleider cruciaal te begrijpen hoe de jongere denkt en zichzelf, anderen en 'de wereld om zich heen' percipieert. Omdat dit begrijpen het vertrekpunt van de begeleiding vormt, wordt in de adolescentenwerking veel aandacht geschonken aan een aantal specifieke methodieken die de begeleider in staat stellen het denken van de jongere te begrijpen en, indien gewenst, in een volgende stap, te verbreden. Deze methodieken omvatten een uitgebreide batterij aan assessmentmateriaal, de opmaak van De Spiegel ("Hoe ziet de jongere zichzelf?") en de Socra(u)tische gespreksstijl (door middel van vraagstelling het denken begrijpen en eventueel in vraag stellen). De thema's die tijdens deze gesprekken aan bod komen, kunnen erg uiteenlopend zijn afhankelijk van de vraag van de jongere en/of zijn ouders: leven in het gezin, studie- en/of schoolkeuze, invulling van de vrije tijd, het vormen van het zelfbeeld en hierbij aansluitend inzicht in het autisme, vriendschap, relaties en seksualiteit, zelfstandig(er) worden, emotioneel welbevinden, organisatie van schoolse taken, zakgeld,...

Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan de uitbouw of verbetering van het sociaal netwerk van de jongere en maken we wegwijs in het hulpverleningsnetwerk (sociaal vangnet).

TRAJECTEN

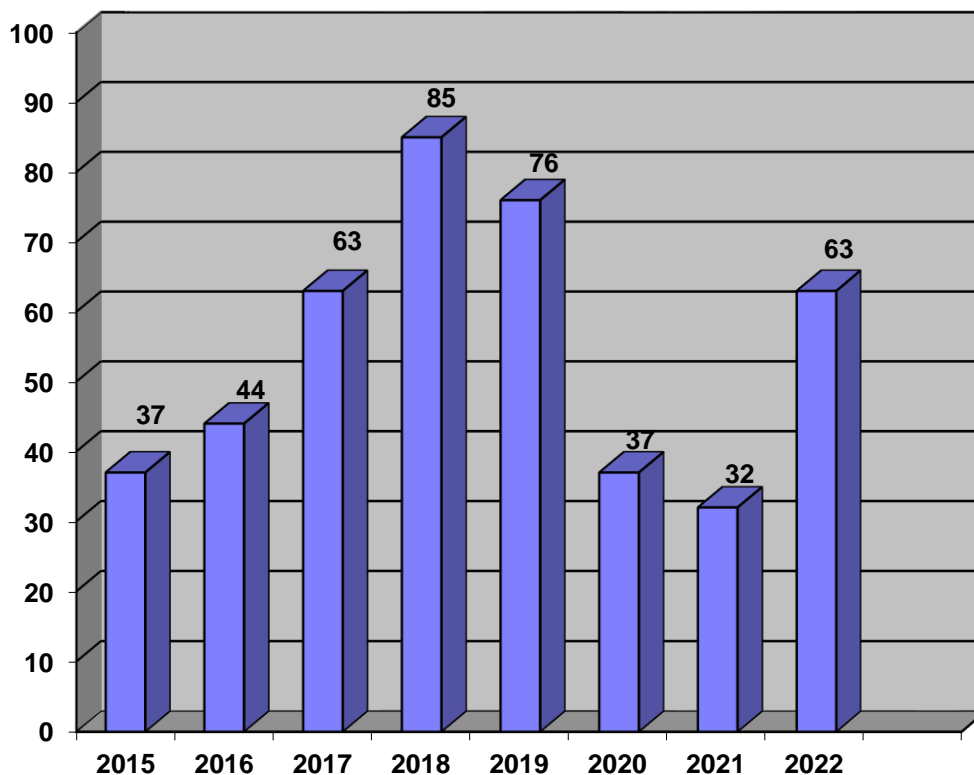
In 2022 bleven we 4 mogelijke trajecten aanbieden aan onze cliënten: mobiele begeleiding (max 18 maanden, max 8 personeelspunten per jaar), ambulante ouderbegeleiding (max 9 maanden, max 2,96 personeelspunten), kortbegeleiding (max 8 maand en max 4,23 personeelspunten) en een nazorgtraject (max 6 maanden, max 2,82 personeelspunten, min 6 maanden en max 2 jaar na afsluit).

ADOLESCENTENWERKING IN CIJFERS

Aanmeldingen

In 2022 hebben er zich 63 gezinnen aangemeld binnen de adolescentenwerking. Dit vertegenwoordigt 16,5% van het totaal aantal meldingen voor thuisbegeleiding. Er werd terug gewerkt met aanmeldingsquota om de wachtlijst beheersbaar te houden.

Het aantal meldingen is **toegenomen met 97%** ten opzichte van vorig werkjaar.

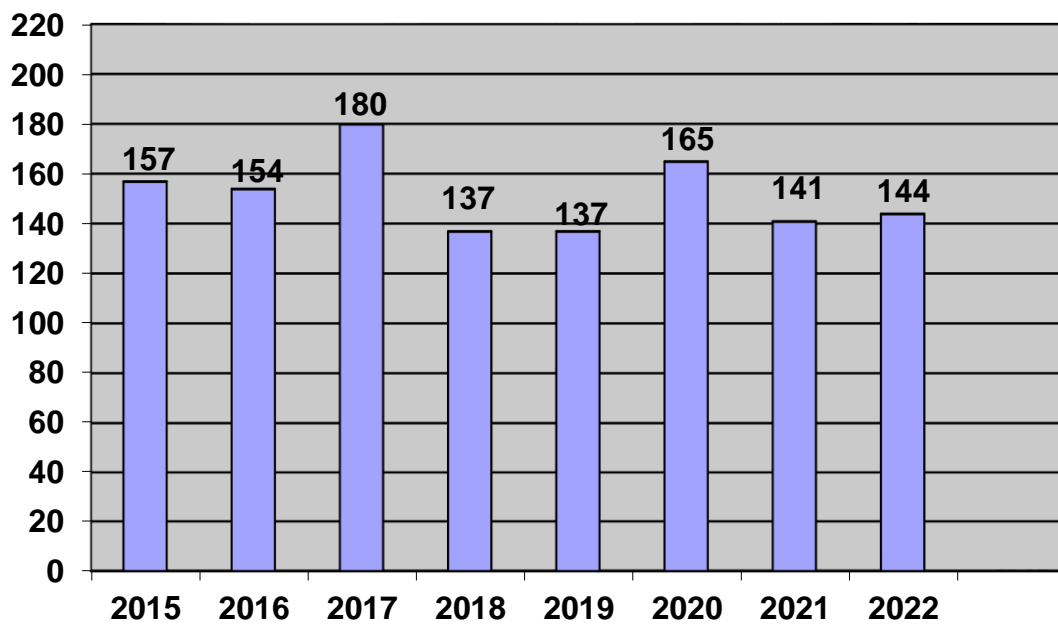
Gezinnen in begeleiding

In de loop van 2022 waren er in totaal 144 gezinnen in begeleiding binnen de adolescentenwerking.

Bij 80 gezinnen (56%) werd de begeleiding nieuw opgestart. De wachtlijst is gedaald ten opzichte van vorig jaar en hierdoor beter beheersbaar: de gemiddelde wachttijd bedroeg in 2022 ongeveer 12 maanden.

Bij 56 gezinnen (39%) werd de begeleiding afgerond in de loop van 2022.

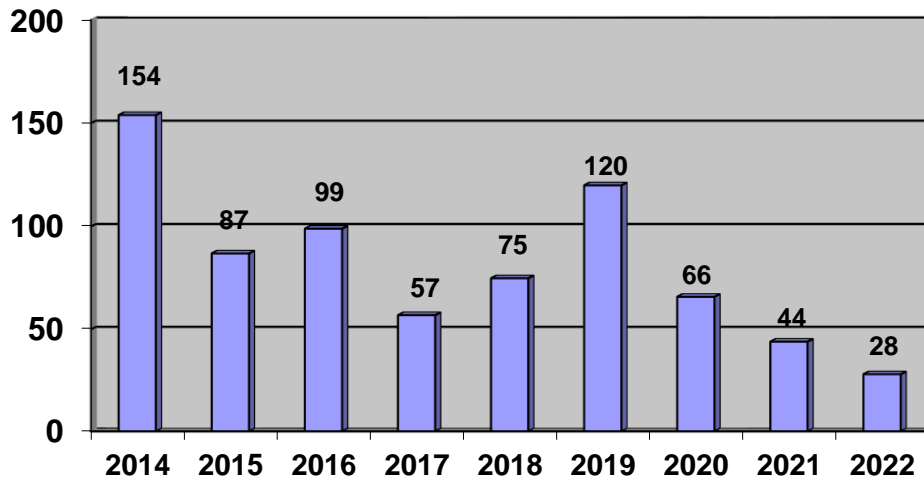
Vergeleken met vorig jaar is het aantal gezinnen in begeleiding **toegenomen met 2%**.

Wachtlijst

Op 31 december 2022 stonden er in totaal nog 28 adolescenten met autisme geregistreerd op de wachtlijst. Dit is 10,6% van de totale wachtlijst van Tanderuis vzw.

Ten opzichte van vorig werkjaar is **de wachtlijst gedaald met 36%** binnen de adolescentenwerking, door het toepassen van kortere begeleidingsduur (18 maanden), het werken met strenge aanmeldingsquota en beperkte begeleidingsintensiteit (maximum 34 mobiele begeleidingen op jaarbasis).

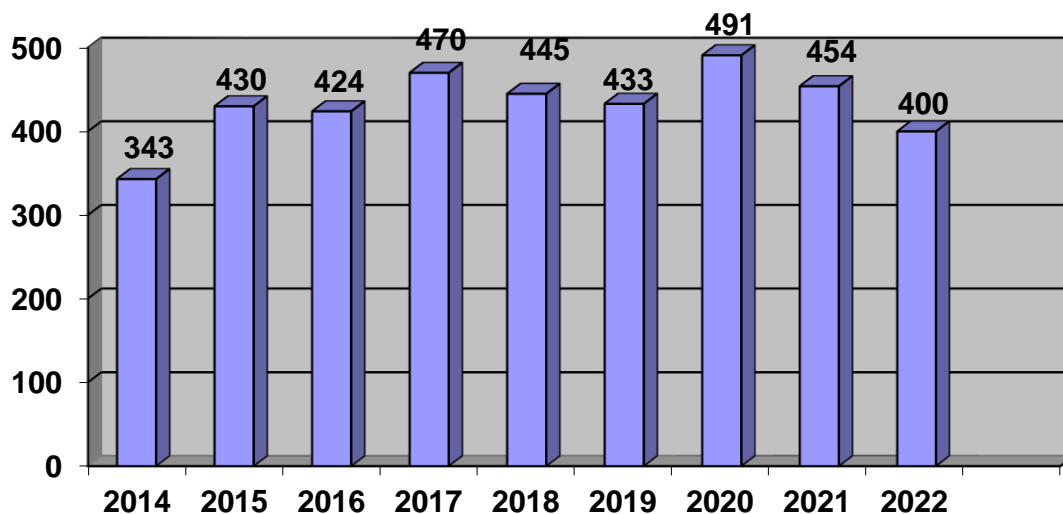

Gepresteerde personeelspunten

In 2022 werden er in totaal 399,91 personeelspunten gepresteerd in het kader van de adolescentenwerking. Dit is 19,8% van het totale aantal gepresteerde begeleidingen binnen de thuisbegeleiding van Tanderuis vzw.

Het gemiddeld aantal gepresteerde personeelspunten per gezin per jaar voor de adolescentenwerking bedraagt 2,78 personeelspunten.

Vergeleken met vorig werkjaar zien we **een daling van 12% van het aantal gepresteerde personeelspunten** binnen de adolescentenwerking.

TEAMWERKING

In 2022 verwelkomden we een nieuwe collega, een oude bekende bij Tanderuis vzw die, na een aantal jaren op een andere werkplek vertoefd te hebben, met veel enthousiasme terugkeerde naar Tanderuis vzw.

In 2022 gingen we binnen de adolescentenwerking voor het tweede jaar op rij aan de slag rond het thema hoogconflictscheidingen. Het resultaat van deze verdere verdieping was een nieuwe visietekst hoogconflictscheiding. Deze visietekst werd intussen voorgesteld aan het directieteam en de kwaliteitscoördinator en positief bevonden. De tekst is een aanvulling op de visietekst echtscheiding, specifiek voor die gezinnen die in een situatie van hoog conflict zitten. Begin 2023 zullen beide teksten samengevoegd worden tot 1 tekst, waarna hij kan verspreid worden onder de voltallige personeelsgroep.

Daarnaast evalueerden we onze nieuwe groepsintervisie. Hoewel we ons goed voelen bij de nieuwe afspraken en deze wensen te behouden, kozen we er als team voor om het komende jaar nog een extra experiment rond efficiënt vergaderen in het leven te roepen.

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

In 2023 verandert er heel wat binnen Tanderuis vzw. Het adolescententeam is door onze verandering naar regionale teams niet langer een team. Gezien de leeftijdsspecifieke werking wel nog blijft bestaan, spreken we nog steeds van de adolescentenwerking en treffen we mekaar nog op de IASSo momenten, ons leeftijdsgebonden autismespecifiek overleg. Uiteraard zal het zoeken zijn om niet meer als team maar toch nog samen aan de slag te gaan.

Door deze regionalisering zoeken we in 2023 opnieuw versterking voor deze werking en dit voor team Zuid-Oost-Vlaanderen en team Meetjesland!

Ons jaarthema in 2023 is suïcide en zelfverwondend gedrag. Op onze eerste inspiratiedag nodigen we alvast een externe spreker van het VLESP uit. Daarnaast willen het eerste half jaar experimenteren met efficiënter vergaderen, waarbij we onze groepsintervisies inkorten tot 2u inhoudelijke bespreking en een half uur praktische aangelegenheden. Voor de zomer evalueren we deze manier van werken.

6.4 VOLWASSENENWERKING

AANBOD EN WERKING

Binnen de volwassenenwerking bestaat de thuisbegeleiding hoofdzakelijk uit (ortho)agogische ondersteuning voor de volwassen personen zelf. Met het begrip ‘thuis’begeleiding willen we enerzijds de nadruk leggen op een begeleidingsvorm die plaatsvindt in het (thuis)milieu van de volwassene zelf. Anderzijds geeft dit ook aan dat de context (netwerk en omgeving) een volwaardige partner is binnen onze hulpverlening.

Door de jaren heen werd meer en meer duidelijk dat thuisbegeleiding voor volwassen personen met autisme zich significant onderscheidt van thuisbegeleiding met minderjarigen met autisme: zowel op inhoudelijk als op methodisch vlak. In vergelijking met de andere teams binnen Tanderuis vzw kan minder begeleidingstijd geïnvesteerd worden in de zorgvragen van de ouders. De persoon met ASS zélf wordt als zorgvrager beschouwd. Op zorgvragen van het netwerk wordt ingegaan, indien deze ook gedeeld worden door de cliënt. Het netwerk wordt wel gehoord tijdens de begeleiding.

De thuisbegeleiders ondersteunen volwassen personen bij vragen rond toekomstplanning, vrijetijdsbesteding, relatievorming, werk, huisvesting, Het doel is volwassen personen met autisme zo onafhankelijk mogelijk te maken door hen te ondersteunen in de uitbouw van hun persoonlijk en professioneel netwerk.

Volwassenen met autisme worden op verschillende domeinen in het dagelijks leven geconfronteerd met hun specifieke manier van denken. Dit heeft een impact op relaties, vrije tijd, wonen, werken/studeren, ADL-vaardigheden, De diagnose op zich brengt dikwijls veel vragen met zich mee (“Wat houdt het autisme nu in specifiek bij mij als persoon?”).

De thuisbegeleiders van het volwassenenteam gaan met de cliënt een samenwerkingsrelatie aan vanuit een partnerschapsmodel, waarbij we vertrekken van zijn/haar vragen en noden. Binnen de volwassenenwerking wordt er krachtgericht gewerkt: uitgaan van én geloven in de aanwezige krachten en die verder ontwikkelen. De hulpverlening is gericht op het vergroten van het zelfinzicht en leren omgaan met de beperking. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in de ontwikkeling of (re)activering van een netwerk van ondersteuningspunten, die de levenskwaliteit van de persoon en/of het gezin kunnen op peil houden of verbeteren.

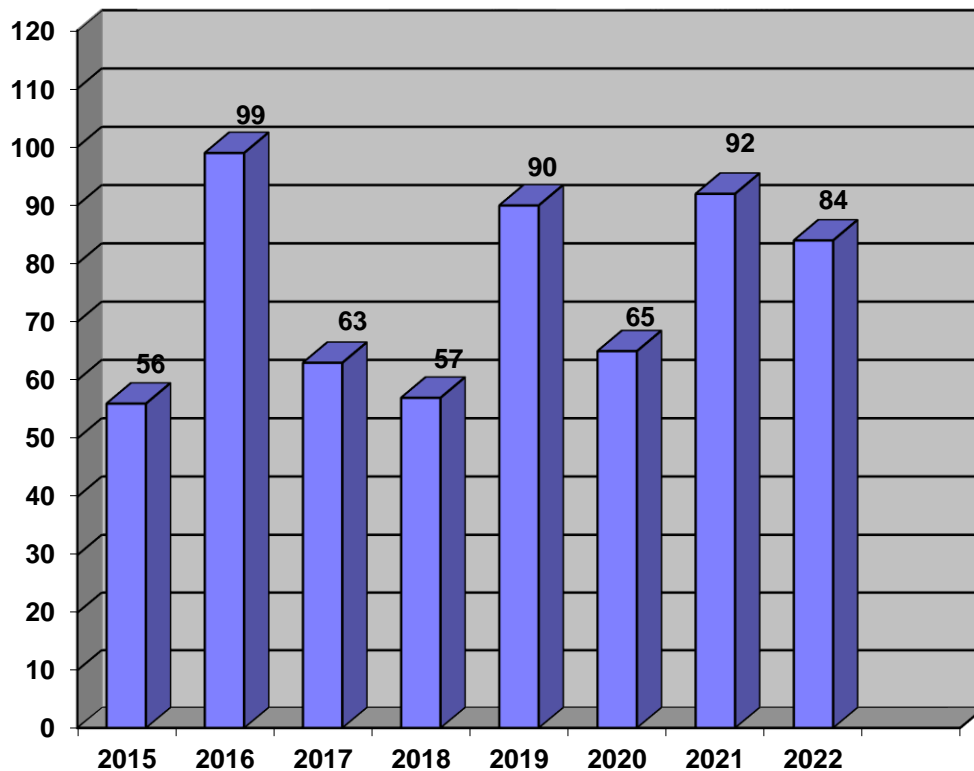
Daarom is er binnen de volwassenenwerking veel aandacht voor het methodisch werken met ruimere netwerken. Kennis van en -waar nodig- samenwerking met andere ondersteuningsdiensten, waarbij de specifieke knowhow wordt doorgegeven, vormt een belangrijk aspect. Hoewel thuisbegeleiding in hoofdzaak individuele contacten omvat, wordt eveneens gestreefd naar een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij de cliënten rechtstreeks (tijdens gezamenlijke huisbezoeken) en onrechtstreeks (tijdens intervisiemomenten) door het volwassenenteam worden opgevolgd.

VOLWASSENENWERKING IN CIJFERS

Aanmeldingen

In 2022 hebben 84 volwassen personen met autisme zich aangemeld voor thuisbegeleiding. Dit vertegenwoordigt 22% van het totaal aantal aanmeldingen voor thuisbegeleiding.

Het **aantal aanmeldingen** binnen de volwassenenwerking in 2022 is **gedaald met 8,7%** ten opzichte van vorig werkjaar.

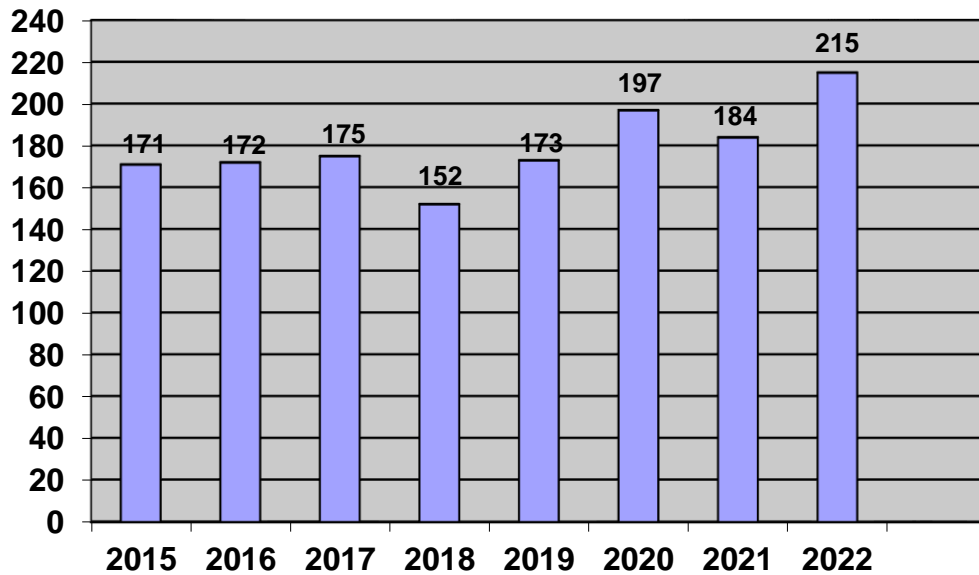
Cliënten in begeleiding

In de loop van 2022 waren er in totaal 215 volwassenen in begeleiding.

Bij 108 volwassenen (50 %) werd de begeleiding nieuw opgestart.

Bij 54 cliënten (25%) werd de begeleiding afgerond in de loop van 2022.

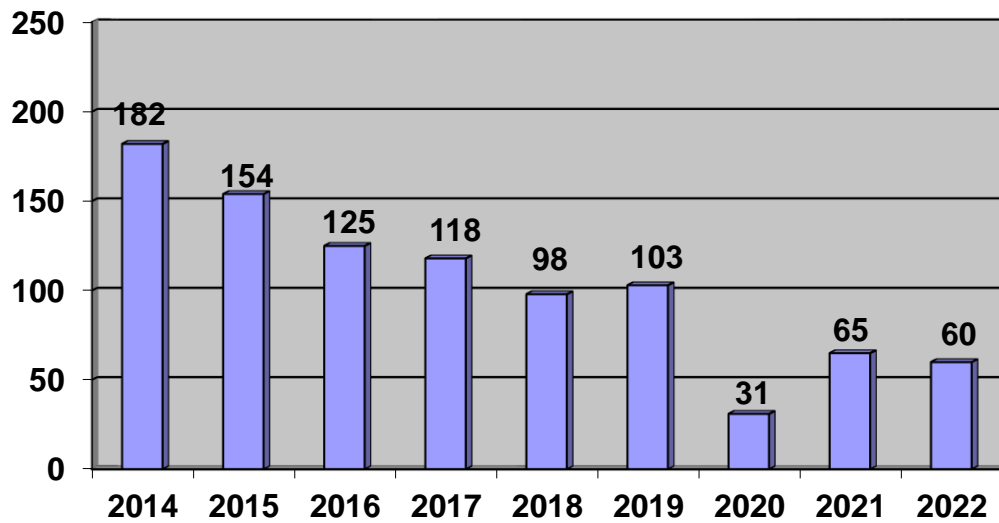
Vergeleken met vorig jaar is het totaal aantal gezinnen in begeleiding toegenomen met 16,8%.

WachtlIJst

Op 31 december 2022 stonden er in totaal 60 volwassenen met autisme geregistreerd op de wachtlIJst van de volwassenenwerking. Dit is 22,9% van de totale wachtlIJst van Tanderuis vzw. De wachttijd voor mobiele begeleiding binnen de volwassenenwerking bedroeg in 2022 gemiddeld 12 maanden.

Ten opzichte van vorig werkjaar is de **wachtlijst is gedaald met 7,7%** binnen de volwassenenwerking.

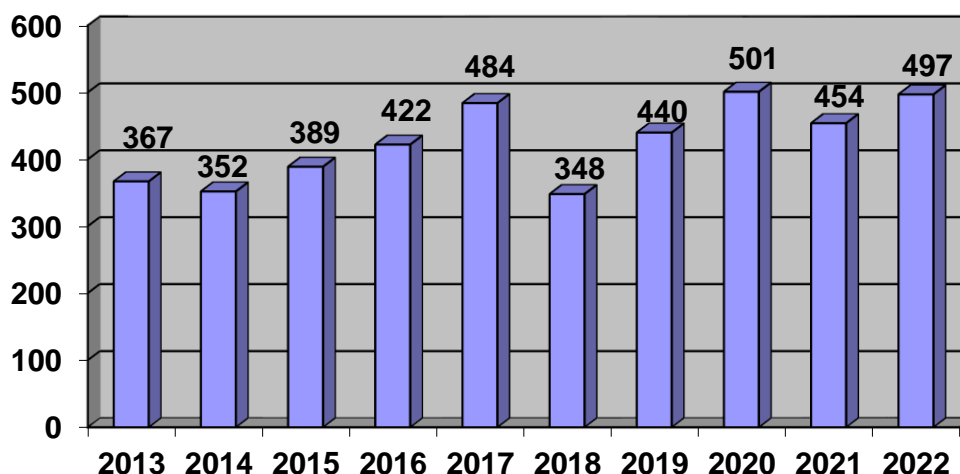

Gepresteerde personeelspunten

In 2022 werden er in totaal 496,80 personeelspunten gepresteerd in het kader van de volwassenenwerking. Dit is 24,64% van het totale aantal gepresteerde personeelspunten binnen de thuisbegeleiding van Tanderuis vzw.

Het gemiddeld aantal gepresteerde personeelspunten per gezin per jaar voor de volwassenenwerking bedraagt 2,31 personeelspunten.

Vergeleken met vorig werkjaar zien we een **toename van 9,4% van het aantal gepresteerde personeelspunten** binnen de volwassenenwerking.

AMBULANTE WERKING

Het idee van een ambulante werking is gegroeid vanuit de medewerkers. We kunnen cliënten hierdoor een perspectief bieden om sneller geholpen te worden door de beperkte wachttijd.

Binnen de ambulante werking bieden wij een korter begeleidingstraject aan rond een concrete zorgvraag. De doelstellingen van deze begeleiding worden in samenspraak met de cliënt bepaald zodat de persoon met autisme, binnen een korte ondersteuningsperiode, terug vooruit geholpen is.

Deze werking wordt reeds een aantal jaren aangeboden en opgenomen door een 4-tal medewerkers uit het volwassenenteam.

TANDERWONEN

Tanderuis vzw participeert als zorgpartner in woonzorgprojecten, gegroeid uit burgerinitiatieven.

a. Gent

Sinds september 2019 ondersteunt Tanderuis vzw een woonproject te Gent. We bieden: individuele ondersteuning en begeleiding van elke bewoner, ondersteuning in groep d.m.v. permanentie op regelmatige tijdstippen, communicatie tussen de bewoners tijdens bewonersvergaderingen,.... Het accent ligt op zoveel mogelijk autonomie voor de persoon met autisme, met oog voor het groepsgebeuren. Daarnaast zijn er op regelmatige tijdstippen samenkomsten met de ouders en de begeleiders van Tanderuis vzw, overlegmomenten met externe partners zoals familiehelp, poetsdienst, ...

Meerdere bewoners worden ook ondersteund door vrijwilligers, hetzij individueel of met alle bewoners samen. Invullen van vrije tijd, vakantie, ... is vaak moeilijk voor personen met autisme. Sinds de zomer van 2020 zorgt Tanderuis vzw voor extra ondersteuning. Via deze zomerondersteuning zetten we in op zinvolle en ontspannende activiteiten, zowel individueel als in groep. We verruimen de wereld en de blik van de bewoners. Dit alles om hun levenskwaliteit verder te optimaliseren. Tanderuis vzw engageert zich om ook in de toekomst dit initiatief verder aan te bieden.

b. Meetjesland

Na een uitgebreide voorbereidingsfase ging in het voorjaar van 2022 een tweede woonzorgproject van start. Sinds mei 2022 wonen vier jongvolwassenen met autisme samen in een huis te Doornzele. Net zoals in het woonzorgproject te Gent engageert Tanderuis vzw zich om als zorgpartner te participeren in dit burgerinitiatief. Naast de individuele begeleiding ligt de focus ook op het groepsgebeuren. Ook hier werkt Tanderuis vzw intensief samen met reguliere diensten zoals Familiehelp en Poetsdiensten.

TEAMWERKING

In 2022 koos het volwassenenteam als jaarthema “*zelfzorg binnen het thuisbegeleidingsproces*”. Binnen de volwassenwerking ervaren we dat onze cliënten vaak een beperkt formeel en informeel netwerk hebben. Dit zorgt voor een groot verantwoordelijkheidsgevoel bij onze medewerkers, met de nodige werkdruk als gevolg. Om deze werkdruk ook administratief een stuk te verlichten stonden we stil bij de verschillende fases in een begeleidingstraject.

Het delen van ervaringen en hulpbronnen binnen ons team en het bewust stil staan bij de verschillende fases in een begeleidingstraject i.f.v. werkdruk, was ons uitgangspunt. We lieten ons hierbij ondersteunen door Liselotte Pattyn, die deze onderwerpen vanuit een oplossingsgerichte blik benaderde.

Het kennismakingsdocument, het individueel handelingsplan en het afsluitdocument werd aangepast en efficiënter gemaakt. Deze documenten sluiten nu beter aan bij de noden van onze cliënten en van de begeleiders.

Naar aanleiding van ons jaarthema werd in 2022 ook de basis gelegd voor uitwisselingsavonden gericht naar vrouwen met autisme. Er werd bekeken over welke inhoud en onder welke vorm we deze avonden willen organiseren. In het voorjaar van 2022 zijn we van start gegaan met een groepje van 20 vrouwen met autisme. Deze groep is 4 keer samen gekomen waar er 4 thema's aanbod zijn gekomen. Er was een korte theoretische uiteenzetting en nadien konden de dames onderling info uitwisselen gemoduleerd door 2 thuisbegeleiders. Gezien de positieve evaluatie zal dit initiatief ook in 2023 hernomen worden, zowel in Melle als regionaal.

In 2023 zal de volwassenwerking zich focussen op ACT ‘Acceptance and Commitment Therapy’. Dit is een nieuwe vorm van gedragstherapie, waarbij je leert om verschillende werkzame technieken met elkaar te combineren. Het model van ACT bestaat uit 6 aandachtspunten: Mindfulness, Acceptatie, Defusie, Zelf als context, Waarden, Toegewijde actie. Alle medewerkers uit de volwassenwerking en een aantal medewerkers uit andere werkingen zullen hierop aansluiten. De opleiding wordt verzorgd door Rianne Jansen van Elisa.

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

2021 werd voornamelijk gekleurd door het verder uitwerken van projecten gestart in 2020. Continuering van de begeleiding in het woonproject van Gent, de eerste kennismaking met de bewoners van het woonproject in het Meetjesland, samenbrengen van assessmentmateriaal om de begeleidingen binnen activeringstrajecten te optimaliseren, ...

In 2022 zal het woonproject in het Meetjesland effectief opgestart worden. Daarnaast staan we ook voor heel wat nieuwe uitdagingen.

De uitwisselingsavonden voor vrouwen met autisme zullen plaatsvinden. De begeleiding zal teamoverschrijdend opgenomen worden door verschillende medewerkers binnen Tanderuis vzw.

In september zal er een informatieavond georganiseerd worden rond 'autisme en werk'. We voorzien een externe spreker vanuit GTB.

We merkten reeds in 2020 dat de vraag naar ondersteuning van woonzorgprojecten vanuit een burgerinitiatief groeit. Samen met de coördinator outreach zullen we bekijken om een folder op te maken met een specifieke module om woonzorgprojecten te ondersteunen in hun voorbereiding en uitbouw. We plannen de uitwerking van deze brochure voor 2022.

Binnen onze VTOO teamwerking kozen we voor het volgende jaarthema: zelfzorg binnen het thuisbegeleidingsproces. We nemen zowel de opstartfase, de begeleiding als de eindfase onder de loep. Naast uitwisseling zullen we ons ook laten bijstaan door externe sprekers.

Twee van onze medewerkers volgen een interne opleiding van SoNeStra rond het versterken van het netwerk in kader van zorgcontinuering. Deze kennis willen we verspreiden onder het hele team.

7. OVERBRUGGINGSHULP

Naast thuisbegeleiding beschikt Tanderuis vzw nog over tal van specifieke werkingsaspecten die we benoemen als **overbruggingshulp**. Deze vormen van overbruggingshulp kunnen worden aangeboden tijdens de wachttijd voor thuisbegeleiding maar ook totaal los van de thuisbegeleiding.

Cliënten die wachten op individuele thuisbegeleiding kunnen tijdens hun wachttijd genieten van een divers aanbod aan ondersteuningsvormen die opgenomen zijn in een overzichtelijk jaarprogramma. Daarnaast kunnen gezinnen die op de wachtlijst staan voor individuele thuisbegeleiding ook beroep doen op het aanbod van onze contactpersonen via adviesgesprekken en kortbegeleiding. Sinds 2019 werd ook gestart met 'Chathulp', in samenwerking met de Liga Autisme Vlaanderen, waar mensen met autisme terecht kunnen met hun zorgen en vragen.

We onderscheiden volgende vormen van overbruggingshulp:

- Contactpersoonschap
- Grootouderwerking
- Brussenwerking
- Vrijtijdswerkingen (hobbyclubwerking, TapASS, TabASSco, LoebASS, atelierwerking)
- Cursussen (Spelcontact, oudercursus kinderen, oudercursus adolescenten, ADL-cursus volwassenen)
- Kampen
- Chathulp

We bespreken al deze vormen van overbruggingshulp uitvoerig hierna.

7.1 CONTACTPERSOONSCHAP

INLEIDING

De contactpersonen zijn het eerste aanspreekpunt binnen de werking van het Tanderuis vzw. Zij staan in voor de opvolging van contactname of aanmelding tot opstart. Zij verzorgen de inschrijvingsgesprekken alsook de info- en adviesgesprekken. Indien aangewezen kunnen de contactpersonen ook een kortbegeleiding installeren. Deze cel bestaat uit vier contactpersonen, elk verbonden aan een leeftijdsgebonden werking.

WERKING

De contactpersonen zijn verantwoordelijk voor de cliënten van bij de aanmelding tot bij de opstart, dus gedurende hun gehele wachttijd. Zij verlenen advies en informatie of verwijzen door waar nodig. Voor de aanmeldingen van de kinderwerking, adolescentenwerking en volwassenenwerking werken we met een digitaal aanmeldingssysteem via onze website. Voor de vroegbegeleiding blijft het telefonische aanmeldsysteem bestaan.

De contactpersonen voorzien voor alle werkingen een inschrijvingsgesprek. Wanneer uit dit inschrijvingsgesprek zou blijken dat de cliënt (van de kinder- of adolescentenwerking) een duidelijk afgelijnde en beperkte zorgvraag heeft, kan de contactpersoon een kortbegeleiding aanbieden. Deze module kortbegeleiding is beperkt tot de frequentie van maximum 18 begeleidingen in een duur van 6 maand en gaat door op de dienst. De contactpersonen organiseren zelf deze kortbegeleiding. Een viertal gezinnen hebben in 2022 beroep gedaan op deze kortbegeleiding.

Tanderuis vzw is ingekanteld in de wetgeving Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (BVR RTH). Als contactpersoon trachten we de cliënten hierover te informeren en te ondersteunen waar nodig.

CONTACTPERSOONSCHAP CIJFERMATIG

In 2022 werden in totaal 201 personeelspunten verricht in kader van contactpersoonschap.

Er werden door de contactpersonen 113 personeelspunten gepresteerd in het kader van inschrijvingsgesprekken. Daarnaast werden 66 personeelspunten gepresteerd in het kader van info- en adviesgesprekken. Binnen de kortbegeleiding werden 22 personeelspunten gepresteerd.

TOEKOMST

In 2023 zullen ook de contactpersonen zich meer regionaal verankeren. De contactpersonen zijn vanaf dan verantwoordelijk voor een regio, over leeftijden heen.

Daarnaast starten ze ook met de werking 'Tanderuis Nabij.' Met deze loketfunctie willen we dichterbij de cliënt een **open huis** creëren. Door **nabij** de gezinnen te zijn, hopen we de drempel 'afstand' weg te werken. Tanderuis Nabij staat open voor iedereen die een vraag heeft over autisme. Dit kan heel kort binnen het inloopmoment of op afspraak via een advies en consult. Er zullen 4 loketten zijn, nl. in Melle, Sint-Niklaas, Eeklo en Zottegem.

7.2 GROOTOUDERWERKING

INLEIDING

Tuisbegeleiding is meer dan enkel de persoon met autisme begeleiden, meer dan de relatie bekijken tussen ouder en kind, broers en zussen. We bekijken de persoon met autisme in zijn ruime context, waarin ook de grootouders vaak een belangrijke rol spelen. We willen de communicatie tussen grootouders en ouders (nog meer) op gang brengen of optimaliseren. Dit is dan ook het voornaamste doel van deze werking. Door grootouders te ondersteunen, te laten zijn wie ze zijn, te laten voelen wat hun bijdrage kan zijn voor hun kind en kleinkind, maak je hen sterker in hun “grootouder-zijn”.

Daaraan gekoppeld ook de ouders, die zich hierdoor sterk erkend kunnen voelen in hun “ouder-zijn”. Grootouders willen hun kind bijstaan, maar weten niet altijd op welke manier ze dit best doen. Waar en met wie kunnen zij praten over al deze vreugdes en zorgen zonder iemand te veel te belasten? Op welke manier kunnen grootouders inzichten opdoen zodat ze hun kinderen kunnen ondersteunen in hun bijzondere opvoedingstaak? Het is goed dat ze herkenning vinden bij anderen maar ook erkenning voor wat ze doen. Wanneer grootouders beter geïnformeerd zijn omtrent de specifieke problematiek van hun kleinkind met autisme of hoe ze met hun kleinkind specifiek kunnen omgaan, slagen ze er wellicht ook in om de ouders beter te begrijpen en te ondersteunen. We vinden het belangrijk om ook gehoor te geven aan de vragen en zorgen van grootouders en hen dit met elkaar te laten delen. We hopen dat we een aanzet kunnen bieden, zodat gezinnen hierover verder in dialoog kunnen gaan.

WERKING

We komen met de grootouders, al dan niet samen met ouders, samen om stil te staan bij een bepaald thema. Hierbij willen we hen de mogelijkheid geven om elkaar te ontmoeten, hun verhaal te vertellen en ervaringen en gevoelens te delen. Ook de ervaringen van de ouders kunnen aan bod komen: hoe beleven zij hun eigen ouders als grootouder van hun kind met autisme en welke invloed heeft dit op hun ‘dochter/zoon-zijn’?

In 2022 boden we drie activiteiten en een cursus aan. De cursus werd gespreid over vier voormiddagen. De voorbije jaren merkten we dat 3 voormiddagen toch te beperkt is, en we te weinig aandacht kunnen besteden aan voorbeelden en uitwisseling. De cursus werd door de deelnemers en begeleiders positief geëvalueerd en de grootouders willen elkaar blijven ontmoeten. In 2023 plannen we dat de grootouders die deelnamen aan de cursus een tweetal keer kunnen samen komen om dieper in te gaan op probleemgedrag, en samen te analyseren en te zoeken naar eventuele oplossingen. Dit wordt opgenomen door de begeleiders van de cursus en eind 2023 evalueren we hoe we hier in 2024 verder mee omgaan.

Grootouders worden van activiteiten op de hoogte gebracht via de ouders, via de nieuwsbrief van Tanderuis vzw (waarop ook zij kunnen intekenen), via het jaarprogramma op de website, of via onze facebookpagina. Grootouders die graag nog bijkomende informatie willen, kunnen de coördinator via mail of telefonisch bereiken, deze gegevens staan in het jaarprogramma. Mensen maken ook gebruik hiervan, dit willen we dus graag behouden.

Daarnaast is het goed, wanneer het gezin thuisbegeleiding geniet, dat ook de betrokken thuisbegeleider op de hoogte is van de aanwezigheid van de grootouders en/of ouders op de activiteit of cursus. De thuisbegeleider wordt door de coördinator op de hoogte gesteld over de deelnemers en geeft een kort (mondeling) verslagje aan de thuisbegeleider. Zo kan dit verder opgevolgd worden via de individuele gesprekken binnen thuisbegeleiding en kan de thuisbegeleider, indien nodig, ook een gesprek met de grootouders plannen ter opvolging of ter verduidelijking.

Voor gezinnen die niet in begeleiding zijn via Tanderuis vzw kan, indien nodig, een gesprek achteraf gepland worden door de coördinator grootouderwerking. Hierover wordt feedback gegeven op de werkvergadering.

Tijdens de activiteiten willen we rond een thema autismespecifieke informatie verstrekken, daarnaast is ook het delen met elkaar in kleine of grotere groep een belangrijk en onmisbaar onderdeel.

Elke activiteit wordt geëvalueerd op de werkvergadering, zowel vanuit het perspectief van de gebruiker, als vanuit het perspectief van de begeleider.

DE ACTIVITEITEN

De activiteiten zijn bedoeld voor grootouders en ouders van een kind met autisme. Op elke activiteit voor grootouders werden de ouders mee uitgenodigd om samen dieper in te gaan op een bepaald onderwerp. De cursus was enkel voor grootouders. In 2022 werden drie informatie- en uitwisselingsmomenten en een cursus voor grootouders gepland.

15 maart 2022: Rouw, maar ook hoop na de diagnose autisme:

Geconfronteerd worden met autisme of de diagnose autisme te horen krijgen, is voor de meeste mensen niet makkelijk. Tijdens deze voordracht gingen we in op wat dit voor de verschillende betrokkenen kan betekenen en hoe we hiermee verder kunnen. We nodigden gastspreker Prof. Dr. Manu Keirse uit, doctor in de geneeskunde en dé specialist in België en Nederland als het over rouwverwerking gaat. Er waren 60 deelnemers van 30 gezinnen.

22 april 2022: Autisme en vrije tijd:

We stonden stil bij de moeilijkheden voor kinderen met autisme om hun vrije tijd in te vullen, de spelniveaus en verschillende soorten spellen.

Het eerste deel van de voormiddag bestond uit een uiteenzetting waarom het zo moeilijk is voor kinderen met autisme om hun vrije tijd in te vullen; welke aanpassingen helpend kunnen zijn, hoe we de sociale regels bij een gezelschapsspel kunnen verduidelijken en welke soorten spelmaterialen er bestaan.

Na de pauze was er uitwisseling rond dit thema in kleinere groepen. Er waren 12 deelnemers van 8 gezinnen.

30 september, 7, 14 en 21 oktober: basiscursus autisme:

De cursus voor grootouders was gericht op een heldere, praktijkgerichte uitleg over wat autisme precies is.

Hoe denken personen met autisme en waarom doen ze wat ze doen?

We gebruikten voorbeelden gegrepen uit het dagelijkse leven en illustreerden onze uitleg met filmmateriaal. Elke voormiddag werd ruimte voorzien om vragen te stellen en uit te wisselen.

Er namen 21 grootouders deel aan de cursus, van 11 gezinnen.

Deze cursus werd heel positief geëvalueerd door grootouders en begeleiders en wordt in het najaar van 2023 opnieuw gegeven in 4 voormiddagen. De deelnemende groep van 2022 zal in 2023 een tweetal keer opnieuw samenkomen om verder in te gaan op probleemgedrag, mogelijke oorzaken te zoeken binnen het autisme en samen naar oplossingen te zoeken.

15 december: autisme in onze familie:

Spreekster Cis S, bracht een persoonlijk verhaal over de relaties tussen grootouders, ouders en (klein)kinderen met autisme in de familie. Er waren 22 deelnemers van 12 gezinnen. Het was een warm verhaal, met de nadruk op begrip en bijstellen van verwachtingen. Enkele quotes uit dit verhaal:

“Het kan heftig zijn, maar als het voorbij is, is het ook voorbij!”

“Weten waar je kan gaan zoeken, na het krijgen van een diagnose, maakt echt wel een wereld van verschil!”

“We hebben hier thuis een uitspraak die helpt als we het niet eens geraken over iets: WE AGREE TO DISAGREE”

“Rechtstreeks communiceren zit in onze cultuur, ook al komt dit voor anderen soms arrogant over. Voor ons is dit normaal”.

“Onbekend is onbemind: het is niet zo raar dat mensen die het niet kennen of die niet weten dat mijn kind autisme heeft, “verkeerd” reageren. Pas als mensen geïnformeerd worden, kan je oordelen over hoe ze met je kind omgaan.”

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

In 2023 plannen we drie activiteiten en de basiscursus autisme.

De cursus blijft georganiseerd over vier voormiddagen, zodat er voldoende tijd voorzien kan worden voor uitwisseling. We blijven er bewust voor kiezen om ouders niet te laten deelnemen aan de cursus omwille van groepsdynamiek. Ouders die bijkomende informatie willen omtrent autisme bieden we de kans tot een andere vorm van overbruggingshulp. We stimuleren tijdens de cursus wel de grootouders om wat gezien en besproken werd met ouders te delen en te bespreken. Hiertoe geven we de hand-outs alsook de links naar nuttige filmpjes mee.

Wij willen blijven bewaken dat er een mooi evenwicht is tussen informatie verstrekken aan ouders/grootouders op onze grootouderactiviteiten en het onderling kunnen delen van ervaringen, gevoelens, zorgen, gedachten, enz...

Onze focus blijft liggen op de praktische toepasbaarheid van de informatie die we delen.

We merken bij grootouders een grote tevredenheid over de mogelijkheid om info te krijgen, maar vooral om deze te delen met lotgenoten. Tanderuis vzw wil een platform zijn om ook grootouders de kans te bieden om ervaringen, bezorgdheden en verhalen te delen. Met onze grootouderwerking pogen we tevens een bijdrage te leveren tot het bevorderen van de communicatie tussen de grootouders en ouders van een kind met autisme en het informeren van grootouders.

Ook in het komende jaar stellen we de activiteiten en cursus vanuit de grootouderwerking open voor gezinnen die niet (meer) in begeleiding zijn. We hopen op deze manier meer gezinnen te bereiken en hen zoveel mogelijk ondersteuning te bieden.

In 2023 hebben we ook aandacht om de grootouderwerking meer regionaal aan te bieden.

7.3 BRUSSENWERKING

INLEIDING

In onze brussenwerking willen we ruimte creëren waar broers en zussen (brussen) van kinderen/jongeren met autisme elkaar op een speelse wijze kunnen ontmoeten. Autisme treft het hele gezin. Door eventuele moeilijkheden die ouders thuis ondervinden, gaat er veel aandacht naar de persoon met autisme. Ook van buitenaf is er vaak begeleiding voor het kind met autisme. Daarom wil Tanderuis vzw ook een thuis kunnen bieden voor broers en zussen zodat zij hun gevoelens en beleving tot hun broer of zus met autisme kunnen verwoorden. Contact met lotgenoten is hierbij erg belangrijk.

Broers en zussen worden (in)direct geconfronteerd met de extra noden die een kind met autisme nodig heeft. De relatie, met je broer of zus, is een relatie waar je niet zelf voor kiest. Deze relatie krijgt bovendien een heel bijzondere betekenis als je broer of zus autisme heeft. Enerzijds kennen brussen een aantal beladen emoties en problemen die andere broers en zussen niet, of althans in mindere mate, ervaren. Anderzijds ervaren ze een aantal mooie, leuke en waardevolle gevoelens ten opzichte van hun broer of zus die door de aanwezigheid van het autisme veel 'dieper' en 'bewuster' worden beleefd. Meestal groeien brussen uit tot zeer loyale, zelfstandige en zorgzame volwassenen.

Binnen de brussenwerking willen wij de spotlights op de brussen zelf richten. Wij geloven dat exclusieve aandacht en begeleiding van brussen een positief effect heeft op het welzijn van de brus zelf, alsook de onderlinge relatie binnen het gezin versterken.

Na enkele jaren geconfronteerd te zijn met coronapandemie konden in 2022 de meeste activiteiten terug fysiek doorgaan.

SPELNAMIDDAGEN

In 2022 namen we afscheid van onze brussenspelnamiddagen. Dit werd voor de laatste keer georganiseerd. Tijdens deze spel- en ontmoetingsnamiddagen kunnen brussen elkaar op een speelse manier ontmoeten.

De komende jaren willen we verder de klemtoon leggen op inhoudelijk thema's binnen de brussenbijeenkomsten en het verfijnen van het brusvalies traject.

In 2022 kon de volledige reeks in het najaar fysiek doorgaan.

Er namen in totaal 10 brussen deel aan de spelnamiddagen.

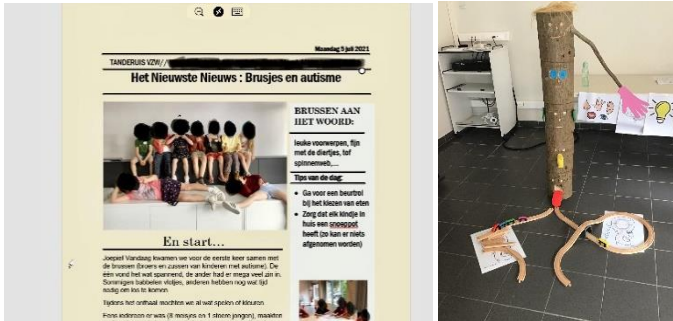

CURSUSSEN

Afgelopen jaar is zowel de brussencursus -9 jaar en brussentweedaagse +12 jaar kunnen doorgaan. Het doel van onze cursussen is enerzijds om de brussen meer kennis mee te geven over het autisme van hun broer of zus. Anderzijds hechten we veel belang aan ervaringen uitwisselen over zichzelf en hoe zij zich voelen binnen het gezin. Zij krijgen de mogelijkheid om hun ervaringen te delen en leren op een andere manier omgaan met hun broer of zus, rekening houdend met hun autisme.

Brussencursus -9 jaar

In de brussencursus -9 jaar wordt het autisme uitgelegd aan brussen uit het 1^e t.e.m. 3^e leerjaar. Er wordt zoveel mogelijk visueel en concreet uitgelegd hoe het anders werken van de hersenen in elkaar zit (bv. een zintuigentotem, treinsporen voor de volle hoofdenmethodiek, ...). Dit alles om het anders zijn en het autisme in kaart te brengen. Het thema van de cursus is 'dieren'. De brussen stellen zowel zichzelf als hun broer of zus voor aan de hand van een dier.

Op het einde maken de brussen een krantje als neerslag van de besproken thema's en tips die aan bod kwamen. Iedere brus kreeg een exemplaar mee naar huis.

De brussencursus -9 jaar ging door van 4 tem 8 juli 2022. Er namen 9 brussen deel aan deze cursus.

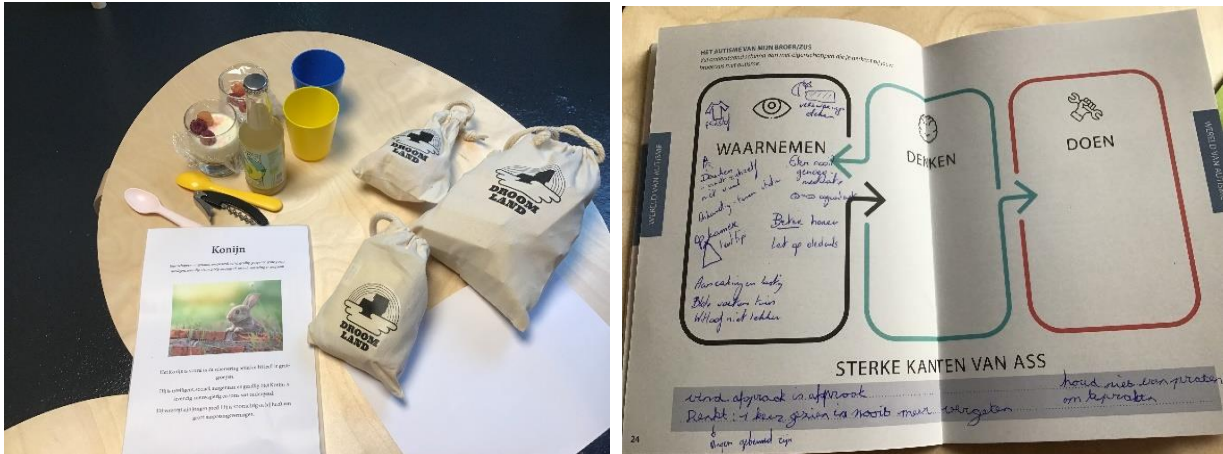
Brussentweedaagse 12+

Voor de tweede keer werd er een tweedaagse georganiseerd voor brussen in het secundair. Tijdens deze tweedaagse worden puber brussen ondergedompeld in het autismland en krijgen zij de kans om andere broers en zussen te ontmoeten. We trachten een mooi evenwicht aan te bieden tussen een theoretische uiteenzetting over wat autisme precies is, alsook uitwisseling met lotgenoten. We gaven de jongeren de kans om bij te leren maar ook hun gevoelens te uiten en verbinding te leggen met lotgenoten.

De brussentweedaagse ging door 4 en 5 juli 2022. Er namen 6 brussen deel aan deze tweedaagse.

SAMENWERKING BRUSSEN LIGA AUTISME VLAANDEREN

Sinds 2021 is het brusvalies traject gelanceerd op onze dienst. Deze vernieuwende methodiek kwam tot stand na de uitwisseling tussen de coördinatoren brussenwerking vanuit de verschillende thuisbegeleidingsdiensten autisme in Vlaanderen.

Het is een individueel ondersteuningsaanbod voor brussen. Er kan zowel binnen de thuisbegeleiding als voor externen (via contactpersonen) een individueel traject gestart worden met de brus. In de brusvalies worden verschillende thema's van het brus-zijn individueel en op een speelse manier bespreekbaar gemaakt. Het is een kant-en-klare koffer voor brussen van 6 tot 15 jaar.

Bij de lancering van het project werd ervoor gekozen om dit enkel aan te bieden voor gezinnen in begeleiding. Nu kan dit ook opgestart worden voor gezinnen op de wachtlijst of externen (via kortbegeleiding met een contactpersoon).

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN 2023

Volgende actiepunten nemen wij mee binnen onze werkgroep in 2023.

- Brussenwerking in de kijker zetten, met extra klemtoon op de oudere doelgroep brussen (+12 jarigen). Deze groep kunnen we moeilijker bereiken. Verspreiden van affiches of digitale flyers in de verschillende regio's (opvolging regio-overleg). Alsook verzamelen van de verschillende kanalen om oudere brussen aan te schrijven.
- Verder opvolgen van materiaalbeheer van brussen. Dit gebeurt in samenwerking met ASStheek.
- Aanbod brussencursus -12 j inhoudelijk verkorten zodat het als 5daagse kan ingezet worden in een vakantieperiode.
- Regionale spreiding verder onderzoeken voor jaarprogramma 2023.
- Aanbod brussenwerking kritisch onder de loep nemen onder motto 'bannen/behouden' (jaarlijks, om de twee jaar,...). Alsook oefening maken hoeveel begeleiders nodig, mogelijkheid vrijwilligers inzetten.
- Regionale spreiding voor jaarprogramma 2023 bekijken.

7.4 VRIJETIJDWERKING

INLEIDING

Waar 'vrije tijd' voor veel mensen synoniem staat voor rust of ontspanning, betekent het voor mensen met autisme vaak een 'complexe tijd' waar men geconfronteerd wordt met een aantal aspecten van het 'anders zijn'. Het invullen van de vrije tijd veronderstelt immers diverse vaardigheden die voor mensen met autisme niet moeilijk zijn, zoals bedenken hoe je deze 'lege tijd' kunt opvullen, keuzes kunnen maken, sociale contacten aangaan of bestaande contacten (vb. vanuit de school) 'doortrekken' naar vrije tijdsituaties, soepel kunnen omgaan met het wegvallen van de dagdagelijkse routine, nieuwe dingen uitproberen,

Naar aanleiding van de vaststelling dat het voor erg veel jongeren en volwassenen moeilijk is om hun vrije tijd zinvol in te vullen of om (blijvend) deel te nemen aan georganiseerde vrije tijdsactiviteiten, werd gestart met het organiseren van vrije tijdsactiviteiten in groep voor een aantal jongeren met autisme die in de adolescentenwerking in begeleiding waren. Wat startte als 'een experiment' groeide in enkele jaren tijd uit tot één van de vaste specifieke werkingsaspecten van Tanderuis vzw, over diverse teamwerkingen heen.

Tanderuis vzw biedt 4 deelwerkingen aan i.k.v. vrijetijdswerking: hobbyclubs, tabASSco, tapASS en loebASS. We bespreken deze deelwerkingen hieronder.

TABASSCO

Het adolescententeam van Tanderuis vzw organiseert naast thuisbegeleiding ook vrijetijdsondersteuning op maat van normaalbegaafde jongeren met autisme, die in begeleiding zijn of geweest zijn, onder de noemer "**tabASSco, een jongerenwerking met pit**".

De voornaamste doelstelling van deze vrijetijdswerking is het creëren van een aanbod van activiteiten waarbij jongeren met autisme op een directe en informele manier met elkaar in contact kunnen komen. Daarenboven zien we een belangrijke meerwaarde in het -begeleid- uitproberen van nieuwe dingen, het trainen van nieuwe vaardigheden (vb. zich verplaatsen naar de plaats van afspraak), het groepsaspect (de ervaring dat men niet de enige is met deze problematiek), het loskomen van de 'veilige thuishaven', het gevoel hebben ergens bij te horen,

In 2022 werden 4 tabASSco-activiteiten aangeboden. We organiseerden ons eigen casino in de krokusvakantie, deden een VR experience in de paasvakantie, lieten ons onderdompelen in een workshop graffiti in juni en trotseerden een hoogtetouwenparcours in de zomervakantie. Er namen gemiddeld 10 jongeren deel aan de activiteiten. De activiteiten werden over het algemeen positief geëvalueerd.

HOBBYCLUBWERKING

Met de hobbyclubs wensen we een antwoord te bieden op de vraag van heel wat jongeren om ook nog na de thuisbegeleiding deel te kunnen nemen aan onze vrijetijdswerking. Sinds de invoering van het jaarprogramma krijgen we bovendien steeds meer inschrijvingen van jongeren en jongvolwassenen die (nog) geen thuisbegeleiding kregen (binnen de adolescentenwerking).

De hobbyclubs bieden een vrij gestructureerd en voorspelbaar aanbod met een vaste locatie, vast tijdstip, vaste activiteit en vaste groepssamenstelling per reeks. Op deze manier creëren we een situatie met zo weinig mogelijk stoorzenders zodat de jongeren ontspannen kunnen genieten van hun vrijetijdsinvulling.

Jaarlijks worden er 8 hobbyclubnamiddagen georganiseerd in 2 reeksen: van januari tot en met juni (reeks 1) en van september tot en met november (reeks 2). Beide reeksen konden doorgaan in 2022. Aan de hobbyclub koken namen 12 jongeren en jongvolwassenen deel. Bij de hobbyclub gezelschapsspelen telden we 6 deelnemers.

Er waren dit jaar 2 extra thuisbegeleiders die het team versterkten. De hobbyclub koken werd afwisselend begeleid door 2 thuisbegeleiders uit een team van 7. In totaal hebben we 5 vrijwilligers waarop we kunnen rekenen om ons te ondersteunen in het koken en het begeleiden van de gezelschapsspelen.

TAPASS

In 2022 stonden er terug 6 activiteiten gepland en deze gingen ook effectief allemaal door. Om zoveel mogelijk mensen de kans te geven om aan te sluiten laten we onze activiteiten doorgaan op vrijdagavonden en zaterdagvoormiddagen. Plaats van afspraak is steeds hetzelfde: de hoofdingang van het St-Pietersstation te Gent of Tanderuis vzw te Melle.

De activiteiten worden steeds door dezelfde begeleiders gegeven. Dit omdat onze volwassenen nood hebben aan vertrouwde gezichten. Onze activiteiten zijn vaak nog eens een moment om bepaalde onderwerpen te bespreken met de gekende thuisbegeleiders.

De eerste activiteit was een wandeling vertrekkende vanuit Tanderuis vzw, richting 't Ovenveld in Melle. Daar deden we de kleine bewegwijzerde lus van het GONDEPAD. 8 deelnemers en 2 begeleidsters waren van de partij (de ene al wat beter geschoeid dan de andere). Het was een zonnige voormiddag die afgesloten werd in Tanderuis vzw met een heerlijke kom soep en belegde broodjes.

De tweede activiteit was bowlen in de OverpoortBowl. Hier sloten 5 cliënten en 1 begeleidster bij aan.

Voor de derde activiteit hadden we een museumbezoek gepland. Met 7 deelnemers en 2 begeleidsters bezochten we het GUM (Gents Universitair Museum). Het thema van de lopende expositie(phallus) zorgde wel wat voor hilariteit en stof tot fijne gesprekken.

Voor de vierde activiteit hadden we de bootjes van Gent op het programma staan. Met 8 cliënten en 2 begeleiders vertrokken we te voet van St-Pieters naar centrum Gent. Hierdoor verloren we wat tijd en misten we de laatste bootjes (18u30). In plaats daarvan deden we een terrasje op de vrijdagmarkt.

De vijfde activiteit was een escape room. We hadden aan het St-Pietersstation afgesproken om dan met het openbaar vervoer naar het Handelsdok te Gent te gaan. Omwille van treinperikelen moesten we ons uiteindelijk verplaatsen met de auto om op tijd te zijn. De 5 cliënten en 1 begeleidster geraakten niet op tijd uit de escape room maar de activiteit viel zeker in de smaak.

Als laatste activiteit van het jaar organiseren we steeds een pre-kerstetentje. Dit jaar kwamen 12 cliënten en 2 begeleidsters gourmetten.

LOEBASS

Tanderuis vzw en Hachiko vzw slaan al 5 jaar belangeloos de poten in elkaar. We delen hierbij onze kennis rond autisme en (assistentie)honden.

Wij gingen een bijzondere samenwerking aan waarbij de (assistentie)hond in opleiding wordt ingezet bij de begeleiding van personen met autisme.

Dit doen we op 2 manieren:

- Individueel: Binnen de thuisbegeleiding nemen we de (assistentie)hond mee op huisbezoek om gericht te werken rond vooraf gedefinieerde doelstellingen.
- In groep: Voor een kleine groep volwassenen met autisme organiseren we reeksen laagdrempelige wandelingen onder de roepnaam loebASS.

Doelstellingen, waarop we inzetten, zijn:

- Sociale-, communicatieve - en emotionele vaardigheden
- Empathisch vermogen en verruimen van het wereldbeeld
- Lichaams- en sensorisch bewustzijn
- Soepel leren omgaan in denken en doen
- Zelfzorg
- Vitaliteit

De hond fungeert als steun en spiegel voor het gedrag van de persoon met autisme.

Realisaties

In 2022 breidden we de wandelingen uit, met name voor jongeren. Er gingen voor jongeren regionaal 3 wandelreeksen door tijdens de schoolvakanties.

- Tijdens de krokusvakantie, regio Vlaamse Ardennen namen 6 jongeren deel.
- Tijdens de zomervakantie in juli, regio Waasland namen 3 jongeren deel.
- Tijdens de zomervakantie in augustus, regio Gent namen 5 jongeren deel.

Deze wandelreeksen beslaan telkens 3 namiddagen en werden volledig begeleid vanuit Tanderuis vzw. Elke reeks kon rekenen op extra support van een vrijwilliger. Per regio was er een vast vertrekpunt.

Ook voor volwassenen werden 2 wandelreeksen georganiseerd regio Gent/Melle

- Een voorjaarsreeks met 8 deelnemers in samenwerking met Hachiko. Tijdens deze reeks was er ook een rondleiding op het terrein van Hachiko.
- Een najaarsreeks met 8 deelnemers begeleid vanuit Tanderuis vzw.

Ook in deze reeksen zorgde een vrijwilliger voor extra support.

Onze samenwerking met **Hachiko** werd verdergezet. In 2022 blikten we terug op **5 jaar samenwerking** en werd er een dubbel interview afgenomen dat verspreid werd via de communicatiekanalen van beide organisaties.

Er waren verschillende overlegmomenten met Hachiko omtrent het project autismehond, gezien de vele vragen die komen vanuit gezinnen in begeleiding en de aanvragen die Hachiko krijgt. In het voorjaar ging de **try out PAWS cursus** voor thuisbegeleiders van Tanderuis vzw, Victor en Het Raster door. Dit had een dubbel doel, enerzijds meer thuisbegeleiders vanuit Tanderuis vzw informeren omtrent de mogelijkheden en beperkingen en hiermee de kennis meer verspreiden over de dienst, zodat er goed geïnformeerd kan doorverwezen worden naar de PAWS cursus van Hachiko. Anderzijds was dit ook een toetsingsmoment voor Hachiko waarin kon bijgestuurd worden i.f.v. de cursus voor ouders van een persoon met autisme die in het najaar 2022 van start is gegaan. Vanuit Tanderuis vzw promoten we ook deze Paws cursus op onze communicatiekanalen.

Verder woonden we vanuit Tanderuis vzw ook de selectiegesprekken voor een autismehond bij. Tijdens deze gesprekken voor kandidaat gezinnen die zich aangemeld hebben voor een autismehond bij Hachiko kijken we vanuit onze autisme expertise mee wat de meerwaarde of valkuilen kunnen zijn bij het inzetten van een autismehond voor hun kind.

De werkgroep mocht nieuwe leden verwelkomen. Deelnemers aan de werkgroep: Karen U (directiemedewerker), Wendy (coördinatie), Karen DR, An-Katrien (AT) en Brigitta.

Toekomstperspectieven

In 2023 zullen er opnieuw **LoebASSwandelingen** ingepland worden. We zetten dit jaar verder in op een **regionaal aanbod voor jongeren** tijdens schoolvakanties.

- Paasvakantie 2023: reeks voor jongeren van 14 tot 18 jaar regio Meetjesland. Data 4/4, 7/4 en 11/4.
- Zomervakantie 2023: reeks voor jongeren van 14-18 jaar regio Waasland. Data 22/8, 25/8 en 29/8.

Voor de **volwassenen** voorzien we opnieuw **2 reeksen** in de regio van Melle-Gent: 1 reeks in het voorjaar in samenwerking met Hachiko, de najaarsreeks zal volledig door Tanderuis vzw begeleid worden. Ook voor de volwassenen zal er vanaf 2023 een **regionaal** aanbod georganiseerd worden. In het najaar zal er op de grens tussen regio Dender-Zuid en Waas en Dender een reeks doorgaan.

In 2023 willen we een **vaste vrijwilliger** aan de LoebASSwandelingen blijven koppelen.

Om onze LoebASSwerking verder regionaal uit te kunnen breiden zijn we eind 2022 op zoek gegaan naar **partners** die ons tools en knowhow kunnen aanreiken omtrent het inzetten van extra honden en hondbegeleiders voor onze werking. We vinden het belangrijk om een kwalitatief aanbod te kunnen blijven aanbieden waarin veiligheid en welzijn voor zowel mens als dier voorop staan. In 2023 zullen we de mogelijkheden verder verkennen met **VIVES hogeschool** vanuit hun postgraduaat opleiding 'dieren in de hulpverlening'.

Daarnaast blijven we onze **samenwerking met Hachiko** verder zetten. Enerzijds binnen de LoebASSwandelingen, anderzijds via het mee bekendmaken van hun PAWS cursus aanbod en het delen van onze autisme expertise bij selecties van kandidaatgezinnen voor een autismehond.

In 2023 willen we als werkgroep ook verder blijven inzetten op het **verspreiden van de LoebASS kennis** binnen Tanderuis vzw en eventueel naar collega thuisbegeleidingsdiensten voor personen met autisme toe.

7.5 ATELIERWERKING

Op het domein van Tanderuis vzw werd een loods omgebouwd tot 'het Atelier': een multifunctionele ruimte. Een ruimte die tal van mogelijkheden biedt voor onze dienst, zoals bijeenkomsten van de brussenwerking, receptie in het kader van de Wereld Autisme Dag, infomomenten, activiteiten van de hobbyclub, ...

In 'het Atelier' organiseren wij ook ateliers voor kinderen, jongeren en volwassenen met autisme en/of hun gezin uit de provincie Oost-Vlaanderen. Deze ateliers bieden een leerrijke en zinvolle dagbesteding aan. We weten immers dat heel wat mensen met autisme de nood ervaren naar

een zinvolle dagbesteding. Zij zitten vaak doelloos thuis, wat de nodige problemen voor de ouders/omgeving met zich meebrengt. Dankzij onze ateliers willen we hen uit hun isolement halen en een leerrijke maar ook ontspannende activiteit aanbieden in een veilige groep.

Atelierreeks 'Start To Move'

Na een geslaagde eerste editie in 2020 organiseerde Tanderuis vzw opnieuw een driedaagse workshop Start2Move voor kinderen met autisme! In 2022 ging deze reeks door in de paasvakantie van 4 tem 6 april, telkens van 13u30 tot 16u30. Deze reeks werd gegeven door 2 thuisbegeleiders uit de kinderwerking, nl. Jolien Van Acker en Marie Sainte.

Tijdens deze speelse bijeenkomsten staan de thema's gezonde voeding en beweging centraal. Samen met de kinderen gaan we aan de slag met het 'rad van gezondheid'. Het doel is om de kinderen 3 namiddagen aan te bieden boordevol beweging. Tussendoor komt het thema gezonde voeding aan bod onder andere in een quiz, opdrachten waar groenten en fruit in verwerkt zijn, enz... Tijdens deze editie zetten deelnemers en begeleiders hun sportiefste beentje voor!

In 2022 namen 4 kinderen met autisme deel aan deze reeks.

Wanneer deze reeks in de toekomst gepland wordt, kijken we uit naar een locatie op verplaatsing die meer passend is qua accommodatie, bv. een sporthal.

Atelierreeks knutselen

Het atelier knutselen ging telkens door op een woensdagnamiddag (van 14u tot 16u30) en was bedoeld voor kinderen met autisme van het eerste tot zesde leerjaar. Er werden 3 momenten voorzien in het voorjaar van 2022 (waarop 10 kinderen inschreven) en 3 in het najaar (waar ook 10 kinderen inschreven).

In het voorjaar namen er 10 kinderen deel.

In het najaar haakten er 2 kinderen: 1 omdat de diagnose autisme niet bevestigd werd en 1 omdat het knutselen in de groep toch te moeilijk was en de aanwezigheid van een ouder noodzakelijk bleek. Uiteindelijk zijn we met 8 kinderen verder gegaan, waarvan er 6 elke keer trouw op post waren.

Ilse Van den Eede (van Wö) genoot een opleiding autisme en begeleidde dit atelier met de nodige creativiteit. Thuisbegeleidster Veerle Van Driessche gaf ondersteuning vanuit Tanderuis vzw in het voorjaar en Gerlinda Van Campenhout in het najaar.

Het waren telkens middagen boordevol zintuigelijke belevingen: ruiken, voelen en kijken. Het komt allemaal aan bod tijdens deze creatieve middagen. Het proeven hebben we omwille van Corona en hygiëne maatregelen niet kunnen laten ervaren.

De thema's van het voorjaar 2022 waren:

23 februari 2022:

We maakten een werk met een uitbundige sfeer van **carnaval**: verf, kleuren, maskers, stof, veren, parels,... Lekker gek doen op een creatieve manier!

30 maart 2022:

Pasen!

We maakten samen een "Paasboom" met takken en wol. Hieraan hingen we zelfgemaakte eitjes in klei en/of pomponnetjes.

Ook een zakje voor eitjes en een konijntje in origami knutselden we in elkaar.

22 juni 2022:

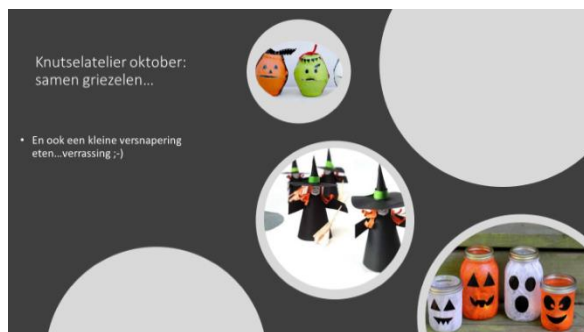
De kinderen namen een aanloop naar de zomervakantie... en maakten een mini-aquarium en een activiteitenpot. Zo wisten ze zeker wat ze zouden kiezen om te kunnen doen tijdens de vakantie!

De thema's van het najaar 2022 waren:

28 September 2022: de kinderen maakten een schilderij met zelfversierde en geknipte papieren herfstbladeren.

Ze mochten ook een lekkere appel versieren met chocolade en nootjes. En dat werd gesmaakt!

26 oktober 2022:

De kinderen konden hun fantasie en griezels kwijt bij het maken van een heksje en een griezellampje. Leuk om te zien welke creativiteit ze hadden om er een persoonlijke 'look' aan te geven.

Ilse zorgde ook voor ter plaatse geperst appelsap en dat wilden de kinderen allemaal toch wel eens proeven!

14 december 2022

Als aanloop naar kerst maakten de kinderen een ijskristal van papier (met watten staafjes) en kerstkaartjes met wattenschijfjes, die ze omtoverden tot een leuke sneeuwman.

Met kartonnen bekertjes en een bordje knutselden ze ook een snack-moment.

Tijdens deze atelierwerking pasten we uiteraard de aanpak aan per kind: sommige kinderen met veel creativiteit konden zelf kiezen hoe ze iets uitwerkten, anderen volgden het voorbeeld en/of een stappenplan. Het doel van deze creatieve namiddagen is om samen een fijne namiddag te beleven. Het gaat erom om plezier te krijgen in het maken van de knutselwerkjes, uitgedaagd te worden om iets nieuws te proberen, de vrije tijd zinvol te leren invullen, andere kinderen met autisme te ontmoeten en eventueel aansluiting te vinden. Als het wordt gesmaakt, zou het fijn zijn als kinderen er thuis ook mee aan de slag gaan. Zo krijgen ze alvast inspiratie om de vrije tijd in de vakantie al een beetje op te vullen.

Aangezien de namiddagen over het algemeen als zeer positief ervaren en geëvalueerd werden door de kinderen, wijzigen we in 2023 niks aan het concept of de doelstellingen van dit atelier.

Atelierreeks Sherborne voor ouders samen met hun kinderen van 3 tot 6 jaar

Sherborne is een bewegingspedagogiek met als doel de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen te stimuleren door middel van beweging. Via eenvoudige bewegingsspelletjes en bewegingservaringen wordt het vertrouwen in het eigen lichaam, in de omringende wereld en de mogelijkheid om zinvolle relaties aan te gaan gestimuleerd: samen bewegen, rollen, hollen, ontspannen, zelfvertrouwen en motorische vaardigheden stimuleren en de interactie tussen ouders en kind bevorderen doorheen beweging en aanraking.

We bieden een reeks aan van 3 Sherbornesessies onder leiding van Lutgart Steenacker, kinesitherapeute met jarenlange ervaring in het geven van Sherborne aan kleuters en kinderen met emotionele – en gedragproblemen o.a. ASS.

Deze reeks stond voor het eerst gepland in Aalst op zaterdagen 5, 12 en 19 november 2022 en had een groot succes. De cursus was dan ook volzet en alle ouders waren zeer tevreden. Bij evaluatie gaven zij aan terug deel te zullen nemen aan een nieuwe reeks indien georganiseerd.

7.6 CURSUSSEN

INLEIDING

De cursussen startten aanvankelijk als antwoord op de lange wachtlijst voor individuele thuisbegeleiding. Deze overbruggingshulp groeide echter uit tot een zelfstandige ambulante ondersteuningsvorm. De bijeenkomsten bevatten een informatief luik maar ook een uitwisselingsluik tussen ouders onderling. Tanderuis vzw biedt verschillende cursussen aan. Er bestaat een programma voor ouders binnen de kinderwerking en één voor ouders van de adolescentenwerking. Daarnaast is er een cursus voor volwassen personen met autisme als voorbereiding op zelfstandig wonen.

OUDERCURSUS VOOR GEZINNEN MET KINDEREN JONGER DAN 12 JAAR

In het voorjaar van 2022 werd een oudercursus gegeven vanuit de kinderwerking: *'cursus voor kinderen met een normale begaafdheid van 6 tot en met 12 jaar'*.

In de oudercursus krijgen de ouders informatie en advies aangereikt met betrekking tot de opvoeding van hun kind met autisme. Hierbij wordt veel belang gehecht aan inleefoefeningen- en ervaringen. De ouders leren anders te kijken naar hun kind met autisme aan de hand van huiswerkopdrachten, gaande van observatie van het gedrag van hun kind tot het zoeken naar een andere, meer werkbare aanpak voor hun kind met autisme. Tijdens de cursus wordt veel aandacht besteed aan het bespreken van deze huiswerkopdrachten in groep. Zo kunnen ouders en begeleiders informatie, ervaringen, tips en advies uitwisselen met elkaar.

Volgende doelstellingen staan centraal bij de oudercursus van de kinderwerking:

- Inzicht verwerven in de denkstrategieën van kinderen met autisme en deze vertalen naar de dagdagelijkse opvoedingspraktijk.
- Inzicht verwerven in de wijze waarop opvoedingsmoeilijkheden ontstaan en in stand gehouden worden bij kinderen met autisme.
- Het leren toepassen van anti-stappenplannen bij het aanleren van gewenst gedrag en het afleren van ongewenst gedrag.
- Inzicht verwerven in opvoedingsprincipes zoals straffen en belonen en de vertaling ervan naar de opvoeding van kinderen met autisme.
- Uitwisselen van ervaringen met betrekking tot opvoedingsondersteuning met andere ouders.
- Delen van verdriet, onmacht, schuldgevoelens met andere ouders.

De aanpassingen die doorgevoerd werden bij het geven van een digitale oudercursus blijven behouden, zoals:

- Inleefoefeningen werden anders aangepakt zodat ze digitaal konden gebeuren.
- Vragen van de ouders werden gesteld via de chatfunctie of via mail.
- Via 'breakout rooms' konden ouders informatie uitwisselen met elkaar, in discussie gaan.

De cursus werd door de begeleiders gegeven vanuit de lokalen van Tanderuis vzw, die uitgerust zijn met digitale accommodatie om online cursussen, vormingen enz. te geven.

In 2022 namen 15 ouders deel van 13 cliënten.

Omwille van de wachtlijstproblematiek, kunnen enkel ouders die niet in begeleiding zijn, deelnemen aan de cursus. We streven er immers naar zoveel mogelijk ouders te ondersteunen met hun vragen door middel van ons overbruggingsaanbod. Ouders die reeds begeleiding hebben, kunnen terecht bij hun begeleider voor de uitleg over autisme en andere gedragsaanpak van hun kind. Voor uitwisseling met andere ouders, kunnen ze een beroep doen op de bezoekerouderwerking.

De cursus omvat 7 bijeenkomsten met volgende thema's:

- Kennismaking en basisuitleg autisme.
- Wat is autisme? Andere manier van denken, andere prikkelverwerking.
- Een andere denkstijl, ander gedrag: wat is te moeilijk of te onduidelijk?
- Kijken naar het gedrag van je kind : gedragsobservatie.
- Waarom en hoe kijken naar het gedrag van mijn kind? Van SGG naar het anti-stappenplan.
- De invloed van autisme op de opvoeding: naar een andere aanpak.
- Belonen, omgaan met ongewenst gedrag, sterke kanten.

De ouders krijgen voor elke bijeenkomst de powerpoint doorgestuurd. Na de bijeenkomst krijgen ze de neerslag van het cursusmateriaal. Tijdens de cursus wordt gerefereerd naar andere activiteiten/infoavonden via het jaarprogramma. Op het einde van de cursus krijgen de ouders een bundeling mee van bijkomende informatie: tips van zowel begeleiders als ouders over websites, visualisaties, boeken, materiaal, apps... (die tijdens de cursus aan bod kwamen, aangevuld met andere nuttige informatie).

De prioriteiten voor de cursus van 2022 werden behaald. Er werd aandacht besteed bij de digitale cursus om voldoende tijd te nemen voor de kennismaking. Tevens hadden ouders ook de mogelijkheid om na de cursus online te blijven voor een informele babbel. De tevredenheidsonderzoeken werden onmiddellijk na de cursus digitaal verstuurd en zijn gekoppeld aan het dossier van de cliënt.

In het voorjaar van 2023 wordt de oudercursus opnieuw gegeven. Deze zal opnieuw digitaal georganiseerd worden vanuit onze dienst te Melle.

De prioriteit voor 2023 is het bekijken of we deze oudercursus regionaal zullen aanbieden in één regiohuis of in verschillende regiohuizen of dat het digitale aanbod blijft.

SPELCONTACT

De kinderwerking organiseert tweejaarlijks een cursus 'spelcontact'. Via SPEL brengen we een groepje van maximum 9 kinderen met ASS (uit het 4de, 5de of 6de leerjaar) in CONTACT met elkaar. Ze komen 7 woensdagnamiddagen samen om rond volgende thema's te werken: leren kiezen van een spel, leren afspreken wie het spel begint, spelregels leren naleven, leren omgaan met winnen en verliezen en leren wachten/beurt nemen.

De begeleiders hebben veel aandacht voor het creëren van een veilige omgeving. Er wordt getracht de verschillende namiddagen zoveel mogelijk dezelfde structuur te geven. De deelnemers krijgen elke namiddag een boekje met het verloop van de dag en er is veel visualisatie en herhaling. Via thermometers wordt er gedurende de namiddag getoetst hoe de kinderen de verschillende momenten ervaren. Er gaat speciale aandacht naar communicatie met de ouder. Na elke namiddag krijgen de ouders een gepersonaliseerd verslag van de namiddag.

In 2022 stond de cursus spelcontact in het najaar gepland. Deze ging door op de site van Tanderuis vzw te Melle. We vormden een mooie groep met 8 enthousiaste jongens, 1 vrijwilliger en 2 thuisbegeleiders.

Samen gingen we aan de slag. We leerden nieuwe spelletjes en methodieken kennen. Vooral de app Chwazi om af te spreken wie er mag beginnen, was een groot succes. Na afloop werd de cursus door zowel de jongens en hun ouders, als de thuisbegeleiders positief geëvalueerd.

OUDERCURSUS VOOR GEZINNEN MET JONGEREN (12 TOT 18 JAAR)

In 2022 werden net zoals in de afgelopen jaren twee cursussen over autisme en puberteit georganiseerd. In het voorjaar werd de cursus 's avonds georganiseerd, in Melle. In het najaar ging deze overdag door in Lokeren. Door het inbrengen van diversiteit in regio en tijdstip proberen we tegemoet te komen aan de vraag van zoveel mogelijk deelnemers.

De cursus bestond uit telkens 8 halve dagen of avonden waarbij er enerzijds ingezet werd op informatie en advies met betrekking tot de opvoeding van een adolescent met autisme. Anderzijds kregen de ouders ook de mogelijkheid om ervaringen te delen.

De 8 sessies hadden volgende thema's:

- Kennismaking + Thema "autisme en puberteit".
- De autistische denkstijl.
- Waarneming.
- Rigiditeit als topje van de ijsberg.
- Communicatiemoeilijkheden als topje van de ijsberg.
- Sociale moeilijkheden als topje van de ijsberg.
- Draagkracht door Noor Seghers.
- Studeren en autisme.

Volgende doelstellingen staan centraal bij de oudercursus van de adolescentenwerking:

- Inzicht verwerven in de denkstrategieën van adolescenten met autisme en deze vertalen naar de dagdagelijkse opvoedingspraktijk.
- Inzicht verwerven in de wijze waarop opvoedingsmoeilijkheden ontstaan en in stand gehouden worden bij adolescenten met autisme.
- Overdracht en transfer installeren tussen thuismilieu en school.
- Uitwisselen van ervaringen met betrekking tot de opvoeding van een adolescent met autisme met andere ouders.
- Ouders vaardiger maken in de ondersteuning van hun kind op schools gebied met het oog op een grotere zelfstandigheid.
- Delen van verdriet, onmacht, schuldgevoelens én succeservaringen met andere ouders.

Tijdens de cursusedagen wordt gewerkt met PowerPointpresentaties voor het geven van informatie, met inleefoefeningen, uitwisselingsmomenten tussen de ouders, en toepassingsoefeningen. De ouders krijgen na afloop van elke cursusedag een uitgebreide schriftelijke neerslag van de informatie en oefeningen die gegeven worden.

We hadden in 2022 terug een mooi aantal inschrijvingen voor deze oudercursus. De cursus werd terug positief geëvalueerd. Enkele zaken die de deelnemers bijblijven zijn de uitwisseling en (h)erkenning bij andere ouders alsook het inleefmoment.

In 2023 zal de cursus eveneens tweemaal georganiseerd worden. In het voorjaar 2023 zal deze overdag doorgaan op onze dienst te Melle. In het najaar gaat deze 's avonds door, en kiezen we ervoor om deze regionaal te organiseren te Eeklo.

CURSUS ASPECTEN VAN ZELFSTANDIG WONEN

Binnen het luik: “aspecten van zelfstandig wonen” horen er 3 cursussen. ‘So you think you can wash”, “so you think you can clean” en “so you think you can cook”. In 2022 besloten we bewust om enkel de cursus so you think you can cook in groep aan te bieden. De cursus so you think you can wash en clean wordt nog aangeboden binnen de individuele thuisbegeleiding. Begeleiders kunnen de theorie en oefeningen steeds raadplegen en aanpassen aan de individuele noden van hun cliënt.

De cursus ‘**so you think you can cook**’ werd voorzien in het najaar van 2022. Helaas is deze niet kunnen doorgaan omwille van te weinig inschrijvingen. We blijven wel de nood horen bij volwassenen met ASS om te leren koken. Steeds komen dezelfde moeilijkheden aan bod:

- Recepten zijn niet anti-vriendelijk. (Niet visueel genoeg, verschillende handelingen worden beschreven in één zin, er wordt vakjargon gebruikt, materiaalkeuze is niet duidelijk,...).
- Naar de winkel gaan zorgt voor heel wat extra prikkels.
- Leren koken is niet evident.
- Een basiscursus koken is duur en is in een te grote groep.

Om die redenen zullen we deze cursus in het voorjaar van 2023 opnieuw in groep aanbieden.

Deelnemers konden ook nog steeds een persoonlijke afspraak maken met Hannah om 1 op 1 te koken via videochat. Dit aanbod werd nog eens extra bekend gemaakt onder de ingeschreven kandidaten en bij de contactpersonen.

Volgende zaken nemen we mee naar 2023:

Het blijft een uitdaging om een groep met volwassenen met autismespectrumstoornis gevuld te krijgen. We zullen dan ook een bevraging doen bij volwassen cliënten hoe het aanbod koken beter kan worden afgestemd op hun noden.

7.7 KAMPEN

INLEIDING

Voor velen is vakantie het moment om reikhalzend naar uit te kijken. Van jongeren wordt al snel verwacht dat zij hun zomer doorbrengen met vrienden, naar festivals trekken, op kamp gaan en vooral af en toe niks doen. Dit veronderstelt heel wat vaardigheden die voor jongeren met een autismespectrumstoornis niet vanzelfsprekend zijn. Denk maar aan sociale contacten aangaan, initiatief nemen, activiteiten plannen en organiseren, omgaan met nieuwe en onverwachte situaties,...

Kampen vormen voor jongeren de gelegenheid bij uitstek om leuke activiteiten te ondernemen met leeftijdsgenoten. Daarnaast is het een welgekomen periode voor ouders om eventjes tijd te maken voor zichzelf en de andere gezinsleden en om hun batterijen op te laden.

Tanderuis vzw speelt als dienst graag in op de laatste tendensen binnen het zorglandschap. Maar nog liever speelt Tanderuis vzw in op de noden van de persoon met autisme zelf. Om aan deze noden te voldoen biedt Tanderuis vzw 2 verschillende zaken aan.

Eenzijds **versterken** we **initiatiefnemers van reguliere kampen** om hun vakantieaanbod autismevriendelijker te maken door ons aanbod van outreach (inclusief aanbod). We organiseren dan de kampen niet zelf maar coachen kampverantwoordelijken en vrijwilligers inzake aanpassingen in programma, communicatiestijl, ... om het kamp ook toegankelijker te maken voor kinderen en jongeren met autisme.

Reguliere kampen gaan echter vaak samen met grote groepen, te weinig voorspelbaarheid en te veel prikkels en voor sommige kinderen en jongeren met autisme is de drempel te hoog ondanks allerlei goed bedoelde inspanningen. Daarom biedt Tanderuis vzw ook zelf **autisme-vriendelijke kampen** aan. Wettelijk kan Tanderuis vzw dit aanbod organiseren onder de zorgfunctie RTH dagopvang en RTH verblijf. In 2018 hebben we drie deelwerkingen aangeboden onder onze kampwerking :

- SplASSch-vroegbegeleiding voor jonge kinderen
- SplASSch-kinderwerking voor lagere school kinderen
- SplASSch-adowerking voor adolescenten

We bespreken deze deelwerkingen hierna.

SPLASSCH-VROEGBEGELEIDING

Binnen splASSch VBT willen we jonge kinderen met ASS (al dan niet met mentale beperking) een ontspannende, veilige, duidelijke en comfortabele week spel en plezier aanbieden. We organiseren 4 of 5 dagen spel en ontspanning aangepast aan de noden van de deelnemers, zoveel als mogelijk met individuele begeleiding, met activiteiten op maat en minimum 2 halve daguitstappen.

In 2022 organiseerden we opnieuw splASSch VBT Meetjesland van 4/4/22 tot en met 7/4/22 in Bubao Rozemarijn te Drogen voor jonge kinderen met autisme en een mentale beperking.

We pasten onze succesformule toe en boden 10 kinderen een fantastische week vol kook- en knutselplezier. We gingen op uitstap naar de kinderboerderij De Campagne en namen een duik in het water van Palaestra te Deinze. Voor de eerste keer organiseerden we een activiteit wobbelturnen wat enorm in de smaak viel bij onze kinderen.

Ook in Gent ging een splASSch kamp door van 22/8/22 tot en met 28/8/22 in Visitatie Bottelare voor jonge kinderen met autisme en een normale begaafdheid.

12 stralende gezichtjes gingen op stap met de kampmascottes Anna en Wannes en beleefden de zotste avonturen! Elke dag startte met een knutsel- en/of kookactiviteit in de voormiddag. In de namiddag gingen we elke dag met de begeleiders mee op de fiets om een ijsje te gaan eten op de boerderij, naar het zwembad te gaan of een Anna-en-Wannes fotozoektocht in de buurt te doen. Aan het einde van de week hadden we zelfs onze eigen snoezeltipitent gebouwd en versierd! Onze mama's en papa's werden op de laatste dag feestelijk uitgenodigd om samen Sherborne te doen.

Wat was het leuk om op kamp te gaan waar onze daglijn altijd duidelijkheid bracht, er minder kindjes waren dan op andere kampjes en we mochten rusten als het even nodig was!

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

In 2023 hopen we splASSch meer regionaal te kunnen inzetten en trachten we dit vrijetijdsaanbod voor deze jonge doelgroep te vergroten en haalbaarder te maken (= dichterbij de cliënt).

SPLASSCH-KINDERWERKING

In 2022 gingen er **twee Splash kampen** door vanuit de kinderwerking. Met de visie om **meer regionaal** te gaan werken in het achterhoofd werd gekozen voor kampen op verschillende locaties, met name **BuBao De Rozemarijn te Drogen (regio Gent)** en **de Leefschool te Oosterzele (regio Zuid-Oost-Vlaanderen)**.

De kampen gingen door van 4 tot en met 8 juli en van 22 tot en met 26 augustus en bezorgden elk 10 deelnemers tussen 6 en 12 jaar een fantastische week. Het kampprogramma was voor beide kampen hetzelfde. De kampen werden elk begeleid door 2 thuisbegeleiders en 2 of 3 vrijwilligers.

Het thema dit jaar was **'reis rond de wereld'**.

Een week lang gingen we door middel van allerlei activiteiten op reis naar de verschillende werelddelen. We speelden spelletjes in het thema cowboy en indiaan, we knutselden Afrikaanse maskers, we bakten American pancakes en zochten Maureen in Australië in een cluedo- spel. De kinderen deden hun stapschoenen aan en we deden een fotozoektocht in de buurt van onze kamplocatie. In onze reis door Antarctica knutselden we in **een workshop** grappige mannetjes, die we in een prachtig isomo sneeuwlandschap zetten.

We deden een daguitstap naar de Brielmeersen in Deinze (kamp regio Gent) en een daguitstap naar de Gavers in Geraardsbergen (kamp regio Zuid-Oost-Vlaanderen).

Op het einde van de week kregen de kinderen een groepsfoto mee naar huis, als herinnering aan een geslaagd zomerkamp.

Enkele sfeerbeelden:

"Het kamp was zeer goed georganiseerd en duidelijk waardoor het rust gaf voor zowel kind als ouders (elke dag met een gerust gevoel kunnen gaan werken, wat zeer welkom is). Bedankt!" (mama van R.)

“G. keek enorm uit naar het kamp. Elke dag kwam hij zeer tevreden en enthousiast naar huis. Wij zien tijdens de week van het kamp een ander, veel tevredener en rustiger kind dan elke andere school/kampweek! Dikke pluim voor de organisatie en begeleiding. Wij hopen er volgend jaar terug bij te zijn.”

“Een absolute topper. Het was een 10/10 voor onze dochter. Ze voelde zich eindelijk een normaal en gewoon kindje dat niet opvallend/anders is t.o.v. de andere kinderen. Dank jullie wel dat ze eindelijk een vakantiecamp mocht als leuk en fijn beleven en ervaren.”

SPLASSCH-ADOLESCENTENWERKING

Van jongeren wordt al snel verwacht dat zij hun zomer doorbrengen met vrienden, naar festivals trekken, op kamp gaan en vooral af en toe niks doen. Dit veronderstelt heel wat vaardigheden die voor jongeren met een autismespectrumstoornis niet vanzelfsprekend zijn. Denk maar aan sociale contacten aangaan, initiatief nemen, activiteiten plannen en organiseren, omgaan met nieuwe en onverwachte situaties,...

Kampen vormen voor jongeren de gelegenheid bij uitstek om leuke activiteiten te ondernemen met leeftijdsgenoten. Reguliere kampen gaan echter vaak samen met grote groepen, te weinig voorspelbaarheid en te veel prikkels. Daarom hecht Tanderuis vzw veel belang aan het aanbieden van kampen op maat van onze jongeren met ASS. Ook in 2022 sloegen Tanderuis vzw en MFC Sint-Gregorius dan ook de handen in elkaar om een kamp aan te bieden waar jongeren met autisme een fijne tijd konden beleven! De diensten streefden er samen naar een kampwerking aan te bieden met volgende doelstellingen:

- Jongeren met ASS op een informele manier sociale contacten laten aangaan.
- Begeleid uitproberen van nieuwe activiteiten.
- Het trainen van nieuwe vaardigheden doorheen de kampweek.
- Jongeren met een gelijkaardige problematiek ervaringen laten uitwisselen.
- Loskomen van de veilige thuishaven.
- Stimuleren van de zelfstandigheid.
- Jongeren het gevoel geven ergens bij te horen.
- Jongeren succeservaringen bezorgen.

Er werd één kampweek georganiseerd zonder overnachting. Het kamp ging door van 11 tot 15 juli en had als thema “een dag in het leven van...”. 12 jongeren van Tanderuis vzw (RTH) namen deel. Door omstandigheden werd er op het moment zelf geen tevredenheidsonderzoek ingevuld door de deelnemers. Dit werd nadien nog doorgemailed, maar werd door slechts 1 jongere beantwoord. Dit leert ons dat we voldoende aandacht moeten hebben voor deze evaluatie op de laatste kampdag. Door de begeleiders zelf werd de afwisseling tussen zelf activiteiten leiden en laten leiden door externen als heel fijn ervaren. Dit gaf ademruimte en zal dan ook herhaald worden voor het kamp van 2023. Ook de vrijwilligerskookploeg is een grote meerwaarde!

7.8 CHATHULP

CHAT ALS BLENDED HULP

Sinds de coronacrisis is online hulpverlening niet meer weg te denken uit onze maatschappij. We werden er maandenlang toe verplicht, wat jammer genoeg ook wat voor een negatieve bijklank zorgde. Hoewel we ooit startten met online hulpverlening vanuit duidelijke noden bij de cliënt, voelt het voor sommige hulpverleners intussen een verplicht nummertje. Nu er geen restricties meer zijn op onze contacten wordt vaak weer gekozen voor de face to face gesprekken.

Toch kiezen we er voor dezelfde inhoudelijke redenen voor om dit niet helemaal los te laten. Meer zelfs, thema's als klimaatopwarming, de hogere energiekosten dwingen ons er meer dan ooit toe om minstens voor een deel in te zetten op digitaal begeleiden. In 2023 nemen we ons dan ook voor om minstens 10% van onze begeleidingen digitaal te doen, minstens 10% ambulante en minstens 10% met de fiets.

Op liganiveau wordt daarnaast nagedacht over een nieuwe online tool voor cliënten. De werkgroep gaat verder aan de slag met dit thema in 2023.

CHAT ALS OVERBRUGGINGSHULP

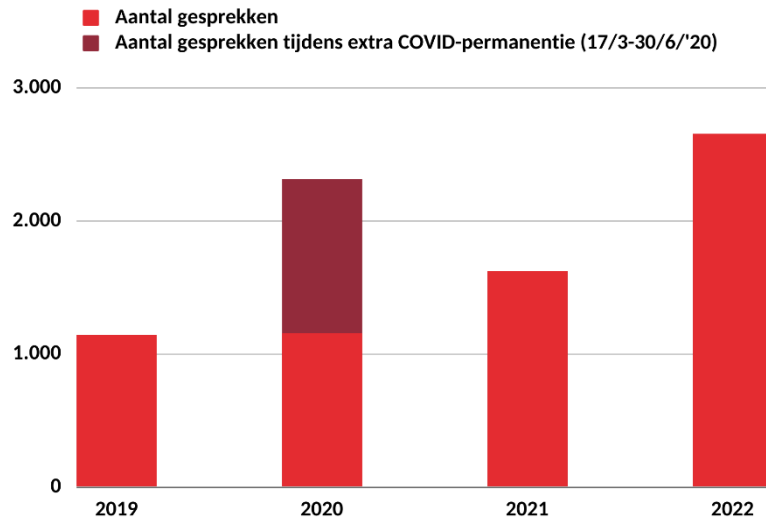
Autisme Chat

Met de Autisme Chat realiseren we Vlaanderenbreed een **gespecialiseerd chathulpaanbod** voor personen met autisme en hun directe netwerk (i.e. ouders, brussen, grootouders, partners). De Autisme Chat is gratis, anoniem en wordt bemand door een team van 50 professionele begeleiders vanuit Het Raster vzw, Tanderuis vzw, Limburgse Stichting Autisme en vzw Victor.

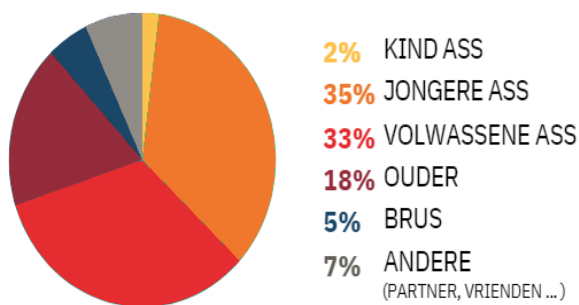
Cijfers

Over het volledige kalenderjaar 2022 werd de website van de Autisme Chat in totaal 74.791 keer bezocht. Dit gebeurde door 17.629 unieke bezoekers. Uiteindelijk resulteerde dit in **2650 chatgesprekken**, met **1649 unieke oproepers**.

Over de jaren heen zien we een duidelijke stijging in het aantal chatgesprekken op de Autisme Chat. In 2022 oversteegen we ruim het aantal gesprekken dat we in 2020 hadden (waar we toen gedurende de 1ste COVID-golf van 17/03 t.e.m. 30/06 omwille van de uitzonderlijke omstandigheden een verdrievoudiging van de openingsuren installeerden, met name 60u/week in plaats van de gebruikelijke 20u).

De meeste oproepers van de Autisme Chat zijn **personen met autisme zelf (70%)**. Meer specifiek gaat het om 2% kinderen -12 jaar, 35% jongeren 12-18 jaar en 33% volwassenen met (een vermoeden van) autisme.

Ook vorig jaar waren 70% van de oproepers personen met (een vermoeden van) autisme, maar het aandeel van kinderen en jongeren die de weg vinden naar de Autisme Chat is enorm gestegen in vergelijking met vorig jaar (in 2021 was dit 20%, nu 37%). Dit komt onder andere omdat de Autisme Chat nu ook op Smartschool terug te vinden is. Daarnaast bestaat de doelgroep van oproepers uit ouders (18%), brussen (5%) en andere personen (7%), zoals partners en vrienden.

55% van de oproepers zijn meisjes of vrouwen, 24% jongens of mannen, 1% uitte zich als X of andere en van 20% kenden we het **geslacht** van de oproeper niet. Vooral bij de doelgroepen ouders en jongeren met (vermoeden van) autisme zien we opvallend meer vrouwelijke oproepers. Bij de doelgroep volwassenen met (vermoeden van) autisme bereiken we ongeveer evenveel mannen als vrouwen.

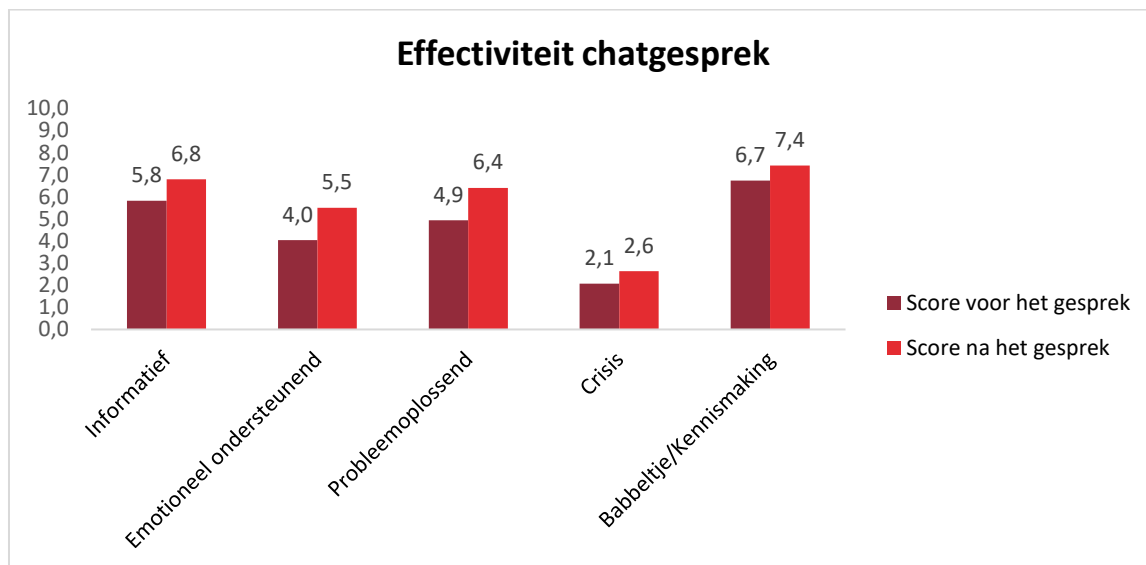
Algemeen zien we een **grote tevredenheid** bij de oproepers. 88% van de oproepers is tevreden tot zeer tevreden. Gemiddeld geven de oproepers een score van 4,39 op 5.

Na elk chatgesprek wordt aan de chatmedewerker gevraagd wat de **aard van gesprek** was. De meerderheid van de gevallen betrof het een emotioneel ondersteunend gesprek (42%). Ook probleemoplossende (26%) en informatieve gesprekken (24%) komen vaak voor op de Autisme Chat. Daarnaast ging het bij 3% om een gewoon babbeltje of kennismakingsgesprek en in 2% van de gevallen om een crisisgesprek. Bij 4% is de aard van het gesprek niet gekend.

De **thema's** die aan bod komen op de Autisme Chat zijn zeer divers. Het thema 'emotioneel welbevinden' komt het vaakst voor (28%). Daarnaast zijn ook volgende vier thema's veel voorkomend: 'school, werk en dagbesteding' (22%), 'identiteit en (vermoeden van) autisme' (21%), 'gezin, opvoeding en ontwikkeling' (18%) en 'vriendschap, relaties en seksualiteit' (17%).

DOOR MET JOU NU TE CHATTEN VOEL IK ME AL EEN PAK RUSTIGER. DANK JE, ER VERSCHIJNT NU EEN LACH OP MIJN GEZICHT :) JULLIE GAVEN ME DE MOED OM DOOR TE GAAN!

Tot slot brengen we sinds 2020 ook de **effectiviteit** van de Autisme Chat in kaart. Zowel voor als na het chatgesprek wordt aan de oproeper gevraagd om met een score tussen 0 en 10 aan te geven hoe die zich op dit moment voelt. Over alle oproepers en alle gesprekken heen zien we een significante stijging van de gemiddelde score vóór (4,7) en ná (6,1) het gesprek. Deze stijging is het grootst bij de emotioneel ondersteunende en probleemoplossende gesprekken. Onderstaande tabel geeft de gemiddelde scores voor en na het gesprek weer, in respectievelijk de paarse en rode balk.

Toekomst

Sinds de oprichting van de Autisme Chat in januari 2019 hebben we intussen **meer dan 6400 chatgesprekken** op de teller. De Autisme Chat is niet meer weg te denken uit het zorglandschap voor personen met autisme. Het was dan ook een mooie erkenning dat toenmalig Minister Beke de Autisme Chat een verlenging en uitbreiding van subsidie verleende tot eind 2023. We kijken uit naar een structurele verankering vanaf 2024 binnen het VAPH. Op die manier worden we in de mogelijkheid gesteld om definitief binnen een stabiel kader te werken.

Dat chathulp voor personen met autisme een meerwaarde heeft, bovenop het bestaande face-to-face-aanbod, blijkt niet alleen uit bovenstaande cijfergegevens, maar ook uit de spontane feedback van heel wat oproepers. Om dit nog beter te kunnen aantonen, voeren we momenteel ook een wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit en tevredenheid i.s.m. de Universiteit Gent en de KULeuven. De data werden hiervoor in 2022 verzameld en zullen in 2023 geanalyseerd worden.

Voor een meer gedetailleerd jaarrapport over de Autisme Chat verwijzen we graag naar de website van de Liga Autisme Vlaanderen.

8. KENNISDELING

Tanderuis vzw heeft de voorbije 35 jaar heel wat autisme-specifieke expertise en deskundigheid opgebouwd in de (mobiele en ambulante) begeleiding van gezinnen met kinderen, jongeren en volwassenen met autisme.

Tanderuis vzw is bereid om deze kennis, gevoed vanuit deze jarenlang opgebouwde praktijkervaring, te delen met sectorale en intersectorale partners in de zorg maar ook met reguliere organisaties en mantelzorgers.

Op die manier probeert Tanderuis vzw een steentje bij te dragen tot een autismevriendelijker samenleving. Zo bevorderen we inclusie van personen met autisme waardoor in sommige gevallen gespecialiseerde hulpverlening overbodig wordt.

Het delen van autisme-specifieke kennis gebeurt door medewerkers van Tanderuis vzw vanuit 3 verschillende initiatieven:

- Outreach
- ASStheek
- GIO

We beschrijven hieronder de concrete werking van deze initiatieven.

8.1 OUTREACH

WAT?

Tanderuis vzw heeft de voorbije decennia heel wat autismespecifieke expertise en deskundigheid opgebouwd in de (mobiele en ambulante) begeleiding van gezinnen met kinderen, jongeren en volwassenen met autisme. Outreach autisme staat voor kennisdeling, verzorgd door thuisbegeleiders en gevoed vanuit deze jarenlang opgebouwde praktijkervaring. We bieden ondersteuning en advies op maat voor iedereen die deskundiger wil worden in het omgaan met personen met autisme.

Door een andere informatieverwerking reageren personen met autisme soms anders en kunnen er communicatieproblemen ontstaan. Via outreach bieden we gerichte informatie over het autistisch denken en handelen, aangepast aan de specifieke context en specifieke kenmerken van de persoon met autisme en zijn netwerk. Hiermee willen we enerzijds meer begrip creëren voor personen met autisme en anderzijds trachten we de omgeving handvaten aan te reiken om rekening te houden met de autistische denk -en communicatiestijl.

Zo dragen we bij tot een autismevriendelijkere samenleving, bevorderen we een volwaardige deelname voor personen met autisme aan alle facetten van het maatschappelijk leven (inclusie) en wordt in sommige gevallen gespecialiseerde hulpverlening overbodig (preventie).

VOOR WIE?

We merken dat er in het intersectorale zorglandschap heel wat maatschappelijke instanties, diensten uit belendende sectoren en betrokkenen uit het natuurlijke netwerk (mantelzorgers) een ondersteuningsbehoefte ervaren in de omgang met personen met autisme.

We kregen in 2022 aanvragen vanuit diensten voor GGZ, onderwijsinstellingen (van kleuterleeftijd tot CVO's), ondersteuningsnetwerken, diensten voor bijzondere jeugdzorg (leefgroepen, contextbegeleiding, ...), revalidatiecentra, vrijetijdsorganisaties, mantelzorgers, diensten voor gezinshulp, onthaalouders en kinderdagverblijven, crisisdiensten, pleegzorgbegeleidingsdiensten voor (sociale) tewerkstelling en maatwerkbedrijven.

AANBOD

De inhoud van een outreachopdracht wordt bepaald in overleg met de aanvrager. Dit verloopt dus vraaggestuurd en er wordt gestreefd naar een aanbod op maat. De aanvrager kan een infofiche op de website terugvinden en deze ingevuld doorsturen naar de coördinator. Deze denkt dan verder mee voor een gepaste outreachformule. Zo kan het bvb zinvol zijn dat er observaties worden uitgevoerd vooraleer we overgaan tot een casusbespreking of brengen we een bezoekje aan de setting vooraleer we ons 'onderzoek' starten naar anti-vriendelijke aanpassingen.

De link met de ASStheek en haar vier deelaspecten (spelotheek, bibliotheek, mediatheek en snoezeltheek) blijft zeer belangrijk en vormt de materiële onderbouw om de outreaches te kunnen uitvoeren.

We proberen outreach steeds in te plannen binnen een redelijke termijn. Hiervoor vragen we aan de aanvragers om tijdig een aanvraag in te dienen. Er is geen wachtlijst.

Thema's:

- Casusbespreking.
- Basisuitleg autisme.
- Anti-vriendelijke aanpassingen in de fysieke omgeving.
- Voorstelling autismespecifiek zorgaanbod.
- Training van sociaal-communicatieve vaardigheden bij jonge kinderen met autisme.
- Opdrachtencircuit.
- Inleefworkshop autisme (IniASS).
- Autismen en tewerkstelling.
- Autismen en communicatie: socra(u)tische gesprekstijl.
- Autismen en sport.
- Autismen en sensorische verwerking.
- Autismen en levend verlies bij ouders (nieuw!).

TRENDS EN CIJFERGEGEVENS

In totaal presteerden we in 2022 een aantal van 270 outreach contacten. Daarvan werden er 224 (t.o.v. 173 in 2021) gerealiseerd onder de 'klassieke vorm' van outreach uitwisselingen. Hiervan waren er 172 mobiel en 52 ambulante. Ambulant betekende in 2022 niet alleen 'op de dienst', maar grotendeels ook 'digitaal'. De ervaringen uit de Covid-19 periode leerde ons noodgedwongen kennismaken met deze vorm van overleg en we merken dat medewerkers deze nu vrijer inzetten om bvb sneller een overleg te kunnen inplannen met de aanvragers.

Kinderdagverblijven en scholen die we niet onmiddellijk een GIO-traject kunnen aanbieden, kunnen via een thematische en/of casusgerichte outreach toch door onze dienst verder op weg geholpen worden.

Net zoals vorig jaar merkten we in de volwassenenwerking een grote stroom aanvragen vanuit maatwerkbedrijven, sociale werkplaatsen en begeleidingsdiensten i.k.v. tewerkstelling voor kwetsbare doelgroepen.

REALISATIES

Nieuw dit jaar waren de 46 oproepen die we via onze outreach 'consult' beantwoordden. Deze gingen van start op 10 maart 2022.

Al geruime tijd merkten we binnen Tanderuis vzw dat er veel professionelen uit diverse organisaties waren, die nood hadden aan een kort advies, afstemming, een dieper inzicht in het autistisch denken of gewoonweg een luisterend oor. We werden gecontacteerd door RADAR, het netwerk geestelijke gezondheid kinderen en jongeren in Oost-Vlaanderen, of de mogelijkheid bestond voor een outreach

aanbod voor een éénmalig, telefonisch, inhoudelijk, doelgroepspecifiek advies rond een bepaald thema op korte termijn. Op deze vraag werd de outreach 'consult' in het leven geroepen. De mogelijkheid tot kennisdeling via de oproepen op onze consult, biedt veel meer mogelijkheden om kort op de bal en op een laagdrempelige en vraaggestuurde manier de autisme inzichten wijdverspreid te krijgen. We kregen oproepen uit alle sectoren en de vragen situeerden zich ook van jong tot oud.

Naast de consultfunctie werden ook deze zaken uitgewerkt:

- Uitwerking en uitvoering van een outreach traject over meerdere workshops m.b.t. autisme en tewerkstelling.
- Workshoppaanbod binnen het luik preventie, vroegdetectie- en interventie van psychische en ontwikkelingsproblemen bij kinderen en jongeren¹ van Radar. "Heb OOG voor autisme in CONTACT met jonge kinderen".

Heb OOG voor autisme in CONTACT met jonge kinderen

De vroegsignalen van autisme worden toegelicht bij jonge kinderen (0-4). Hoe herken je autisme op jonge leeftijd en welke behoeften hebben deze jonge kinderen? Hoe kan je als begeleider tegemoet komen aan deze behoeften? Concrete ideeën en hulpmiddelen worden aangereikt.

Contactpersoon

Niki van Besien
outreachcoördinator Tanderuis vzw
outreach@thuisbegeleidingautisme.be

Kostprijs
gratis

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

- Uitwerking van outreachpakket Tanderwonen
- Ontwikkeling outreachpakketten
- Ruimere bekendmaking consult outreach

8.2 ASSTHEEK

INLEIDING

De naam ASStheek knipoogt naar onze **doelgroep personen met een autisme-spectrumstoornis of kort ASS**, die we dag in dag uit met zorg begeleiden, elk binnen hun persoonlijk traject. De ASStheek mag u zien als een bron van autisme-specifieke informatie en materialen aangeboden door Tanderuis vzw. In eerste instantie gebruiken de thuisbegeleiders de materialen om hun mobiele begeleidingen bij personen met autisme kwaliteitsvol te ondersteunen. Daarnaast voedt de ASStheek al onze verschillende deelwerkingen, zijnde brussenwerking, vrijetijdsaanbod (Spelcontact, TabASSco, TapASS, splASSkampen), vrijwilligerswerking (tandermaatje), bezoekerouderwerking, grootouderwerking en groepsbegeleiding.

De ASStheek is een onthaal- en informatiecentrum autisme en omvat een ruim aanbod aan documentatie om onze autisme-specifieke knowhow op een hedendaagse verantwoorde manier toegankelijk te maken. Met trotsheid mogen we mededelen dat de ASStheek reeds 8 jaar toegankelijk is voor het brede publiek. We geloven dat meer informatie zal leiden tot meer begrip van mensen met autisme. Op deze manier hopen we ons steentje bij te dragen aan de inclusie van mensen met autisme.

DEELWERKINGEN

Onze ASStheek bestaat uit volgende deelwerkingen:

Bibliotheek & Mediatheek

Een bibliotheek met autisme-gerelateerde boeken (autobiografisch, fictie en non-fictie, kinderboeken, educatieve boeken,...) brochures en wetenschappelijke tijdschriften, thesissen en werkmappen. We beschikken ook over een uitgebreid DVD-aanbod waarin autisme steeds centraal staat.

Spelothek

Een spelothek met een groot assortiment van psycho-educatieve spellen en materialen voor kinderen en jongeren met autisme. Een greep uit ons aanbod: visuele ondersteuning (vb. fotokaarten, vertelplaten), zintuiglijke/sensorische waarneming (vb. voelspelletjes, textuur-puzzels, ...), materiaal omtrent ADL (vb. aankleden, hygiëne, ...) en tijdsbesef (vb. time-timers), taakdozen, materiaal ter bevordering van sociaal-emotionele vaardigheden en ASS-bewustzijn.

Naast ons autisme-specifiek spelmateriaal is er ook een ruim aanbod van geschikte reguliere spelletjes zoals smartgames, coöperatieve spellen, spellen waarbij executieve functies geoefend worden,...

Snoezeltheek

De snoezeltheek doet dienst als demonstratieruimte, proef- en ontdekkingsruimte, een plaats waar men tot rust kan komen. We helpen u een beeld te scheppen van hoe een snoezelruimte thuis, in een kinderdagverblijf of school kan opgebouwd worden en welke materialen hiervoor gebruikt kunnen worden. We willen personen met autisme laten proeven van verschillende zintuiglijke prikkels. Een bezoek aan de snoezeltheek kan informatie opleveren om later binnen een individueel proces een persoonlijk sensorisch profiel op te maken. De snoezeltheek kan alleen gebruikt worden op afspraak en in aanwezigheid van een thuisbegeleider.

Naast onze snoezeltheek hebben wij in onze ASStheek ook een ruim aanbod aan sensorische materialen zoals onze sensorische boxen, verzwarringsdekens, verzwarringsvestjes, wobbelen, springkussen,...

JAARTHEMA's 2022

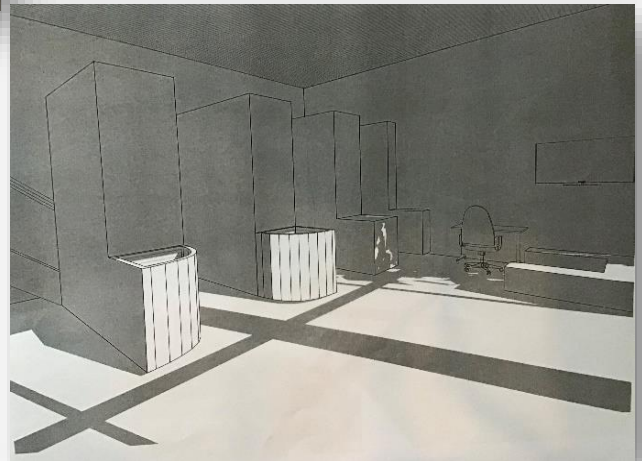
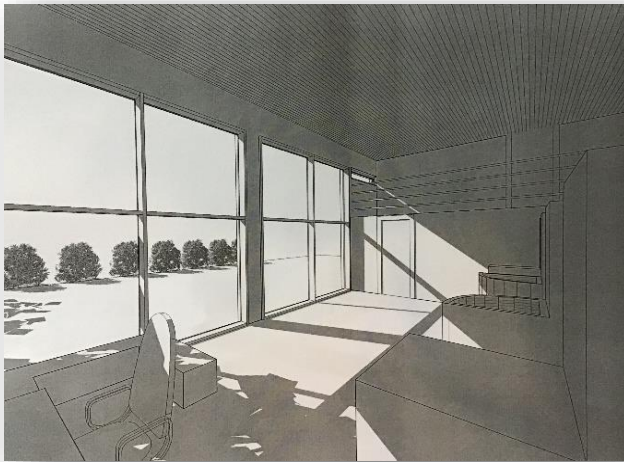
Sinds 2017 werd de ASStheek met veel zorg, inzet én mooie verwezenlijkingen, gecoördineerd door Nele Bogaert. Na 5 mooie jaren, wou Nele graag de fakkel doorgeven aan een nieuwe coördinator. Deze oproep werd in het voorjaar van 2022 verspreid onder de collega's. In september kon de fakkel doorgegeven worden aan **een nieuwe coördinator**, Evelien Van Quaethem, ondersteund door Brigitta Casaert voor praktische organisatie. Samen zullen zij de ASStheek, de komende jaren onder hun hoede nemen met veel zorg en liefde.

In 2022 werd de ASStheek werking ook niet meer verstoord door 'Corona'. Zo werd het mogelijk om **2 opendeurdagen** te organiseren, 1 opendeurdag in teken van de WAD (wereld autisme dag) en 1 in oktober naar aanleiding van een nieuw schooljaar. Beide opendeurdagen waren een succes.

De snoezelboxen waren in 2022 ook aan vernieuwing toe, vele materialen waren verouderd of versleten en er was nood aan nieuwe materialen. Mede dankzij de vrijwilligers van de ASStheek werden onze snoezelboxen vernieuwd. Hier alvast een kleine inkijk in één van onze **vernieuwde snoezelboxen**:

In 2022 werd ook ons aanbod van verzwarende en sensorische materialen verder uitgebreid, hierdoor ondervonden we plaatsgebrek om deze materialen op te bergen. In het najaar van 2022 werd er een overleg gepland met onze architect. Uit dit overleg werd een voorstel gedaan rond **een reorganisatie van onze infrastructuur** met als doel meer opbergruimte te creëren maar ook meer rust en duidelijkheid. We streven naar **een meer prikkelarme ruimte**. We geven graag enkele schetsen mee van de plannen die opgemaakt werden:

In 2023 blijft de ASStheek ook investeren in nieuwe materialen en het ontdebelen van populaire materialen voor het behoud van een goede en kwaliteitsvolle werking.

Dit gebeurt nog steeds vanuit een drie tal invalshoeken:

- Op basis van noden die zich voordoen binnen de individuele thuisbegeleidingen.
- Door het ontdekken van nieuw ontwikkelde materialen (via media, tijdschriften, vormingen, workshops,...).
- Door onze gebruikers van de ASStheek de mogelijkheid te bieden suggesties na te laten.

ONZE VRIJWILLIGERS ZIJN GOUD WAARD ...

Ook in 2022 konden we rekenen op onze enthousiaste vrijwilligers die het mogelijk maken om onze ASStheek draaiende te houden. We zijn hen hiervoor dan ook heel dankbaar. We zetten ze daarom graag eens in de kijker voor jullie:

Een hartelijke dankjewel aan Eric, Lutgart, Ria, Jana, Nele, Nicolle en Robbe voor jullie inzet in 2022!

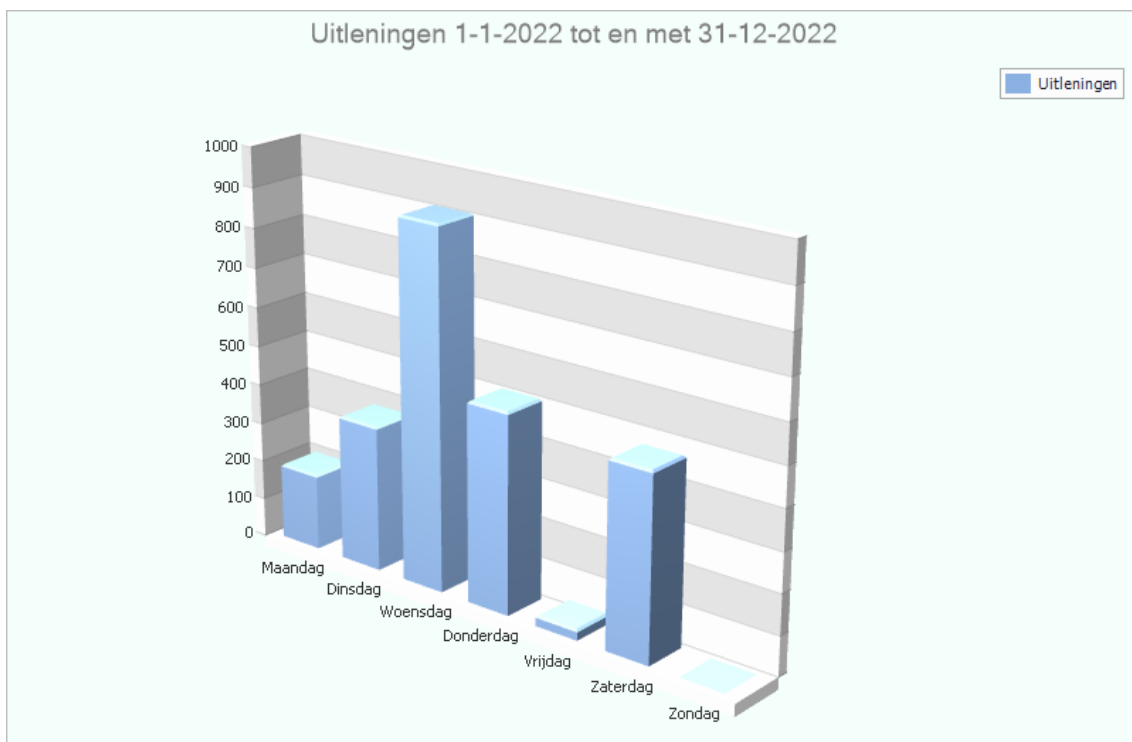
WERKGROEP ASSTHEEK

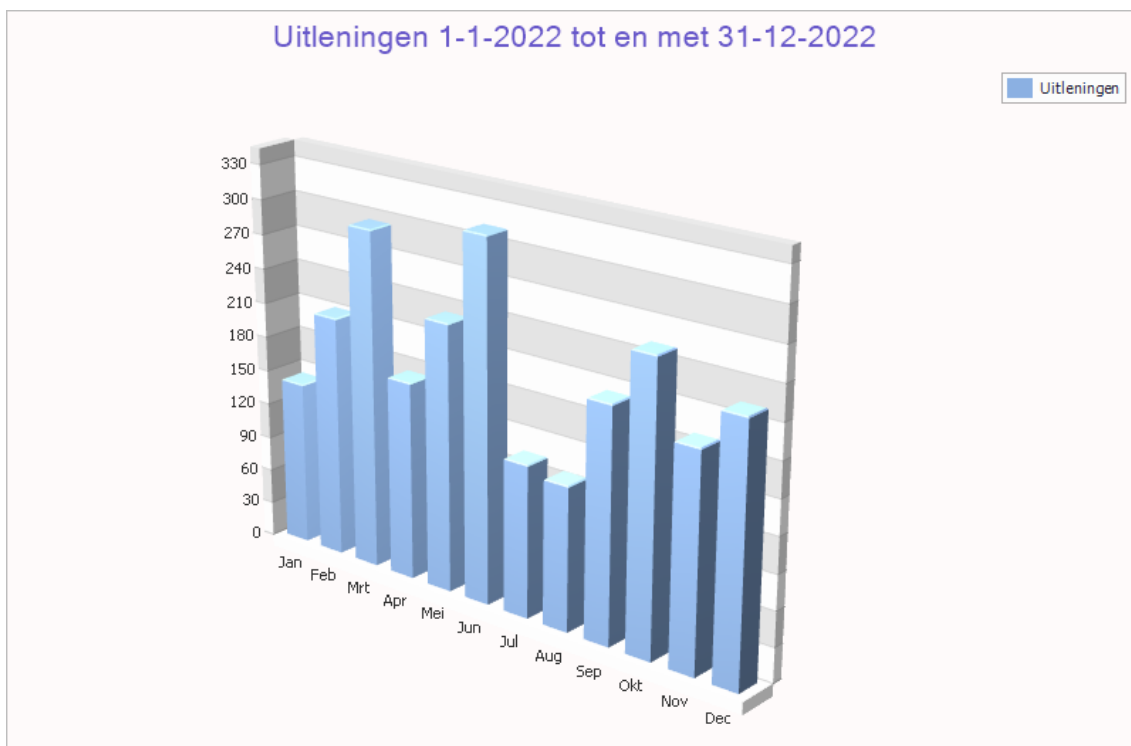
In 2022 waren er wat wijzigingen in de werkgroep. Zo gingen we van 1 coördinator naar een inhoudelijke coördinator, Evelien Van Quaethem, die een tandem vormt met een praktische coördinator, Brigitta Casaert. Nele Bogaert blijft deel uitmaken van de werkgroep. We namen ook afscheid van Silke (VBT). De werkgroep ASStheek, bestaande uit 5 leden, komt ongeveer één maal per trimester samen.

CIJFERS

In 2022 zijn er in de ASStheek 77 nieuwe materialen bijgekomen. Hiermee telt de ASStheek 2.825 unieke exemplaren.

Onderstaande grafiek toont dat op publieke openingsdagen (woensdag, donderdag, zaterdag) er meer bezoekers langskomen op woensdag dan op donderdag en zaterdag. Vorig jaar was dit gelijklopend. Op vergaderdagen zoals dinsdag of donderdag wordt de ASStheek het vaakst bezocht door het personeel. Tijdens deze personeelsmomenten wordt onze ASStheek bemand door volwassenen vrijwilligers met ASS als zinvolle dagbesteding. Deze inclusieve samenwerking zorgt voor een grote meerwaarde voor onze dienst! Ook hier zijn we zeer trots op.

De ASStheek werd in 2022 ook vaak bezocht, dit vooral in de maanden maart, juni en oktober, bovenstaande uitleengegevens tonen dit aan. In 2022 mochten we ook 56 nieuwe leden verwelkomen. Hiermee telt de ASStheek intussen 536 leden.

SPONSORING

Voor de aankoop van materialen zijn we afhankelijk van giften. Het actief blijven op zoek gaan naar kandidaat sponsors is een noodzaak om onze kwaliteit te blijven garanderen.

PUBLIC RELATIONS

Onze folder en affiche van de ASStheek wordt nog steeds verspreid via thuisbegeleiders binnen gezinnen, op een schooloverleg, enz. Het kenbaar maken van nieuwe aanwinsten gebeurt intern door mailing en het verspreiden van de nieuwsbrief naar personeel. Externen krijgen deze info via een vaste rubriek binnen de nieuwsbrief 't Een en 't Ander' van Tanderuis vzw alsook via onze facebook pagina.

TOEKOMST 2023

In 2023 bereiden we ons met de werkgroep en de vrijwilligers verder voor op de verwezenlijking van de reorganisatie van onze ASStheek en bekijken we de mogelijkheden die de 'ASStheek gaat regionaal' ons biedt.

8.3 GIO

ALGEMEEN

GIO (globale individuele ondersteuning) van Tanderuis vzw is een ondersteuningspakket voor baby's, peuters en kleuters met (een vermoeden van) een autismespectrumstoornis in de inclusieve context (kinderdagverblijven, naschoolse opvang, scholen) en dit van 0-7jaar.

De ondersteuning is bedoeld voor de direct betrokkenen zoals (kleuter)onderwijzers en begeleiders in de inclusieve context. Dit aanbod is gericht op de praktijk, wat inhoudt dat de GIO-begeleider samen met de (kleuter)onderwijzer, zorgleerkracht of begeleider in de kinderopvang zoekt naar oplossingen, aangepaste communicatie en ontwikkelingskansen in dagelijks terugkerende situaties. Ieder doet dat vanuit zijn eigen deskundigheid en in nauwe samenwerking met de ouders en eventuele andere betrokken partijen zoals het CLB, inclusiecoach, het ondersteuningsnetwerk of het revalidatiecentrum.

De bedoeling van de ondersteuning is om kinderen met (vermoeden van) autismespectrumstoornis meer de kans te geven om in het reguliere traject te functioneren.

Per 1 oktober 2019 heeft Tanderuis vzw een erkenning van 85 RTH punten gekregen van het VAPH om deze nieuwe functie uit te voeren.

CONCREET

De interventies van GIO kunnen acht verschillende domeinen betreffen:

1. Structureren/verhelderen van de leeromgeving

Voor veel kinderen met autisme is het nodig om het dagverloop of een opdracht extra te verduidelijken:

- Wat gaat het kind doen?
- Waar gaat het dit doen?
- Wanneer wordt dit verwacht?
- Hoe en met wie gaat dit gebeuren?

2. Communicatie

Zich uitdrukken en de communicatie van anderen goed begrijpen, is voor een kind met autisme niet vanzelfsprekend. Omdat we de hele dag door met elkaar communiceren, hebben kinderen met autisme hierbij extra hulp en soms ook hulpmiddelen nodig.

3. Emotie en gedrag

Het regelen van de eigen emoties en zich gedragen zoals de omgeving het verwacht is voor een deel van de kinderen met autisme een moeilijke opgave. Ze zijn wat sneller overstuur en hebben meer hulp van volwassenen nodig om met hun gevoelens om te gaan.

4. Prikkelverwerking

Kinderen met autisme kunnen overgevoelig of juist te weinig gevoelig zijn voor prikkels. Je kan hierbij bijvoorbeeld denken aan overgevoeligheid voor geluiden, aanraking en licht. Of bijvoorbeeld aan het niet opmerken van prikkels die duiden op dorst of vermoeidheid.

5. Adaptieve vaardigheden (slapen, eten, drinken, zindelijkheid, aan/uitkleden)

Ogenschijnlijk eenvoudige activiteiten zoals hierboven opgesomd, verlopen door autisme soms moeizaam. De ontwikkeling op deze gebieden kan ongewoon of vertraagd verlopen.

6. Spel, vrije tijd en taakengagement

Autisme heeft invloed op de spelontwikkeling en op de manier waarop het kind omgaat met opdrachten (begrijpen van de opdracht, aandacht en motivatie gaande houden). Het stimuleren van gevarieerd spel en hulp bij het spelend omgaan met anderen in de vrije tijd kunnen in GIO aan bod komen.

7. Overgangsmomenten

De afwisseling van activiteiten in de loop van de dag vraagt van kinderen met autisme een hele inspanning. Denk hierbij aan de overgang van vrij spel naar een kringmoment, van een knutselopdracht naar het middagmaal en zo verder. We zoeken naar mogelijkheden om deze overgangen indien nodig te verduidelijken of anderszins te ondersteunen.

8. Psycho-educatie voor de betrokkenen

We verstaan hieronder het doorleefd begrijpen van het autisme bij dit unieke kind. Deze psycho-educatie zal doorheen het GIO-traject vooral vorm krijgen aan de hand van de bespreking van concrete voorvallen. Daarnaast is het mogelijk dat er een informatiemoment voor alle betrokkenen doorgaat.

PRAKTISCH

GIO omvat 30 uur die door medewerkers in blokken van 3 uur worden aangeboden. Binnen deze blokken gebeurt ook verslaggeving en de uitwerking van bijvoorbeeld ondersteunende communicatie, zoals een dagschema.

Naast deze 30 uur is er een startoverleg, eventueel een tussentijdse en een eindevaluatie waarbij de leerkracht/begeleider, andere betrokkenen van de school of de kinderopvang en de ouders aanwezig zijn.

De overeenkomst voor GIO wordt na akkoord van de school of kinderopvang door de ouders ondertekend. De zorgpunten voor GIO staan immers op naam van hun kind.

Na een observatie in klas of groep en een gesprek met de leerkracht/begeleider stelt de GIO-begeleider een handelingsplan op. Dit dient als leidraad voor de inhoud van de begeleiding.

Naargelang de noden, zoals omschreven in het handelingsplan, vindt GIO wekelijks of tweewekelijks plaats. Na het bereiken van de doelstellingen en ten laatste na een half jaar wordt de GIO afgesloten.

De begeleiding vindt plaats in de inclusieve context (kinderdagverblijf, school of buitenschoolse opvang)

Aan GIO zijn geen kosten verbonden.

Registratie: De gebruiker krijgt voor GIO 4 extra RTH-punten per kalenderjaar. Deze punten komen bovenop de 8 punten RTH. Per uur worden 0.13 personeelspunten geregistreerd.

WERKGROEP GIO

De werkgroep GIO wordt gestuurd door GIO coördinator Jolien Vanpachtenbeke. De werkgroep is samengesteld met thuisbegeleiders vanuit de verschillende teams. Op dit moment zijn er een 11 begeleiders actief. Dit aantal kan steeds wijzigen, naargelang interesse.

GIO 2022 IN CIJFERS

In 2022 zijn er totaal 38 trajecten opgestart. 6 trajecten staan op heden nog steeds op onze wachtlijst. Deze scholen hebben dan ook de boodschap gekregen dat GIO per januari 2023 zal worden opgestart.

Van deze 38 trajecten, hebben we 7 tevredenheidsonderzoeken mogen ontvangen. Binnen deze trajecten werd GIO als heel positief ervaren. We kregen dan ook steeds de maximale score. Echter merken we op, dat er onvoldoende scholen de tevredenheid invullen. In de toekomst gaan we dan ook de tevredenheid rechtstreeks doorsturen naar de juf en niet meer naar de ouders of directie.

Naast de tevredenheid, kunnen we ook besluiten dat een gemiddeld GIO-traject slechts een 6-tal blokken bevat. Hierdoor stellen we de invulling van GIO toch wat in vraag.

REALISATIES 2022

Zoals eerder aangegeven kunnen we met trots medelen dat er in 2022, 38 GIO trajecten zijn opgestart en dat we daarmee ook de norm hebben bereikt.

De aanmeldingen van GIO gingen dit jaar elke keer vlot digitaal door via de website.

Daar we in het voorjaar opmerkten dat er soms weinig hulpvragen bij de inclusieve contexten aanwezig waren, werd er beslist om tijdens het laatste aanmeldingsmoment van november 2022, alleen de mogelijkheid te geven aan de inclusieve context om zich aan te melden en niet meer aan de ouders. Op deze manier hopen we dat de hulpvraag vooral bij de scholen, kinderdagverblijven ligt, waardoor er een grotere vraag voor GIO aanwezig is. Deze verandering zal in 2023 worden geëvalueerd, daar de aanmeldingen van november 2022, pas zullen worden opgestart per januari 2023.

Daarnaast zitten de begeleiders ook met de vraag of GIO wel nog steeds mogelijk moet zijn in combinatie met het ondersteuningsnetwerk, of moeten we strengere aanmeldingscriteria hanteren?

Ook dit zal worden nagegaan bij het aanmeldingsmoment van november 2022. Als blijkt dat er heel veel aanmeldingen zijn, gaan we mogelijks vanaf 2023, de criteria verstrengen.

We blijven werken met twee aanmeldingsmomenten, verspreid over het schooljaar. We geven op deze manier kans aan meer verschillende kinderdagverblijven en scholen om een aanmelding te doen. We houden hierbij ook rekening met de constante instroom van nieuwe kinderen in een kinderdagverblijf.

Het volgende aanmeldingsmoment zal doorgaan op maandag 19 juni 2023. We blijven ook in 2023 streven naar een verantwoorde regionale spreiding van ons GIO aanbod in de diverse zorgregio's van Oost-Vlaanderen.

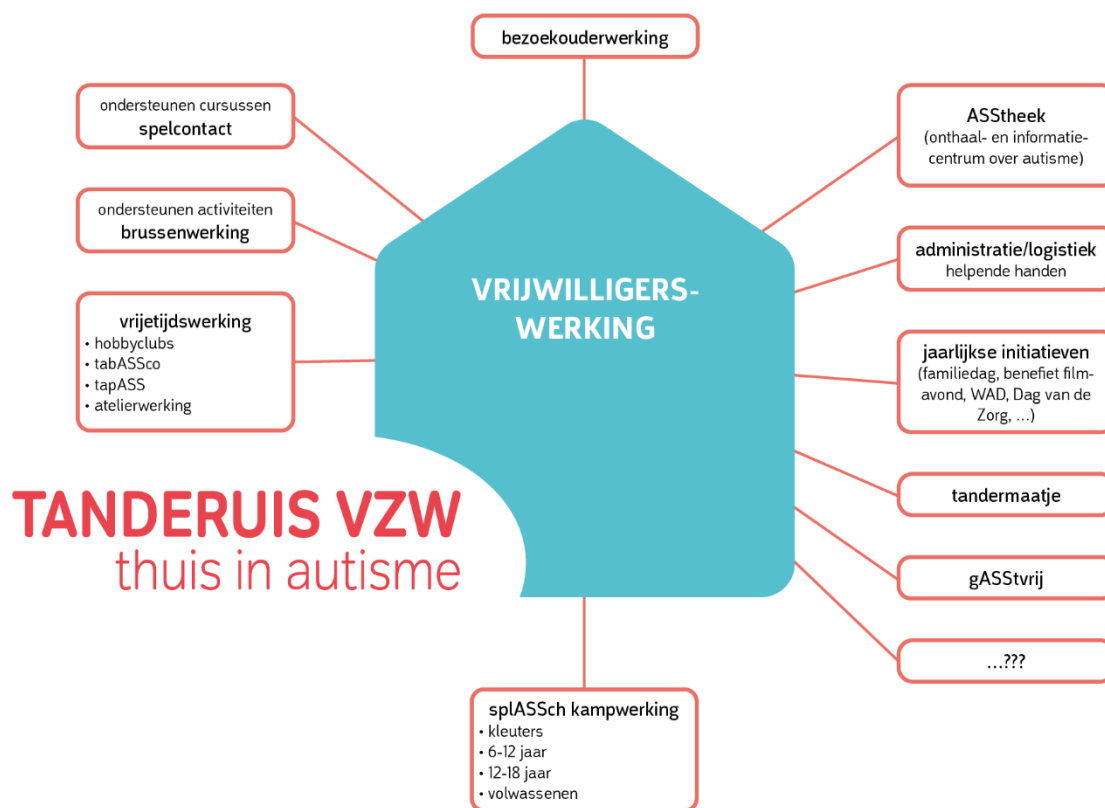
Tenslotte werd in 2022 de informatie van GIO op de folder alsook op de website aangepast, daar dit als niet duidelijk werd geëvalueerd. Deze aanpassing is dan ook op de website terug te vinden.

DOELSTELLINGEN 2023

GIO zal worden aangeboden als pakket. Daar we zien dat een gemiddeld aantal trajecten van GIO, 6à7 blokken bevat zullen we werken met aan pakket, waarbij er bij de start van GIO al onmiddellijk 7 blokken worden ingepland alsook ondertekend. De overige 3 blokken kunnen indien er vraag naar is, achteraf nog worden ingepland. Het werken met een pakket zorgt er enerzijds voor dat er een zekere regelmaat in de ondersteuning aanwezig is, dat er continuïteit kan worden voorzien en dat ook wij als begeleiders zeker zijn van het behalen van de norm, wat ook voor minder druk zorgt en een positiever welbevinden bij de begeleiders (dit is een proefproject en zal eind 2023 worden geëvalueerd).

9. VRIJWILLIGERSWERKING

Binnen verschillende werkingsaspecten worden vrijwilligers ingeschakeld:

120 vrijwilligers zetten zich in voor Tanderuis vzw. De meeste zijn actief als Tandermaatje.

Tijdens het kennismakingsgesprek ontvangen de vrijwilligers de brochure 'De wereld in mijn hoofd'. Dit zien we als eerste basisvorming en na het doornemen van deze brochure kunnen de vrijwilligers aan de slag. De vrijwilligers worden verwacht tijdens 3 vormen:

- ASS en vrije tijd
- Executieve functies
- De wereld in mijn hoofd

Hieronder beschrijven we de werkingsaspecten die quasi volledig door vrijwilligers worden gedragen:

- Bezoekouderwerking
- Tandermaatje
- gASStvrij

9.1 BEZOEKOUDERWERKING

De BEZOEKOUDERWERKING is één van de luiken waarbij er met vrijwilligers wordt gewerkt.

WAT/DOOR WIE/VOOR WIE?

De bezoekerouderwerking is een vorm van zelfhulp waarbij ouders, die vroeger reeds begeleiding hebben gekregen van Tanderuis vzw, andere ouders vrijwillig bijstaan in de beleving van hun zoon/dochter met autisme. Dit doen deze 'bezoekouders' vanuit een betrokkenheid en met hun eigen ervaringsdeskundigheid. Bezoekouders kunnen zich gemakkelijk in andermans verhaal inleven, omdat veel gelijklopend en herkenbaar is. Ze willen niets bijbrengen of aanleren, maar zijn er om te luisteren, en dat doen ze zonder te oordelen of veroordelen. Zo vormt de bezoekerouderwerking een **emotionele aanvulling op de professionele (thuis)begeleiding**.

Het aanbod van de bezoekerouderwerking bestaat uit twee luiken:

INDIVIDUELE BEZOEKOUDERWERKING

Hierbij heeft een bezoekerouder of de coördinator een individueel gesprek met (een) aanvragende ouder(s).

- Aanvragende ouder(s) kunnen de coördinator van de bezoekerouderwerking telefoneren of mailen. Zij probeert vervolgens ofwel een 'geschikte bezoekerouder' te vinden ofwel wordt de aanvraag door haarzelf ingevuld.
- In 'normale omstandigheden' gaat dit gesprek gewoonlijk door aan huis van het aanvragend gezin. In uitzonderlijke omstandigheden (bv Corona) kan het gesprek via Teams plaatsvinden.
- Bezoekoudersessies zijn betalend: 10,46€ per gesprek (jaarlijks indexeerbaar). Het gezin ontvangt hiervoor een factuur.

COLLECTIEVE BEZOEKOUDERWERKING

Hieronder vallen:

A) Gespreksavonden van de bezoekerouderwerking

Met de gespreksavonden van de bezoekerouderwerking worden ouders van een zoon/dochter met autisme rond een vooraf bepaald thema met elkaar in contact gebracht.

Meestal wordt voor de pauze een uitleg gegeven voor de gehele groep van aanwezige ouders. Na de pauze wordt de groep onderverdeeld in kleinere groepjes, waarbij er zoveel als mogelijk rekening wordt gehouden met de leeftijd van zoon/dochter. In dit kleinere groepje kunnen ouders dan verder hun ervaringen, gedachten en problemen uitwisselen/delen. Ieder groepje staat onder begeleiding van een bezoekerouder.

- Data en onderwerpen van de gespreksavonden staan in het jaarprogramma dat terug te vinden is op de website van Tanderuis vzw.
- Inschrijven voor één of meerdere van deze avonden kan via de link op onze website.
- In 'normale omstandigheden' gaan de avonden door op onze dienst in Melle; tijdens Corona hebben in 2020 per uitzondering enkele avonden online plaats gevonden.
- De avonden zijn betalend: 2 sessies (10,46 €) per gezin. Betaling gebeurt via factuur.

B) Oudergroepjes

Soms wordt door ouders die een oudercursus gevolgd hebben de vraag gesteld om nadien nog met deze groep samen te kunnen komen. Ook zijn er oudergroepjes ontstaan op gespreksavonden. Deze oudergroepjes worden begeleid door de coördinator, eventueel bijgestaan door een bezoekouder.

WAT IS DE BEZOEKOUDEWERKING NIET?

- Een vrijwilliger, en dus ook een bezoekouder, is geen professioneel!
- De bezoekouderwerking is geen antwoord op specifieke hulpvragen. Die behoren immers tot het domein van professionelen, zoals bijvoorbeeld een thuisbegeleider. Dit met uitzondering van vragen rond 'levend verlies bij ouders' of 'rouw bij personen met autisme'. In dit geval wordt de aanvraag opgenomen door de coördinator. Zij heeft een postgraduaatsopleiding tot rouw- en verliesconsulent gevolgd.

CIJFERS

Werkgroep

De werkgroep heeft in 2022 3 keer vergaderd, op 9/03, 16/05 en 10/10.

Bezoekouders

Op 31/12/2022 zijn er 15 bezoekouders actief bij Tanderuis vzw. We hebben in 2022 5 nieuwe bezoekouders mogen verwelkomen, 1 bezoekouder is gestopt. Het gebeurt dat bezoekouders vragen om (meestal wegens een op dat moment moeilijker periode in het eigen gezin) tijdelijk 'on hold' gezet te worden. Sommige bezoekouders willen alleen individuele gesprekken doen (bijvoorbeeld omdat ze de verplaatsing voor een gespreksavond naar Melle te ver vinden) anderen verkiezen dan juist weer de gespreksavonden.

Sessies in 2022

In 2022 vonden in totaal 464 sessies plaats, waarvan 96 individuele sessies (mobiel en ambulante) en 368 sessies vanuit de collectieve werking (gespreksavonden en oudergroepjes).

Gespreksavonden in 2022

Sinds 2018 wordt er gewerkt met een jaarprogramma waarin alle activiteiten, georganiseerd door Tanderuis vzw, vermeld staan. Voor 2022 stonden de volgende 5 avonden gepland in het jaarprogramma:

7/02/22	Autisme en vrije tijd
24/03/22	Levend verlies bij ouders
23/05/22	iniASS
13/09/22	Verder leren met ASS in het Hoger Onderwijs
15/11/22	Autisme en schermgebruik
23/11/22	'Loslaten??!??' voor ouders met een zoon/dochter 18-26 jaar

Deze avond is er gekomen naar aanleiding van de verkennende informatie avond op 26/06/22 waarbij gepolst werd of er voldoende interesse zou zijn om in 2023 met een oudergroepje 18-26 jaar te starten.

Oudergroepjes in 2022

In 2022 zijn op 19 data 7 oudergroepjes samengekomen. Deze groepjes zijn ofwel ontstaan vanuit oudercursussen, ofwel vanuit een gespreksavond. Tijdens het jaar vonden wijzigingen plaats: bijv. één groepje is gestopt, 2 andere zijn samengevoegd, nieuwe ouders sloten aan bij een bestaand groepje...

Initiatieven voor de bezoekers

Omdat we het belangrijk vinden de bezoekers voldoende te ondersteunen en hen ook de kans te geven te groeien in hun vrijwilliger-zijn en kennis over autisme werden in 2022 2 avonden specifiek voor de bezoekers georganiseerd:

2 en 7/03/2022: Bespreken van toekomstgerichte stellingen samen met de kwaliteitscoördinator.

20/04/2022: aan de hand van een PPT werd toelichting gegeven over 'autisme en het voorspellende brein'.

Verder werd ingegaan op de vraag van enkele bezoekers om vorming te krijgen over het begeleiden van een groep. De vraag werd opengetrokken naar alle medewerkers van Tanderuis vzw en op 1/12/2022 ging voor geïnteresseerde medewerkers van Tanderuis vzw én bezoekers een vormingsmiddag door in samenwerking met Tabor over het begeleiden van groepen.

REALISATIES/VERANDERINGEN IN 2022

- De coördinator kreeg in november 2020 het mandaat om onder de noemer van de bezoekerwerking ouders te ondersteunen op vlak van 'levend verlies' en 'rouw en verlies bij personen met autisme'. Dit kan gebeuren zowel via individuele gesprekken als op gespreksavonden. In 2022 gingen in 6 gezinnen individuele gesprekken door in het kader van rouw en verlies rond/na overlijden.
- In 2022 werd kennisdeling aan de collega's voorzien: op 10/02/2022 'levend verlies bij ouders' en op 29/03/2022 'rouw en verlies bij personen met autisme'.
- M.i.v. 1/9/2021 gebeuren de periodieke tevredenheidsonderzoeken niet langer via een papieren vragenlijst op de gespreksavond zelf, maar online via een mail met daarin een link die na afloop van de avond naar de aanwezige ouders gestuurd wordt. Daarnaast blijft de permanente evaluatie behouden. Er wordt niet alleen belang gehecht aan de tevredenheid van de gebruikers, maar ook aan die van de bezoekers. Bij de verwerking van de periode 1/9/2021-31/08/2022 werd vastgesteld dat de digitale verwerking van de gespreksavonden niet goed kon gebeuren wegens technische aspecten. In Tanderapp worden aanpassingen gedaan naar volgend verwerkingsjaar toe.
- Het jaarprogramma van de gespreksavonden voor 2023 werd opgesteld.
- In 2023 gaan een paar nieuwe initiatieven door:
 - ✓ 'Ouders samen op weg' (reeks van 3 avonden, zowel in het voorjaar als in het najaar)
 - ✓ Levend verlies bij ouders (reeks van 5 avonden)
 - ✓ Oudergroepje 18-26 jaar (reeks van 4 avonden)

DOELSTELLINGEN VOOR 2023

- Verder uitwerken van de nieuwe initiatieven 'levend verlies bij ouders' en 'ouders 18-26 jaar'. Na afloop evalueren en bijsturen.
- Blijvend nadenken over de betrokkenheid van de bezoekers bij Tanderuis vzw.
- Blijvend nadenken over bekendheid van de mogelijkheid tot individuele gesprekken.
- Blijvend nadenken over bekendheid van jaarprogramma BOW.

- Nadenken over een administratief luik in geval van ouders van een volwassen zoon/dochter met autisme.
- BOW en regio-specifiek werken.

9.2 TANDERMAATJE (PRAKTISCHE PEDAGOGISCHE ONDERSTEUNING)

INLEIDING

In 2022 mocht het werkingsaspect Tandermaatje zijn 1-jarig bestaan vieren. De richtlijnen van de VAPH die in 2021 werden gelanceerd, blijven nog steeds van kracht in 2022:

Organisaties die voor begeleiding en praktische ondersteuning van personen met een (vermoeden van) handicap een beroep doen op de structurele inzet van vrijwilligers bij een individuele begeleiding, kunnen hiervoor maximaal 7% van hun zorggebonden personeelspunten omzetten in werkingskosten om zo de betrokken vrijwilligers te kunnen vergoeden. Als een voorziening een beroep doet op vrijwilligers voor de begeleiding van gebruikers, kunnen die slechts 7 RTH-punten per jaar inzetten in plaats van de gebruikelijke 8.

Vrijwilligers vormen een onmisbare complementaire aanvulling op professionele krachten in de verdere uitbouw van de werking en specifiek naar de invulling van de vrije tijd. We zetten in op het werven van vrijwilligers in het natuurlijke netwerk van onze cliënten.

Het doel is dat er bij elk nieuw begeleidingstraject, door de thuisbegeleider, een vrijwilliger gezocht wordt in het eigen netwerk. A.d.h.v. specifieke methodieken wordt het netwerk van de cliënt in kaart gebracht. We hebben gemerkt dat het vinden van vrijwilligers uit het eigen netwerk niet evident is en dat we in de toekomst nog meer moeten inzetten op methodieken en drempelverlagende middelen om cliënten te overtuigen om de vraag te stellen aan een potentiële vrijwilligers. Dit is alvast een werkpunt voor 2023.

Een Tandermaatje is een vrijwilliger die op regelmatige basis langsgaat bij een cliënt thuis (of op uitstap) om de vrije tijd van de persoon met autisme in te vullen. Dit kan zeer gevarieerd zijn en aangepast aan de noden van de cliënt en de mogelijkheden van de vrijwilliger.

Iedere cliënt op de wachtlijst of in een traject van thuisbegeleiding kan beroep doen op een Tandermaatje.

Voorbeelden van verrichtte ondersteuning zijn:

- specifieke oppas voor kinderen met autisme.
- aangepaste vrijetijdsinvulling zoals: het spelen van een gezelschapsspel, knutselen, sporten, naar een concert of museum gaan, iets gaan drinken, een uitstap doen.
- begeleiding van de persoon met autisme in een sportclub/jeugdbeweging, gericht naar inclusie.
- ondersteuning bij organisatie van schooltaken en huiswerkbegeleiding.
- trajectbegeleidingen: bv een bepaald bus- of fietstraject leren nemen met als doel de autonomie en mobiliteit te verhogen. Belangrijk is hierbij verzelfstandiging en zich veilig in het verkeer kunnen bewegen.
- praktisch ondersteunen bij het omgaan van angsten bijvoorbeeld: hondenangst, angst voor drukke plaatsen, ...

CONCRETE WERKING

Bij de opstart van een thuisbegeleidingstraject brengt de thuisbegeleider het netwerk in kaart. Indien de cliënt op de wachtlijst staat, kan een contactpersoon deze taak uitvoeren. Indien er iemand binnen het netwerk wordt gevonden, dan wordt er een 3-gesprek gepland (een gesprek met de thuisbegeleider, de cliënt en de potentiële kandidaat). Indien de kandidaat interesse heeft om effectief aan de slag te gaan, dan worden zijn gegevens door de thuisbegeleider ingeput in Tanderapp. Tijdens de volgende stap wordt de vrijwilliger uitgenodigd door de coördinator voor een kennismakingsgesprek. Het digitale dossier wordt helemaal op punt gezet en het Tandermaatje kan aan de slag.

Indien het netwerk van de cliënt niet ruim genoeg blijkt te zijn en er geen kandidaat in het eigen netwerk gevonden wordt, dan stelt de thuisbegeleider de vraag aan de coördinator en gaat de coördinator op zoek naar een vrijwilliger binnen de bestaande poule vrijwilligers. Zij ontvangen 3-wekelijks een update met alle openstaande aanvragen. Indien ook hier niemand wordt gevonden, worden er zoekertjes op websites en social media geplaatst.

Ieder Tandermaatje heeft een login en paswoord van Tanderapp. Als een vrijwilliger inlogt, krijgen zij de contactgegevens van hun cliënt te zien en kunnen ze een module inputten. Telkens ze iets doen met hun cliënt presteert een Tandermaatje een module. Er bestaan 3 modules die gekoppeld werden aan de forfaitaire vergoeding.

Bij het inputten van een module maakt een Tandermaatje ook een verslag. Dit wordt nagelezen door de coördinator én de thuisbegeleider. De coördinator bewaakt dat er geregeld feedback wordt gestuurd naar het Tandermaatje.

REALISATIES 2022

- Als er nieuwe collega's opstartten binnen Tanderuis vzw dan werden zij uitgenodigd op een info-moment over de vrijwilligerswerking.
- Tanderapp werd geleidelijk aan geoptimaliseerd.
- Er waren een 70-tal actieve Tandermaatjes aan de slag.
- Alle vrijwilligers werden geregistreerd in de GIR.
- Het totale bedrag aan vergoedingen in 2022 bedraagt 17.105,18 euro.
- Er werden 5 vormingen aangeboden aan de vrijwilligers. Dit in 3 thema's: ASS en vrije tijd, de wereld in mijn hoofd en executieve functies.

- De werkgroep vrijwilligerswerking kwam 3 keer samen in 2022.
- Het filmpje 'Tandermaatje door de ogen van een thuisbegeleider' werd in het voorjaar van 2022 gerealiseerd.

DOELSTELLINGEN en TOEKOMSTPERSPECTIEF 2023

- Er wordt meer ingezet op het vinden van vrijwilligers in het eigen netwerk a.d.h.v. volgende actiepunten:
 - ✓ Maken van filmpje van Tandermaatjes en hun cliënten uit het eigen netwerk
 - ✓ Dit filmpje wordt verspreid via nieuwsflash en social media
 - ✓ Info-moment (najaar) voor cliënten met uitleg over vrijwilligerswerking
- Uitbreiden poule vrijwilligers.
- Streven naar het behalen van een hoger percentage van de erkenning.
- Behouden van de huidige werking/vrijwilligers en de werking verder optimaliseren.

9.3 GASSTVRIJ

AANBOD

gASStgezinnen zijn **gezinnen die het verschil maken** voor gezinnen met een persoon met autisme door de persoon met autisme nu en dan een namiddag, een paar dagen of een weekend bij hen op te vangen of te laten logeren. Het zijn gezinnen die warm en sociaal voelend zijn, die getriggerd zijn door autisme, die affiniteit hebben met deze doelgroep én vooral gezinnen die zich willen inzetten voor de andere. Zij zetten letterlijk hun deur open voor ons én vooral voor de personen met autisme die ze ontvangen. Ze leveren hiermee ontzettend mooi werk. Zij bieden de ouders van de kinderen even een time out, even de tijd om hun batterijen op te laden, even de tijd om wat me-time te beleven zodat ze nadien met volle energie en de nodige zorg hun kind met autisme terug kunnen begeleiden. De gASStgezinnen verbreden ook de wereld van het gASStje en bieden hen nieuwe kansen, nieuwe indrukken die heel verrijkend zijn. De ervaring die we al hebben kunnen opbouwen met de trajecten die lopen binnen gASStvrij, leert ons hoe waardevol deze werking is en dit voor alle partijen. **gASStvrij zorgt voor warme momenten voor gASStje én gASStgezin...**

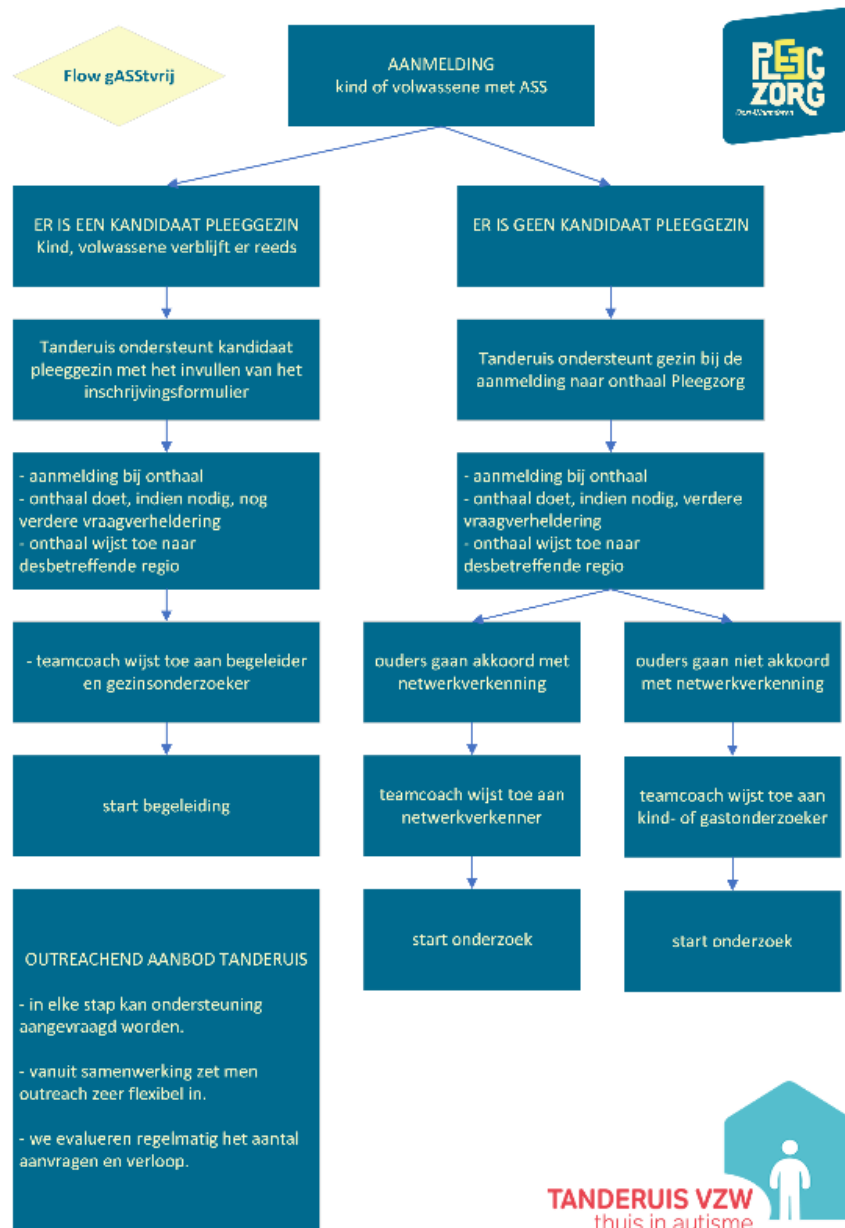
ZOEKTOCHT NAAR GASSTGEZINNEN

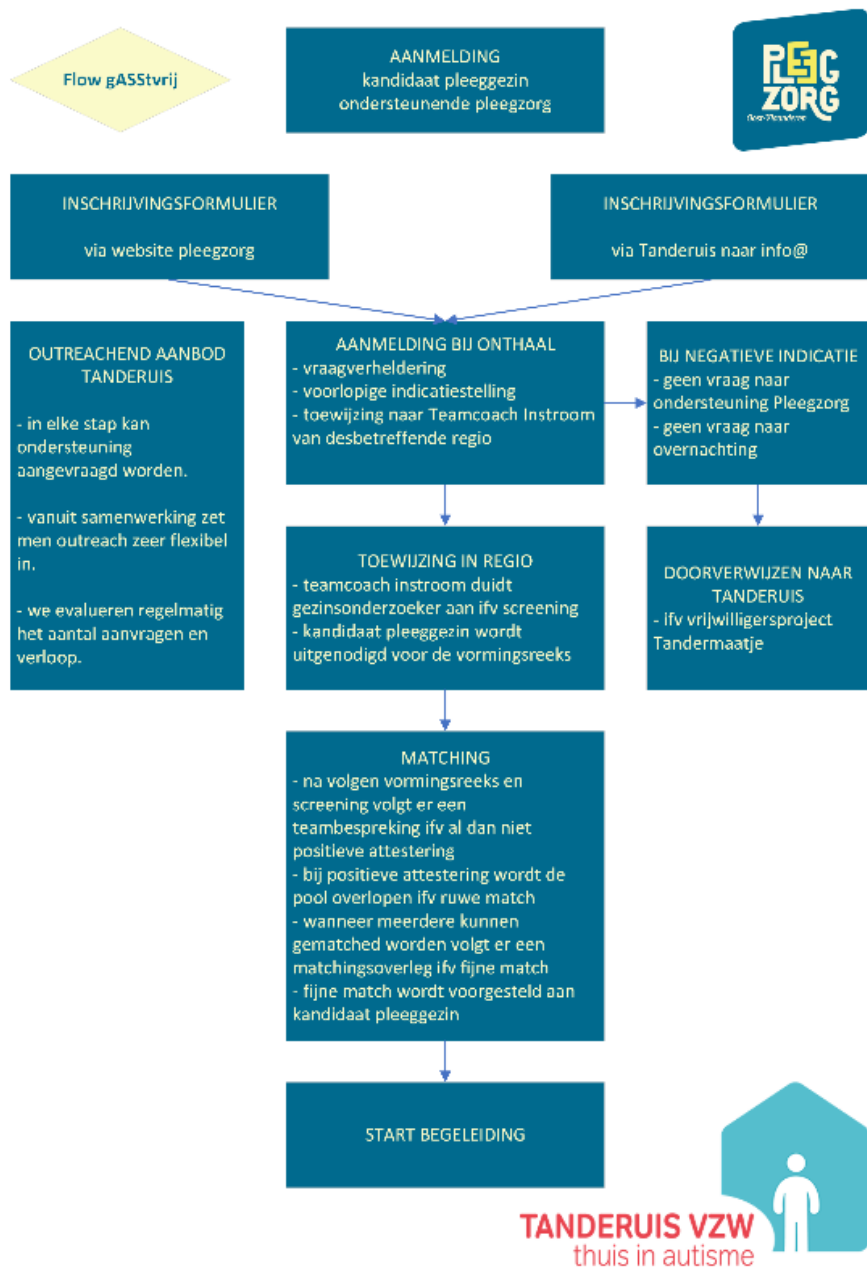
De nood aan meer gASStgezinnen blijft heel groot!

We maakten reeds een switch in onze strategie rond het zoeken van gASStgezinnen vanuit de vaststelling dat we veel te weinig aanbiedingen kregen van mensen die gASStgezin willen worden in vergelijking met de vraag naar gASStgezinnen. We kozen er voor om **netwerkverkennend** te werk te gaan en in het eigen netwerk van de aanvrager te zoeken naar sociaal ingestelde personen die gASStgezin willen worden en baseren ons hiervoor op de strategieën die SoNeStra hiervoor aanreiken.

We proberen ook te **gluren** bij onze partner Pleegzorg Oost-Vlaanderen en gaan vreemd bij hun netwerkverkenner. Medewerkers van Tanderuis vzw gaan met hen mee op pad en leren zo de methodieken vanuit de praktijk om een netwerk in kaart te brengen en te verkennen.

We ontwikkelden een nieuw concept binnen gASStvrij en dit resulteerde tot volgende flow charts:

Binnen het nieuwe concept komt het er op neer dat alle aanmeldingen opgenomen worden door Pleegzorg Oost-Vlaanderen. Zij nemen screening, attestering, matching en netwerkverkenning voor hun rekening. Tanderuis vzw kan te allen tijde en door elke partij ingeroepen worden om autismespecifieke kennis in te brengen. Hiervoor wordt de RTH functie **outreach** ingezet.

Er wordt tevens een outreachaanbod op maat uitgewerkt voor de medewerkers van Pleegzorg Oost-Vlaanderen om hen meer autismekennis bij te brengen.

In 2022 werd gASStvrij als project ook goedgekeurd door **KBS** met als doelstelling het respijtaanbod naar personen met autisme Vlaanderenbreed verder uit te rollen enerzijds en om verdiepend te gaan inzetten op de netwerkverkenning anderzijds. Dit project werd ingediend en wordt getrokken op Liga niveau. Ervaringen worden onder leiding van coach Noor Seghers onder de provincies uitgewisseld.

TOEKOMSPERSPECTIEVEN

In 2023 willen we verder tenvolle de methodiek van **netwerkverkenning** inzetten in onze zoektocht naar gASStgezinnen.

We rollen met de steun van KBS gASStvrij uit over Vlaanderen en zetten ons zo mee in voor de ontwikkeling van meer **respijtzorg voor personen met autisme**.

10. PROJECTEN

10.1 INTERSECTORALE REGIONALE RTH-PROJECTEN 1 GEZIN - 1 PLAN

Tanderuis vzw engageert zich in 5 regionale intersectorale RTH-projecten van 1 Gezin = 1 Plan:

- Krachtgericht Waas&Dender
- RTJ De Tafels Meetjesland
- RTJ De Tafels Oudenaarde
- RTJ De Tafels Aalst
- Samen 1 Plan Gent

Krachtgericht Waas & Dender

“Krachtgericht Waas en Dender” wil de afstand tussen de brede instap en de Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp verkleinen. Hiervoor willen we meer en nauwer samenwerken over de verschillende sectoren heen in en buiten de Integrale Jeugdhulp. Hierbij stellen we gezinnen, ouders, jongeren, kinderen en hun context centraal. Het is een gratis mobiele dienst voor kinderen, jongeren (0-25 jaar), ouders en hun netwerk. Omwille van de grote vraag naar hulp (vraag en aanbod) en de wachttijdenproblematiek, willen we het reguliere aanbod ondersteunen door een hulpaanbod vanuit diverse sectoren in de jeugdhulp te realiseren. We geloven ook sterk in de krachten en de hulpbronnen die bij gezinnen aanwezig zijn en opteren ervoor dat het gezin en context mee beslissingsrecht hebben over het hulpverleningsaanbod en het hulpverleningstraject.

We willen dit vertalen en concreet maken in vier volgende basisprincipes:

Basisprincipe 1: Regie bij het gezin: Het cliëntsysteem is deskundige van zijn eigen leven.

Binnen “Krachtgericht Waas en Dender” stellen we voorop dat elk gezin de regie kan nemen over zijn eigen leven. Dit betekent dat ze regisseur zijn van hoe ze de meest aangepaste hulp willen zien en nastreven. We streven naar een gedeelde verantwoordelijkheid tussen gezin en hulpverlener als gelijkwaardige partners doorheen het proces.

Basisprincipe 2: Aanwenden van de krachten samen met het gezin

Het versterken van ‘eigen kracht’ en zelfsturing binnen ons begeleidingsproces, vormen de missie voor het bieden van ondersteuning aan gezinnen met allerhande noden en vragen. We geloven in het vermogen van ouders en kinderen om veerkrachtig te zijn, ook als het moeilijk gaat. We zien ouders ook in de mogelijkheid hierin te groeien en zich te ontwikkelen. Als hulpverlener willen we gezinnen hierbij ondersteunen en deze veerkracht in een groeiproces zichtbaar maken.

Basisprincipe 3: Netwerkversterkend samenwerken met gezinnen.

Gezinnen en hun natuurlijke context rondom hen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is dan ook evident om het eigen netwerk van het gezin zichtbaar te maken en mee te betrekken in de ondersteuning.

Basisprincipe 4: Intersectorale samenwerking

Samenwerken maakt sterk! Krachtgericht Waas en Dender streeft ernaar dat partners dit principe hoog in het vaandel dragen. Een goede afgestemde samenwerking tussen partners komt gezinnen altijd ten goede. We bundelen onze krachten en deskundigheid. Hierbij stellen we ons veerkrachtig en flexibel op.

Alle medewerkers vanuit Krachtgericht Waas & Dender hebben allen een specifieke deskundigheid. Zo bundelen ze krachten en expertise uit het samenwerkingsverband.

Vanuit Tanderuis vzw is er één halftijdse medewerker gedetacheerd, Karen De Ridder. Zij begeleidde in 2022 15 gezinnen vanuit krachtgericht Waas & Dender. In een aantal gezinnen werkte ze ook al co-begeleider om de expertise van ASS in te zetten.

RTJ De Tafels

RTJ De Tafels is ontstaan vanuit het project 1Gezin1Plan vanuit de Vlaamse overheid. Het is een samenwerkingsverband tussen verschillende partners uit alle sectoren binnen de jeugdhulp. Men is werkzaam in de eerstelijnszones Oost- en West-Meetjesland, Schelde-Leie, Vlaamse Ardennen, Panacea, Aalst en Dender-Zuid.

Het werkingsgebied werd uitgebreid waardoor RTJ De Tafels momenteel uit drie teams bestaat. Het werkingsgebied van RTJ De Tafels beslaat de volgende gebieden:

- Team 1: Sint-Laureins, Assenede, Kaprijke, Eeklo, Zelzate, Evergem, Maldegem, Lievegem, Aalter, Deinze, Sint-Martens-Latem, Zulte, De Pinte, Nazareth.
- Team 2: Kruisem, Gavere, Wortegem-Petegem, Oudenaarde, Zwalm, Kluisbergen, Maarkedal, Horebeke, Ronse, Brakel, Lierde, Zottegem, Oosterzele, Herzele, Sint-Lievens Houtem.
- Team 3: Geraardsbergen, Ninove, Haaltert, Denderleeuw, Erpe-Mere, Lede, Aalst.

Elk team bestaat uit Casemanagers (CM), Innovatieve Medewerkers (IM) en Eerstelijnspsychologen (ELP). Elk team van RTJ De Tafels wordt aangestuurd door een teamcoach. Tanderuis vzw detacheert voor elk team een innovatieve medewerker voor ½ jobtime (19u).

De medewerkers van het Tafelteam realiseren co-creatieve hulp door aanwending van middelen toegekend aan RTJ De Tafels dat valt onder 1Gezin1Plan. Het werkgeverschap (juridisch arbeidsgerechtigd) blijft bij de netwerkpartner. De co-creatieve hulp bestaat uit:

- Consulten: samen nadenken met cliënt en aanmelder rond hulpbronnen binnen eigen context of de reguliere hulpverlening.
- Het organiseren van een Tafel.
- Krachtgerichte en context verbindende mobiele hulp.
- Opmaak en opvolging van een gezinsplan.
- Eerstelijnspsychologische hulp.

Elke medewerker werkt op een vraaggestuurde, kortdurende en een krachtgerichte manier.

De ondersteuning van RTJ De Tafels is gericht op kinderen en jongvolwassenen van 0 tot 25 jaar, samen met hun netwerk. De cliënt kan, eventueel samen met de aanmelder, beroep doen op RTJ De Tafels indien de nodige hulp niet tijdig beschikbaar en/of niet-toereikend is binnen het reguliere aanbod.

Tanderuis vzw wil elk samenwerkingsverband waaronder ook RTJ De Tafels evalueren a.d.h.v. volgende vragen: Is er nog voldoende gemeenschappelijke visie? Versterken we elkaar in de samenwerking? Is er efficiëntiewinst?

En tot slot, indien er uitbreiding van middelen komt, wordt bekeken hoe er kan gezorgd worden voor de meest efficiënte personeelsinzet.

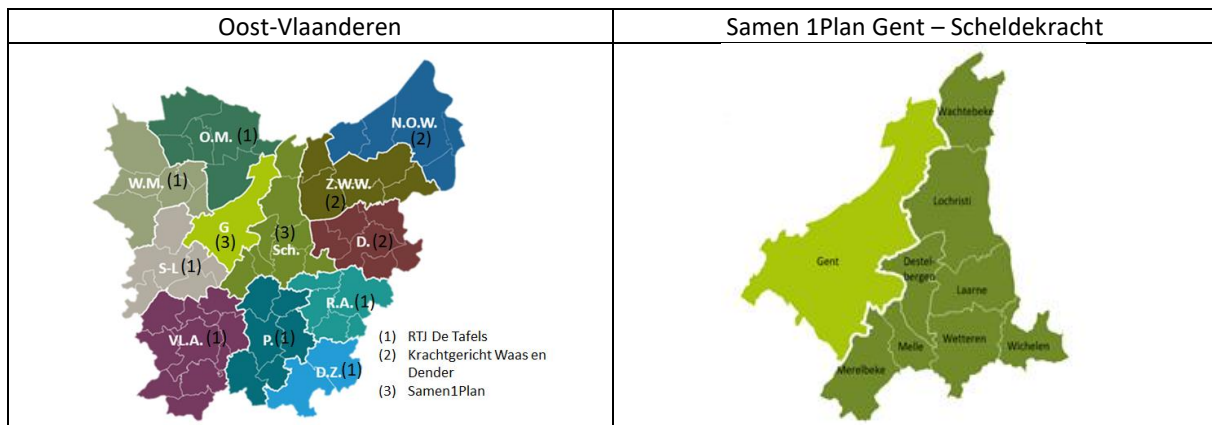
SAMEN 1 PLAN GENT- SCHELDEKRACHT

Samen1Plan Gent – Scheldekracht is een netwerk van organisaties die rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp bieden in de eerstelijnszone Gent – Scheldekracht.

Samen1Plan Gent verkreeg middelen van de Vlaamse overheid via de oproep 1G1P ‘meer capaciteit en meer samenwerking in de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp’. De middelen zijn recurrent beschikbaar sinds september ’18. Met deze middelen is er in Gent de keuze gemaakt om een Verbindingsteam (VBT) en Eerstelijnspsychologen (ELP) aan te stellen.

Sinds 2021 werd Samen 1Plan Gent uitgebreid met de regio Scheldekracht. Het werkingsgebied Samen 1Plan Gent beslaat het volgende gebied:

- Regio Gent: Gent en haar deelgemeenten (Mariakerke, Drogen, Wondelgem, Sint-Amandsberg, Oostakker, Desteldonk, Mendonk, Sint-Kruis-Winkel, Ledeberg, Gentbrugge, Afsnee, Sint-Denijs-Westrem en Zwijnaarde).
- Regio Scheldekracht: Destelbergen - Heusden, Merelbeke – Bottelare – Lemberge – Melsen – Munte - Schelderode, Melle - Gontrode, Laarne – Kalken, Lochristi - Beervelde - Zaffelare – Zeveneken, Wachtebeke, Wetteren - Massemen – Westrem, Wichelen - Schellebelle – Serskamp.

Er wordt werk gemaakt van volgende (op Vlaams niveau omschreven) finaliteit:

- Jeugdhulp sneller inzetbaar maken (binnen de maand).
- Continuïteit in trajecten waarborgen.
- Een onderbouwd en gemeenschappelijk plan maken binnen gezinnen.
- Bij niet onmiddellijk beschikbaar RTJ-aanbod een flexibel (ondersteunings)aanbod realiseren dat vrijwel onmiddellijk kan worden ingezet.
- Gezinnen vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid en met een duidelijk aanspreekpunt (persoon) voor het gezin opvolgen, ook in situaties van verontrusting.

Het Verbindingsteam (VBT) is een intersectoraal team van jeugdhulpverleners met expertise uit de verschillende hoeken van het jeugdhulpverleningslandschap (CLB, BJB, VAPH, CAW, CGG, CKG). Het verbindingsteam werkt tijdelijk samen met gezinnen. Dat doen ze door samen met het gezin de krachten in kaart te brengen en mensen rond hen samen te brengen. Samen, met het gezin aan het stuur, formuleren ze mogelijkheden en oplossingen die in het hier en nu perspectief brengen in de situatie.

Het verbindingsteam is er voor gezinnen in volgende situaties:

- Het betreft een kind/jongere tussen de 0 en 25 jaar of een zwangere.
- Er is sprake van een verstoorde draagkracht draaglast verhouding.
- Er is geen tijdige en of gepaste hulp aanwezig.
- Kortdurende hulpverlening. Er wordt gestreefd naar een maximale begeleidingstermijn van 5 maanden.

De eerstelijnspsychologen (ELP) gaan voor een korte periode aan de slag met milde tot matige psychische moeilijkheden bij jonge kinderen. De ELP's betrekken de opvoedingsverantwoordelijken van het kind bij het begeleidingsproces. Ze hebben bijzondere aandacht voor de toegankelijkheid van het aanbod ten aanzien van doelgroepen in kwetsbare leefomstandigheden.

In 2022 werd de begeleidingstermijn vanuit het verbindingsteam beperkt tot 5 maanden. Inhoudelijk werd er voornamelijk verdiepend gewerkt rond verschillende thema's opvoedingsondersteuning, gezinsdynamieken, netwerkoverleg. Dit werd georganiseerd door werkgroepen en vormingen rond deze thema's op te zetten.

De taak van de gedetacheerde medewerker vanuit Tanderuis vzw bestaat voornamelijk uit het begeleiden van gezinnen binnen generalistische trajecten en autisme-specifieke kennis binnen brengen in de trajecten waar dit van toepassing is. Er werden door de gedetacheerde medewerker van Tanderuis vzw 19 gezinnen begeleid in 2022.

10.2 ACTIVERINGSTRAJECTEN

In 2018 verscheen een oproep vanuit de VDAB naar de VAPH-sector tot participatie in het project activeringstrajecten. Aangezien de doelgroep volwassenen met autisme past binnen deze trajecten, engageerde Tanderuis vzw zich voor dit project.

Cliënten, aangemeld bij de VDAB, die een werk- en zorgvraag hebben én finaliteit NEC (normaal economisch circuit) beogen, worden toegeleid naar een activeringstraject. Tanderuis vzw neemt , exclusief voor volwassenen met autisme, de rol van zorgpartner op zich waardoor we met de zorgvraag van de cliënt aan de slag gaan.

In 2022 werden er 17 nieuwe trajecten opgestart.

In 2023 zal er een nieuw decreet van start gaan voor deze projecten. Tanderuis vzw zal zich opnieuw engageren binnen de activeringstrajecten. Het voorbereidende, administratieve werk werden reeds in 2022 in orde gebracht.

10.3 CRISISBEGELEIDING

In 2022 kon Tanderuis vzw met de hulp van projectsubsidies via het Agentschap Opgroeien de samenwerking met crisisteam De Schelp van CAW Oost-Vlaanderen continueren.

In 2022 werden vanuit Tanderuis vzw met middelen van De Schelp 14 crisisbegeleidingstrajecten gelopen en 2 crisisinterventies gedaan. Alles samen goed voor 126 begeleidingssessies.

Daarnaast is Tanderuis vzw toegetreden tot de netwerkorganisatie RADAR die eveneens provinciale crisishulpverlening biedt. Hiervoor werden sinds 2022 2 collega's halftijds gedetacheerd. Net als bij De Schelp gaat het om trajecten van 28 dagen waarbij mobiele crisishulp geboden wordt over de volledige provincie Oost-Vlaanderen. De frequentie van de contacten met de cliënt en diens netwerk ligt bij de crisisinterventies vanuit RADAR een stuk hoger, gezien de vaak meer complexe kinderpsychiatrische problematiek.

De crisisbegeleidingstrajecten, zowel vanuit De Schelp als vanuit RADAR Crisis, zijn gericht op het ontmantelen van de crisis en het bieden van nieuwe perspectieven. We proberen hierbij niet enkel het gezin, maar ook het netwerk en betrokken hulpverleners houvasten te geven. We geven hierbij steeds de voorkeur aan het vooruit helpen van reeds betrokken hulpverlening (of niet-professionelen) ten opzichte van het inschakelen van extra hulpverlening.

De globale doelstelling van crisisinterventie is de-escaleren, de crisis afpellen tot een probleem. De uitzichtloosheid moet verminderen. Crisishulp is zelden in staat om fundamenteel verandering te brengen in de problemen die leven in een gezin, daarvoor is de tijd te kort. Veiligheid bieden, orde scheppen in de chaos en vooruitzichten stellen kan al veel toevoegen als mensen door de bomen het bos niet meer zien.

De toeleiding van cliënten gebeurt bij De Schelp anders dan bij RADAR Crisis. Daar waar cliënten bij De Schelp zelf kunnen aanmelden (of aangemeld worden door een betrokkene), gebeurt de toeleiding bij RADAR Crisis via een tussenstap. Hierbij kan het o.a. gaan om een crisisinterventie die geboekt en uitgevoerd wordt via de partners en om een kinderpsychiatrisch crisisconsult bij het UZ Gent.

TOEKOMST

Wat de projectmiddelen van De Schelp betreft, zijn we blij te vernemen dat deze ook nog voor 2023 worden toegekend, zodat we ook via die weg onze crisishulp kunnen blijven inzetten voor casussen waar ASS een fundamenteel aspect van de crisis vormt.

Ons intern crisisteam werkt verder aan een stevige visie en een evidence based praktijk om deze specifieke kortdurende vorm van hulpverlening verder uit te bouwen. Hierbij zal er blijvend ingezet worden op inhoudelijke en emotionele ondersteuning van de medewerkers.

11. PERSOONSVOLGENDE FINANCIERING

INLEIDING

Tanderuis vzw heeft binnen haar erkenning van Vergunde Zorgaanbieder een beperkt aanbod voor mensen met een Persoonsvolgend Budget (PVB). Het PVB is een budget op maat waarmee volwassenen met een beperking zorg en ondersteuning kunnen inkopen bij door het VAPH vergunde zorgaanbieders, bij professionele zorgverleners, bij individuele begeleiders en binnen het eigen netwerk. Een bijstandsorganisatie helpt onder andere met het zoeken van ondersteuning, het sluiten van overeenkomsten en vervult op die manier de rol als zorgconsulent.

De dienstverlening naar de cliënt wordt omschreven in een contract dat wordt afgesloten tussen de dienstverlenende instantie (Tanderuis vzw) en de budgethouder. In dit contract worden onder meer de frequentie en de kostprijs van de ondersteuning beschreven. Dit contract is jaarlijks hernieuwbaar. In deze overeenkomst wordt tevens vastgelegd of het persoonsvolgend budget besteed wordt in voucher of in cash. Indien gebruik gemaakt wordt van een voucher, dan regelt het VAPH de betaling rechtstreeks met de zorgaanbieder (zijnde Tanderuis vzw); met cash regelt de persoon met de beperking (of zijn wettelijk vertegenwoordiger) de betaling zelf.

PERSOONSVOLGEND BUDGET IN CIJFERS

In 2022 deden 22 gebruikers met een PAB of PVB beroep op Tanderuis vzw, waarvan 8 minderjarigen (PAB) en 14 meerderjarigen (PVB). In 2022 werden 62 personeelspunten gepresteerd ten behoeve van personen met een PVB of PAB. Dit komt overeen met 2,1% van de totale werking van Tanderuis vzw.

12. LIGA AUTISME VLAANDEREN

In oktober vierden we het vijfjarig bestaan van de **Liga Autisme Vlaanderen**, het formeel samenwerkingsverband van Het Raster vzw, Tanderuis vzw, Limburgse Stichting Autisme en vzw Victor.

Met de Liga Autisme Vlaanderen bundelen de diensten hun krachten, om:

- **Vlaanderenbrede projecten rondom autisme** te realiseren,
- met elkaar **af te stemmen** rondom provinciale inhoudelijke en bedrijfsprocessen,
- **het belang en de positie van autismespecifieke hulpverlening** in Vlaanderen te onderstrepen ten aanzien van overheden, media...

Rode draad binnen de werking van de Liga Autisme Vlaanderen is het Vlaanderenbrede karakter. Het gaat om projecten of opdrachten die enerzijds omwille van workload niet haalbaar zijn voor één dienst of die anderzijds efficiëntie- en/of kwaliteitswinst met zich meebrengen door samen te werken met diensten met eenzelfde zorgaanbod.

REALISATIES in 2022

Kamp- en vakantiewerking

In 2022 realiseerden we voor het eerst een vrijetijdsaanbod met overnachting voor personen met autisme en een normale begaafdheid **van 10 tot 65 jaar**.

Dit vrijetijdsaanbod zag er afgelopen jaar als volgt uit:

- **5 kampen voor kinderen en jongeren**. In samenwerking met erkende partnerorganisaties **AFYA en Sport Vlaanderen** werden de deelnemers een (mid)week lang ondergedompeld in verschillende thema's: Creatief – Techniek – Sport – Avontuur. De wederzijdse kruisbestuiving is erg versterkend, aangezien de autismevriendelijkheid van het gezamenlijk (exclusief) aanbod ook een positief effect blijkt te hebben op het regulier (inclusief) kampaanbod van onze partnerorganisaties.
- **1 vakantie voor volwassenen**. De keuze-workshops en de sfeer tijdens onze Midweek aan Zee gaven de volwassenen het gevoel dat ze op een kwaliteitsvolle manier écht van vakantie konden genieten.

Onze autismespecifieke kampen en vakantie (en het voorbereidingstraject dat hiermee gepaard gaat) blijken eveneens een mooie leeromgeving voor begeleiders om, als animator, vrijwilliger of sportlesgever, ervaring op te bouwen in het contact met personen met autisme. Na afloop voelen ze zich meer gesterkt in hun kwaliteiten en inzicht rondom de noden van deze specifieke doelgroep. Op deze manier draagt onze kamp- en vakantiewerking bij aan **een autismevriendelijk Vlaanderen**.

In 2022 hebben 17 professionele begeleiders, 10 animatoren, 8 (kook)vrijwilligers en 4 sportlesgevers hun schouders gezet onder onze kamp- en vakantiewerking. De deelname van de **85 personen** met

autisme werd ingeschreven onder RTH (dagopvang, verblijf), wat overeenkwam met een totale inzet van **139,75 personeelspunten**.

Het is fantastisch om te zien hoe elk kampteam er jaar op jaar in slaagt om deelnemers te laten genieten van dit broodnodige kamp- en vakantieaanbod. Als kers op de taart gaf elke deelnemer in 2022 in de evaluatie aan opnieuw te willen deelnemen aan een kamp of vakantie, georganiseerd door de Liga Autisme Vlaanderen.

Voor veel deelnemers – en hun netwerk – is ons kamp- en vakantieaanbod, ondanks het relatief jonge bestaan, een **vaste waarde** geworden. En ook al is er een uitgebreid aanbod, toch blijft de vraag groter dan het aantal beschikbare plaatsen.

Autisme Chat

Op 28 januari 2019 opende de Autisme Chat haar digitale deuren. De Autisme Chat is er voor mensen met autisme en hun directe netwerk (ouders, broers, zussen, kinderen van een ouder met autisme, grootouders...). De Autisme Chat is anoniem, gratis, Vlaanderenbreed en wordt bemand door professionele thuisbegeleiders. Na twee succesvolle jaren werd de projectsubsidie in 2021 opgetrokken naar 2,5 VTE en verlengd tot eind 2023! De Autisme Chat vormt een belangrijk onderdeel van ons aanbod in het kader van overbruggingshulp. Om die reden wordt in dit jaarverslag een apart onderdeel aan de Autisme Chat gewijd.

Het kaartje van Guus

De Liga Autisme Vlaanderen werkte mee aan **Het kaartje van Guus**, een kinderboek van auteur Janne Janssens en illustrator Zoë Claessens. Het verhaal biedt een mooi aanknopingspunt om met kinderen vanaf 6 jaar in gesprek te gaan rondom de thema's autisme, diversiteit en vriendschap.

Naast het verhaal bevat het boek een aantal leuke spelletjes, een pakkende getuigenis, informatieve pagina's over autisme en een aantal praktische handvatten om met kinderen in gesprek te gaan. Kortom, een must-have voor begeleiders en therapeuten die met kinderen aan de slag willen rondom autisme en diversiteit.

Brug met de wetenschap

Onze wetenschappelijk medewerker slaat de brug tussen de praktijk en de wetenschap. Dit gebeurt enerzijds door het versterken van de autismspecifieke expertise van de thuisbegeleiders (o.a. aan de hand van infoches en vorming) en anderzijds via praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek rondom autisme.

EINDELIJK EEN PLEK WAAR IK MEZELF KAN ZIJN.

-
HET WAS FIJN OM ANDERE MENSEN MET AUTISME TE ONTMOETEN EN ME NIET TE MOETEN VERANTWOORDEN!

Op 19 mei 2022 organiseerden we een congres met als thema 'Autismevriendelijk Vlaanderen. Over de brug tussen wetenschap en praktijk'. Verschillende vooraanstaande wetenschappers belichtten recente inzichten rondom autisme en illustreerden het belang van een sterke onderlinge wisselwerking tussen wetenschap en praktijk. Het congres werd bijgewoond door 400 deelnemers

(voornamelijk professionals vanuit allerlei sectoren (onderwijs, jongerenwelzijn, VAPH, eerstelijnsdiensten, ...)).

Campagne #KEIvoorAutisme

Ook in 2022 werkte de Liga Autisme Vlaanderen samen met sterkmakers *in* autisme, Vlaamse Vereniging Autisme en Participate! in het kader van **Wereld Autisme Dag**. De succesvolle KEIvoorAutisme-campagne werd herhaald. Via deze campagne wordt een stimulans gegeven aan autismevriendelijkheid in Vlaanderen: autisme en autismevriendelijkheid worden op een concrete en positieve manier in de kijker gezet via een oproep om keien te versieren voor en door mensen met autisme en hun netwerk. Vele honderden keien werden in de verf gezet en gedeeld via sociale media. Daarnaast werd de campagne onder de aandacht van het brede publiek gebracht via een radio- en TV-spot (met Mathias Sercu en Pol Goossens).

Escape Room

Dankzij de steun van de Nationale Loterij, het 'De Warmste Week'-Fonds van de Koning Boudewijnstichting en CERA gingen we in 2022 van start met de ontwikkeling van een mobiele Escape Room waarmee we spelers zullen kunnen onderdompelen in de ervaring wat het betekent om autisme te hebben. Deze ervaringen zullen het vertrekpunt vormen voor nabespreking en dialoog. Ten laatste in het najaar van 2023 wordt de mobiele Escape Room gelanceerd.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

Sinds de oprichting in 2017 realiseerde de Liga Autisme Vlaanderen verschillende projecten (zoals de brusvalies, de Wereld in Mijn Hoofd, Radio Felix, ontwikkeling van tSCHAP, ...) die pas echt tot leven komen dankzij de thuisbegeleiders die er concreet mee aan de slag gaan. We blijven dan ook inspanningen leveren om deze projecten regelmatig onder de aandacht te brengen en houden.

In 2023 staan een aantal nieuwe realisaties en samenwerkingen in de steigers:

- de Autismepas: deze pas kan als **communicatietool** gebruikt worden **in onverwachte situaties die veel stress bezorgen** aan mensen met autisme. Aan de hand van de Autismepas kan men op eenvoudige wijze communiceren dat men autisme heeft en hoe de omgeving best kan reageren.
- in het kader van onze samenwerking wordt een **nieuwe partnerschap met Heyo** opgestart en breiden we het aanbod in **samenwerking met Sport Vlaanderen verder uit**. We hopen op deze manier nóg meer mensen met autisme en een normale begaafdheid te kunnen laten genieten van dit exclusieve vrijetijdsaanbod.

- de ontwikkeling van een **digitaal begeleidingsplatform** dat kan ingepast worden in het zorgaanbod van de diensten binnen de Liga Autisme Vlaanderen.

We kijken opnieuw met veel enthousiasme de toekomst tegemoet om verder te timmeren aan de weg richting een autismevriendelijk Vlaanderen!

13. KWALITEITSZORG

INLEIDING

Niemand trekt het belang van Kwaliteitsbewaking en Kwaliteitszorg in twijfel. Eén van de middelen om daar uitdrukkelijk en systematisch aandacht voor te hebben is het kwaliteitshandboek. Sinds we in onze dienst aan het werk met het kwaliteitshandboek hebben we stap voor stap de verschillende documenten en procedures uitgewerkt. Het kwaliteitshandboek staat digitaal ter beschikking; het beschrijft de verschillende aspecten van de werking en de procedures en is een leidraad voor alle medewerkers. In onze implementatiemethodiek vonden we het vanaf het begin belangrijk vele mensen te betrekken, zodat er geen grote afstand is tussen theorie en praktijk, of tussen papier en veldwerk. Ook nieuwe medewerkers worden meegenomen in het bad: vanaf de start van de inwerkperiode worden de visie, procedures en methoden verduidelijkt.

KWALITEITSCOMITE

Het kwaliteitscomité bestaat uit de directeur van Tanderuis vzw en de kwaliteitscoördinator. Op de maandelijkse bijeenkomst legt het kwaliteitscomité de prioriteiten inzake kwaliteitszorg vast en bewaart het overzicht over de doelstellingen, de planning en bijsturing van de acties, de knelpunten, effecten en neveneffecten. Voor problemen wordt een pragmatische en consequente oplossing bedacht. Om te vermijden dat allerlei initiatieven tot verbetering en aanpassing te chaotisch verlopen, hebben we het kwaliteitscomité geïnstalleerd en een kwaliteitscoördinator aangesteld. Het belangrijkste doel is coördineren en stroomlijnen. De kwaliteitscoördinator in onze dienst is een medewerker met een beperkte vrijstelling van de begeleidingsopdracht om het kwaliteitsbeleid te behartigen. De centrale taak is de constante aandacht voor de opvolging van het kwaliteitsvol werken binnen Tanderuis vzw. Dit zowel gericht op de zorgverlening naar de gebruiker als het intern functioneren. In functie van het kwaliteitshandboek bestaat de taak vooral uit het opmaken en opvolgen van planning van de werkzaamheden, het uitwerken van een taakverdeling waarbij verschillende medewerkers hun steentje kunnen bijdragen, het ondersteunen van de medewerkers bij deze taken, het opvolgen van de concrete uitvoering van taken, het afstemmen van de verschillende documenten tot een coherent geheel, het overzicht houden over het afwerken van documenten van het kwaliteitshandboek.

PROCEDUREHOUDERS

Het kwaliteitscomité wordt inhoudelijk ondersteund door de groep van procedurehouders. Dit zijn actieve medewerkers die zich verantwoordelijk stellen om bepaalde processen en procedures op te volgen en zo nodig te verbeteren. Vernieuwingen worden hanteerbaar gemaakt in procedures, toepasbaar in de dagelijkse werking, op maat van de medewerkers.

De interne procedurehouders van 2022 zijn:

- Auke Dalm: procedure intake.
- Jolien Van Acker en Silke Defauw: procedures i.v.m. opstellen, uitvoeren, evalueren, bijsturen en beëindigen van de individuele dienstverleningsovereenkomst.
- Eva Buysse: procedure organiseren van het collectieve inspraak met de gebruikers.
- Marianne Bouckhout: procedure i.v.m. het afhandelen van klachten van de gebruikers.
- Niki Van Besien en Sofie Piens : procedure i.v.m. het voorkomen, detecteren en gepast reageren op misbruik en geweld ten aanzien van gebruikers.
- Marianne Bouckhout: procedure i.v.m. het selecteren en aanwerven van personeel.
- Eva Buysse: procedure i.v.m. het vormen, trainen, opleiden en ondersteunen van personeel.
- Natasja De Wilde: procedure i.v.m. het evalueren van personeel.
- Elien Vanlerberghe: procedure i.v.m. het periodiek evalueren van de ingezette middelen.
- Brigitta Casaert: procedure i.v.m. het toetsen van de tevredenheid van de gebruikers.
- Eva Buysse: procedure i.v.m. het implementeren van corrigerende en preventieve maatregelen.

Verschillende medewerkers zijn procedurehouder of proceseigenaar en bewaken van daaruit hun procedure. Ze hebben als taak ook na het uitwerken van een vernieuwde versie de toepassing mee op te volgen en de knelpunten tussen tekst en praktijk tijdig te detecteren. Zij spelen aldus een actieve rol in het uitwerken van verbeterprojecten.

ACTUALISERING KWALITEITSHANDBOEK

Omwille van de veranderingen in de werking, of vanuit interne of externe feedback, worden onderdelen van het kwaliteitshandboek herwerkt. Ook vanuit de overheid of veranderende wetgeving kan een aanzet komen. Voor het herschrijven van de tekst zitten de procedurehouder en de kwaliteitscoördinator samen. Bij nieuw uit te werken teksten wordt een werkgroepje samengebracht. Door de grote betrokkenheid van medewerkers bij dit proces verbeteren we de implementatie van het kwaliteitshandboek. Eveneens gebruiken we beter de inbreng en creativiteit van de verschillende teamleden en maken we de procedures echt praktijkgericht. We bewerkstelligen een zo groot mogelijke conformiteit tussen papier en dagelijkse praktijk.

Nieuwe documenten of aangepaste versies worden toegelicht aan de voltallige personeelsgroep op de Organisatorische vergadering (ORG).

Eén maal per jaar wordt het overzicht van de gewijzigde documenten aan het Bestuursorgaan ter bekrachtiging voorgelegd.

Zo hebben we in de loop van 2022 in totaal 6 procedures herbekeken.

- Procedure tevredenheidsonderzoek: Er werd beslist dat de resultaten van het tevredenheidsonderzoek en het prioriteitenplan van alle werkingsaspecten niet meer systematisch op ORG moeten gebracht worden. Het is aan de coördinator van het werkingsaspect om wijzigingen die belangrijk zijn op dienstniveau te agenderen en communiceren.
- Procedure aanbod van de voorziening: crisisbegeleiding, chathulp en vrijwilligerswerking- meer bepaald de nadruk op een buddy in het eigen netwerk- werden toegevoegd.
- Procedure missie visie: Vermelding dat tijdelijke ondersteuning niet alleen vanuit wachtlijstproblematiek is, maar ook visie krachtgericht werken. Visie rond kwaliteitsvol leven aangevuld met vermelding dat we via overbruggingshulp hiaten in hulpverlening proberen op te vullen. Explicitering van aandacht voor stresshantering bij vitale en veerkrachtige medewerkers.
- Procedure interne overlegorganen: Toevoeging werkgroep kompas: stresshantering op het werk.
- Procedure externe overlegorganen: Update van overlegorganen, waarbij vooral de leernetwerken Tabor werden toegevoegd: preventie op het werk, energicoaching, HR innovatie, financieel- administratief overleg, personeelsadministratie, klimaatvisieplan.
- Procedure ingezette middelen en evaluatie van ingezette middelen: Er werd een update gedaan van financiële bronnen (bv crisisbegeleiding en RADAR) en van aangekochte materialen (bv videovergadersysteem en CO2 meters).

KWALITEITSAUDITS

Een interne audit is een middel om elementen van de werking eens grondig te bekijken. Voor de totaliteit van het kwaliteitshandboek stelden we een meerjarenplan op. Dit garandeert ons dat alle onderdelen van de werking aan bod komen binnen een termijn van maximum 4 jaar.

In het jaar 2022 hebben we onderstaande procedures onder de loep genomen op basis van wat er in het kwaliteitshandboek daarover staat neergeschreven, hebben dit getoetst aan de praktijk van de werking en sterke en zwakte punten opgespoord. Op deze wijze bekeken we:

- Organisatiestructuur
- Interne overlegorganen
- Externe overlegorganen
- Inzetten van middelen
- Aanwerven personeel
- VTOO
- Evalueren personeel

De audits werden uitgevoerd door eigen medewerkers. De medewerkers ervaren dit als een goede manier om onze werking via een andere insteek onder de loep te nemen. Er werden geen echte tekorten vastgesteld tijdens de interne audits, wel aandachtspunten die onmiddellijk werden opgenomen in de corrigerende en preventieve maatregelen.

CULTUURPROEF TANDERUIS

In 2022 namen we de cultuurproef van Quinn af binnen Tanderuis vzw. Dit met de bedoeling de cultuur binnen Tanderuis vzw meer objectief in kaart te brengen en de visie van directie en personeel met elkaar te kunnen vergelijken.

Uit deze bevraging blijkt dat directie en personeel eenzelfde visie hebben op de cultuur binnen Tanderuis vzw. In eerste instantie wordt binnen Tanderuis vzw een familiale en innovatieve cultuur ervaren. De marktcultuur is het minst aanwezig. De hiërarchische cultuur wordt door het personeel iets hoger gescoord. We gaan ervan uit dat de regels en handvatten van de hiërarchische cultuur nodig zijn als houvast om de vooral dynamische en flexibele stijl binnen de organisatie beheersbaar te houden.

TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

Het draaiende houden van het kwaliteitshandboek, het voortdurend evalueren en plannen en herwerken...: het is een never ending story. We hebben het kwaliteitshandboek waar nodig bijgewerkt. We hebben een intern meerjarenplan uitgetekend en werken er jaar na jaar aan verder.

Er komt een nieuw kwaliteitsdecreet op ons af. Vanuit de Liga Autisme Vlaanderen zitten we samen met de kwaliteitscoördinatoren om na te denken over nodige aanpassingen en praktijkervaringen te delen.

14. VORMING, TRAINING, ONDERSTEUNING EN OPLEIDING (VTOO)

INLEIDING

In het kader van kwaliteitszorg binnen Tanderuis vzw wordt jaarlijks een nieuw VTOO – plan opgemaakt. Er wordt gewerkt met VTOO-plannen op 3 verschillende niveaus:

- Dienstniveau
- Teamniveau
- Individueel niveau

De VTOO–belangen van onze dienst worden behartigd door een VTOO–werkgroep die bestaat uit een afgevaardigde van elk team, de kwaliteitscoördinator en de VTOO–coördinator. Zij komen minstens vier keer per jaar samen.

GEREALISEERDE DOELEN

Naast het opvolgen van de goede gang van zaken wat de VTOO–planning betreft, realiseerden de VTOO werkgroep in 2022 volgende doelen:

- Er gebeurde een aanpassing van de wegwijzer, de introductiemap voor nieuwe medewerkers. Hierin werd de rol van de meter/peter verduidelijkt en werden ook de concrete verwachtingen meer geëxpliciteerd. Bovendien werd er beslist om een vormingsdag te organiseren voor een groep van nieuwe medewerkers opdat zij meer ‘ondergedompeld’ kunnen worden in visies en methodieken die leven binnen Tanderuis vzw.
- Er werd een nieuw systeem ingevoerd om de informatie uit de tijdschriften waarover onze dienst beschikt, te verspreiden. De tijdschriften worden gelezen door enkele specifieke medewerkers en de interessante info wordt doorgestuurd naar respectievelijke teams.
- Er werd een lijst opgemaakt met de expertise van de medewerkers zodat men zich makkelijker tot een collega kan wenden als men rond een specifiek thema vragen heeft.
- Er werd een werkgroep opgestart om te bekijken hoe de theorie van het voorspellende brein kan geïntegreerd worden in onze manier om autisme uit te leggen naar de gebruiker.
- Op onze jaarlijkse dienstinspiratiedag was er een uiteenzetting van Chloè Bontinck, wetenschappelijk medewerker van de Liga Autisme Vlaanderen, rond de recent wetenschappelijk ontwikkelingen.
- In 2022 was er als vitaliteitsactie voor het personeel een aanbod van 12 yogasessies binnen de werkuren op de dienst.
- Voor alle personeelsleden werd er een functioneringsgesprek gepland.

JAARTHEMA'S VTOO TEAMPLAN

Elk team kiest een jaarthema waarrond een volledig jaar gewerkt zal worden. De thema's van inspiratiedagen, studiebezoeken en vormingsdagen zijn steeds afgeleid uit dit algemene jaarthema. De jaarthema's van 2022 per team waren:

- Voor de vroegbegeleiding: executieve functies en de werking van de hersenen bij jonge kinderen.
- Voor de kinderwerking: Kracht- en netwerkgericht werken/creatief werken met het gezin.
- Voor de adolescentenwerking: hoogconflictscheiding.
- Voor de volwassenenwerking: zelfzorg binnen het thuisbegeleidingsproces.

UITDAGINGEN

- Het thema stresshantering blijft actueel. Bij de evaluatie van de denkdag gaf het personeel aan hier verder actief te willen mee bezig zijn. De werkgroep kompas zal – ondersteund door de input van de energiecoach – hier in 2023 verder op inzetten.
- Het budget dat in totaal besteed wordt aan vormingen ligt momenteel heel hoog. Er zal in 2023 een analyse gebeuren hoe de middelen voor VTOO besteed worden. Aan de hand daarvan wordt bekeken of nieuwe richtlijnen moeten ingevoerd worden.
- VTOO coördinator en personeelsdirectie zal samenzitten om te bekijken in welke mate het VTOO beleid moet aangepast worden in kader van de arbeidsdeal met betrekking tot kwantificering.

15. SAMENWERKING

INHOUDELIJKE SAMENWERKING

Op inhoudelijk vlak werken thuisbegeleiders voortdurend samen met andere diensten. Om te vermijden dat ouders of de persoon met autisme te afhankelijk worden van de hulpverlening die wordt aangeboden door de thuisbegeleider, wordt veel tijd geïnvesteerd in het uitbouwen of uitbreiden van een ondersteunend netwerk voor het gezin.

Daarom hebben thuisbegeleiders in hun dagelijks werk met gezinnen veel contact en overleg met **de secundaire opvoedingsmilieus** en **reguliere organisaties** waar de persoon met autisme frequent verblijft o.a.: peuterspeelruimtes en kinderdagverblijven, onthaalmoeders, grootouders, scholen, werk, vrije tijdsinitiatieven, pleegzorg, ... Ouders worden op weg geholpen om samen te werken met dit netwerk, juist omdat autisme niet enkel een probleem vormt in het kerngezin alleen. Thuisbegeleiding betekent ook meer dan gezinsbegeleiding alleen. **Netwerkbegeleiding** en netwerkondersteuning vormen wezenlijke onderdelen van de thuisbegeleiding.

Daarnaast werken thuisbegeleiders in hun dagelijkse praktijk veel intersectoraal samen met **andere hulpverleningsdiensten** in functie van de kind- of persoonsgerichte begeleiding en krachtgerichte netwerkondersteuning: Revalidatiecentra, Diensten Geestelijke Gezondheidszorg, CLB's, Buitengewoon Onderwijs, GON-begeleiding, Psychiatrische ziekenhuizen of opnamecentra, MFC's, OCMW's, CAW's, Ambulante diensten, DOP, ...

In het kader van **diagnosestelling** werken de contactpersonen en thuisbegeleiders vaak samen met o.a.: Revalidatiecentra, COS-centra, Referentiecentrum Autisme (RCA), kinderpsychiaters...

Onze thuisbegeleiders onderhouden ook contacten **met andere thuisbegeleidingsdiensten** bijvoorbeeld in functie van informatieoverdracht of door het opzetten van enkele begeleidingssessies samen in één gezin. Er blijft ook een goede **samenwerking met de Vlaamse ouder- en familievereniging voor personen met autisme (VVA)**.

In het kader van **vorming, bijscholing en kennisverspreiding** wordt nauw samengewerkt met: sterkmakers in autisme, SIG, Balans, Interactie Academie, andere opleidingscentra ...

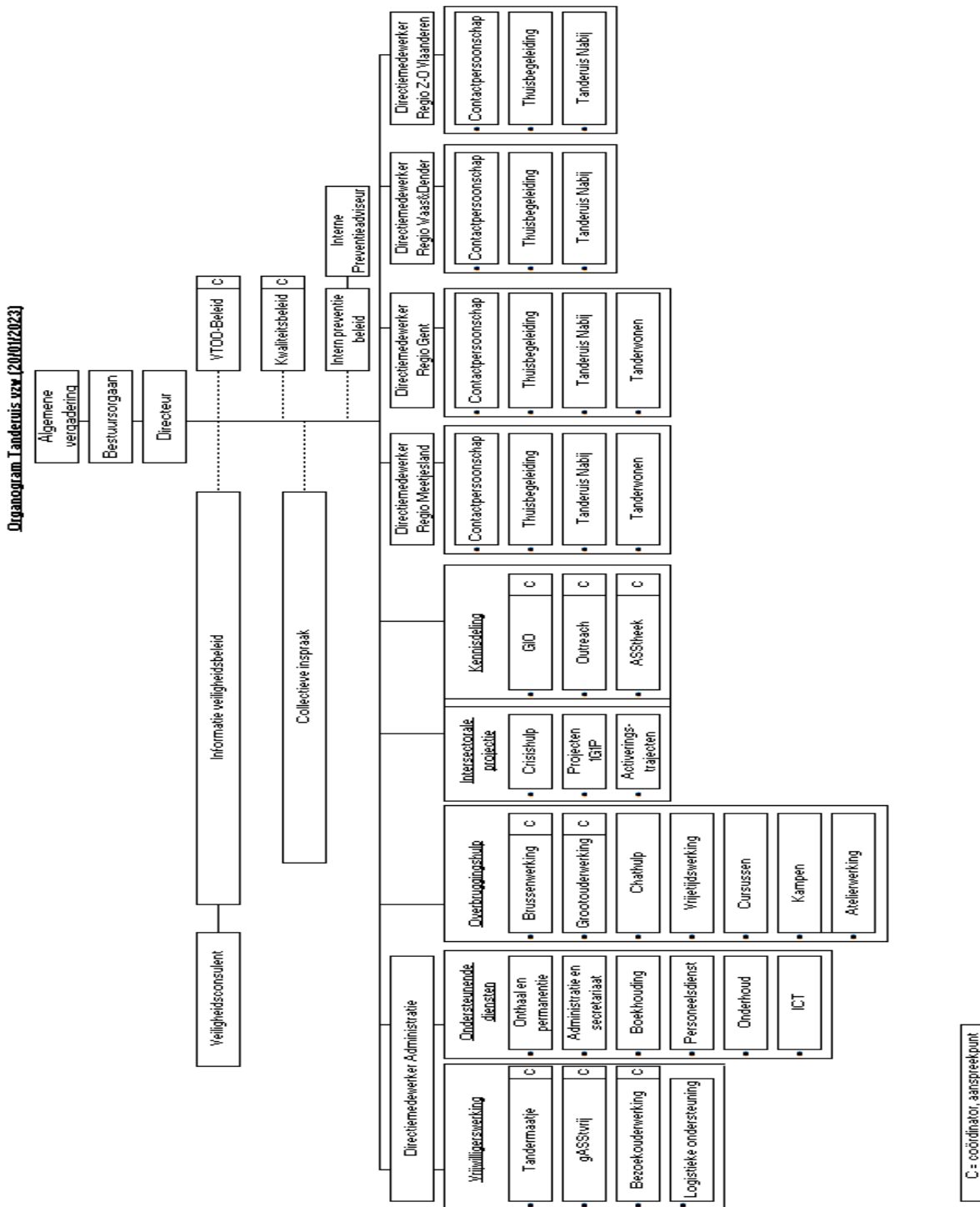
ORGANISATORISCHE EN BELEIDSMATIGE SAMENWERKING

Op organisatorisch vlak worden formele contacten gelegd en onderhouden met diverse reguliere sectorale en intersectorale instanties, waar zowel organisatorische als beleidsmatige agendapunten worden besproken: Commissie Rechtstreeks Toegankelijke Ondersteuning Vlaams Welzijnsverbond, Overlegplatform directies thuisbegeleiding Vlaanderen (SWOT-V), Liga Autisme Vlaanderen, Intervisiegroep kwaliteitszorg, Provinciaal platform minderjarigen OVL, intersectorale regionale netwerken i.k.v de RTH-projecten 1 gezin = 1 plan, intersectorale regionale netwerkstuurgroepen, intersectoraal overleg i.k.v vroegdetectie, veranderfora eerste lijnszones, intersectorale

netwerkorganisatie RADAR i.f.v. crisisbegeleiding, VDAB i.f.v. activeringstrajecten, Pleegzorg Oost-Vlaanderen i.f.v. gASStvrij, netwerkorganisatie Tabor.

ORGANOGRAM

Hierna vind je een schematisch overzicht van onze VZW-structuur.

16. PERSONEEL EN BESTUUR

PERSONEEL

In 2022 beschikt Tanderuis vzw over een RTH-erkenning van 2715,75 personeelspunten (2630, 45 RTH + 85,3 GIO). Daarnaast participeren we in meerdere intersectorale projecten, wat eveneens extra personeelscapaciteit oplevert.

Dit wordt binnen Tanderuis vzw ingevuld met een directieteam bestaande uit 1 voltijds directeur en vijf parttime directiemedewerkers. Het administratief team bestaat uit 6 deeltijdse medewerkers nl. 2 secretariaatsmedewerkers, 1 boekhouder, 1 medewerker personeelszaken, 1 ICT-medewerker en 1 ondersteuner.

De begeleidingsteams bestaan uit 22 thuisbegeleiders op Master-niveau, 31 thuisbegeleiders op Bachelor-niveau en 1 thuisbegeleider a2-niveau. Deze zijn ingedeeld in 4 aparte teamwerkingen: vroegbegeleiding (11 thuisbegeleiders), kinderverwerking (18 thuisbegeleiders), adolescentenwerking (11 thuisbegeleiders) en volwassenenwerking (13 thuisbegeleiders).

De verschillende werkingsaspecten uit de overbruggingshulp zoals o.a. grootouderwerking, groepsbegeleiding, brussenwerking,...worden gecoördineerd door thuisbegeleiders die voor deze taak een aantal uren per week worden vrijgesteld van begeleidingswerk. Dit geldt ook voor de functie van VTOO-coördinator, coördinator ASStheek en kwaliteitscoördinator.

Daarnaast beschikken we over twee deeltijdse medewerkers die instaan voor de coördinatie van de 2 vrijwilligerswerkingen : bezoekerouderwerking en Tandermaatje. In de cel contactpersoonschap waren er 4 medewerkers tewerkgesteld. Via het Sociale Maribelfonds werden 2 thuisbegeleiders en een administratief medewerker tewerkgesteld.

RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur neemt de verantwoordelijkheid op voor de werking van de dienst, keurt de rekeningen en begroting goed, bewaakt de werking in functie van de doelstellingen van de dienst, vertegenwoordigt en verbindt de dienst bij alle rechtshandelingen, delegeert de leiding van de dienst aan de directeur en adviseert de leiding.

De Raad van Bestuur vergaderde vier maal in 2022: 21 februari, 30 mei, 26 september en 5 december.

De Algemene Vergadering had plaats op 28 maart.

In de Raad van Bestuur zijn naast professionelen ook ouders vertegenwoordigd die mee het beleid van onze thuisbegeleidingsdienst bepalen. Hieronder geven we een overzicht van de leden van de Raad van Bestuur in 2022: Herbert Roeyers (hoogleraar Universiteit Gent), Tom Guns, (economist), Christa Heyse (directeur COS), Lieve Hoste (juriste), Christopher Vanderstraeten (bedrijfsmanager), Jan Demeulenaere (kinderpsychiater), Nele Daem (juriste), Frederik Werbrouck (pedagogisch directeur), Martine Van Grimberghe (psychologe).

17. COLLECTIEVE INSPRAAK

ALGEMEEN

Eén van de 3 perspectieven, waarmee we binnen Tanderuis vzw heel graag rekening mee houden, is het ‘perspectief van de gebruiker’. Het organiseren van collectieve inspraak leunt hier heel mooi bij aan. Enerzijds wensen wij als vzw onze gebruiker te voorzien van volledige, nauwkeurige en tijdige informatie over onze hulp- en dienstverlening (informereren). Anderzijds geven we onze gebruikers de mogelijkheid feedback te geven en kritisch na te denken over onze werking (evalueren).

1. Tanderuis vzw informeert zijn gebruiker als volgt:
 - website: www.tanderuis.be,
 - facebook: <https://www.facebook.com/tanderuis/>,
 - nieuwsbrief ‘t Een & ‘t Ander: twee maal per jaar (voor- en najaar), digitale versie via website of mailchimp (de gebruiker is vrij om zich hierop in te schrijven),
 - jaarprogramma (via website en folder),
 - folders, strooiflyers, affiches m.b.t een specifiek aanbod,
 - informatiebrochure,
 - extra briefwisseling en mailing waar we het relevant achten,
 - digitale infoborden aan het onthaal en in de ASStheek,
 - online catalogus ASStheek: <https://tanderuis.auralibrary.nl/auraicx.aspx>,
 - bij de opstart van begeleiding wordt de gebruiker omtrent zijn rechten geïnformeerd door het aanreiken van een individuele dienstverleningsovereenkomst samen met het privacydocument,
 - thematisch: infomomenten/-avonden, cursussen.

2. Tanderuis vzw polst naar de tevredenheid van de gebruiker en vraagt input van de gebruiker als volgt:
 - tevredenheidsonderzoek aan het eind van een activiteit (overbruggingshulp, kennisdeling),
 - tevredenheidsonderzoek aan het eind van de individuele thuisbegeleiding,
 - ‘uw mening’ knop via onze website,
 - actieve vraag tot feedback via de nieuwsbrief,
 - ideeën- of suggestiebox (permanent in de ASStheek, periodiek gekoppeld aan evenementen),
 - mogelijkheid tot organisatie panelgesprek naar aanleiding van verzamelde info en/of nieuwe tendensen binnen Tanderuis vzw waarbij we de mening van de gebruiker wensen.

ACTIES

Doorheen het jaar verzamelt de procedurehouder alle ontvangen feedback en koppelt er actiepunten aan, waar nodig worden actiepunten meegenomen op beleidsniveau.

- Achter de schermen werd er hard gewerkt aan de vormgeving van:
 - ✓ Het jaarprogramma 2022 (via website en folder).
 - ✓ Nieuwsbrief: 16 mei 2022.
 - ✓ Thema: Exclusief autisme?
 - ✓ Actieve vraag aan de lezer: Kunt u zich vinden in de visie die Tanderuis vzw heeft op inclusie?
 - ✓ Digitaal tevredenheidsonderzoek overbruggingshulp.

- Via de 'uw mening-knop' op de website kwamen er vooral vragen binnen van gebruikers naar aanmelding voor thuisbegeleiding. Deze werden door onze contactpersonen beantwoord.

- In 2022 werd een bevraging gedaan bij de bezoekers omtrent volgende thema's:
 - ✓ Loketfunctie: zou dit voor u een meerwaarde zijn geweest? Voor- en nadelen. Aandachtspunten.
 - ✓ Flexibele begeleidingsduur: zou dit voor u een meerwaarde zijn geweest? Voor- en nadelen. Aandachtspunten.
 - ✓ Krachtgericht werken: wat is in jullie ervaring essentieel om kracht in het gezin te versterken?
 - ✓ Rouw: in welke mate is expliciete aandacht voor levend verlies nodig in de thuisbegeleiding?

UITDAGINGEN

- Het kenbaar maken van ons nieuwe aanbod Tanderuis Nabij door de nodige PR te voeren in de verschillende regio's, zowel naar de gebruiker als naar netwerkpartners.
- Het in kaart brengen van de verschillende stakeholders.

18. UITDAGINGEN VOOR 2023

Groei Tanderuis vzw

De vraag naar autisme-specifieke ondersteuning vanuit Tanderuis vzw is nog steeds veel hoger dan het aanbod dat Tanderuis vzw kan aanbieden binnen de grenzen van zijn erkenningscapaciteit. Er is een blijvende nood aan groei voor Tanderuis vzw exclusief vanuit cliëntperspectief.

- **Terugdringen van de wachtlijst:** Ondanks maatregelen om de wachtlijst voor thuisbegeleiding beheersbaar te houden, stellen we vast dat op 31 december 2022 er nog 263 gezinnen geregistreerd stonden op de wachtlijst. Daarom wordt de aanmeldingsprocedure in 2023 opnieuw geëvalueerd en bijgestuurd op basis van : evoluties van de wachtlijst binnen de verschillende teams, regionale spreiding en uitbreidingsbeleid. De doelstelling om te komen tot “een aanvaardbare wachttijd” wordt realistisch bijgesteld afhankelijk van de werkingsaspecten:
 - ✓ Vroegbegeleiding: maximaal 3 maanden
 - ✓ Kinderwerking: maximaal 12 maanden
 - ✓ Adolescentenwerking: maximaal 12 maanden
 - ✓ Volwassenenwerking: maximaal 12 maanden

Vanaf het najaar 2023 worden de digitale aanmeldingsmomenten regionaal georganiseerd en kenbaar gemaakt via onze website.

- **Pleidooi voor RTH capaciteitsuitbreiding:** De RTH-erkenning van Tanderuis vzw in 2022 bedroeg 2.630,45 personeelspunten. Een toename van onze RTH-erkenning met minimum 687 personeelspunten is noodzakelijk om de huidige wachtlijstproblematiek (263 wachtenden) volledig te kunnen wegwerken. Via het uitbreidingsbeleid RTH ontving Tanderuis vzw echter slecht een beperkte uitbreiding van erkenning met 198 personeelspunten.

Engagement Tanderuis vzw binnen de vernieuwing Rechtstreeks Toegankelijke Hulp

Tanderuis vzw heeft zijn begeleidingsaanbod quasi volledig naar RTH georiënteerd. Elke cliënt beschikt over acht personeelspunten die kunnen ingezet worden voor zes RTH-zorg-functies: mobiele begeleiding, ambulante begeleiding, groepsbegeleiding, dagopvang, verblijf of GIO. Concreet houdt dit in dat Tanderuis vzw, naast het traditionele aanbod van mobiele begeleiding (thuisbegeleiding) ook een structureel deel van zijn capaciteit inzet voor ambulante begeleiding. Daarnaast worden specifieke werkingsaspecten (o.a. brussenwerking, grootouderwerking, cursussen, vrijetijdsondersteuning, trainingen, bezoekerouderwerking, ...) aangeboden als **overbruggingshulp** (onafhankelijk van de individuele thuisbegeleiding) onder de RTH-zorgfunctie groepsbegeleiding. Deze activiteiten worden opgenomen in een jaarplanning zodat de cliënt een keuze kan maken binnen een overzichtelijk geordend aanbod. Tenslotte biedt Tanderuis vzw ook 4 weken autisme-vriendelijke vakantiecampen aan onder de vorm van de zorg-functie dagopvang. In samenwerking met de Liga Autisme Vlaanderen worden in 2023 ook nog 5 autisme-vriendelijke vakantiecampen met overnachting aangeboden onder de RTH-zorgfunctie verblijf.

De overheid wil in 2024 de bestaande regelgeving Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH) hervormen. **Regionale verankering** is hierbij een belangrijk element. Onze kerntaak thuisbegeleiding kan moeilijk regionaler georganiseerd worden dan wat we nu al doen want de begeleiding heeft plaats in de woonkamer van de cliënten thuis. Toch willen we de regionale verankering nog optimaler realiseren met creatief innovatief aanbod.

- **Tanderuis Nabij:** Voor ons ambulante en groepsaanbod zullen we in 2023 extra inspanningen doen om ons in verschillende regio's van Oost-Vlaanderen te organiseren onder de roepnaam "Tanderuis Nabij". We starten met een regionale loketfunctie in de regio Meetjesland (Eeklo), in de regio Waas&Dender (St-Niklaas), in de regio Zuid-OVL (Zottegem) en in de regio Gent (Melle). Met deze loketfunctie willen we ons ambulante en groepsaanbod dichterbij de cliënt organiseren. Door nabij de gezinnen te zijn werken we de drempel afstand weg. Onze regiohuizen zijn 'open huizen' waar iedereen die interesse heeft voor en meer wenst te weten te komen over autisme welkom is, zowel cliënten als professionals. In elk regiohuis zijn wij 3 halve dagen per week beschikbaar, deels via vrije consultatie (inloopmomenten) deels op afspraak.

Met het uitbreidingsbeleid RTH wil het VAPH pilootprojecten mogelijk maken die inspiratie moeten leveren voor de uitbouw van een nieuw regelgevend kader in 2024. In het kader van dit **uitbreidingsbeleid RTH** diende Tanderuis vzw 7 innovatieve projecten in o.a.:

- 3 Vlaanderenbrede projecten in samenwerking met de Liga Autisme Vlaanderen: Autisme en justitie, vakantiekampen voor kinderen en jongeren met autisme en Vroegbegeleiding in beweging.
- 1 project in samenwerking met RTH-partners in Oost-Vlaanderen: Hotspot ondersteuning Handicap.
- 3 projecten door Tanderuis vzw alleen: Transitieproject overgang jongeren naar volwassenheid, regionale woonzorgprojecten 'Tanderwonen' en outreach consultfunctie.

Slechts 2 projecten werden goedgekeurd (regionale woonzorgprojecten en vakantiekampen voor kinderen en jongeren met autisme). Voor 2 andere projecten hebben we de beroepsprocedure opgestart (Vroegbegeleiding in beweging en Hotspot ondersteuning Handicap) en zijn we nog wachtend op resultaat.

Ook het **samenwerken in intersectorale netwerken** vormt een belangrijk element in de vernieuwing van het RTH-beleid en de toekomstige regelgeving. Tanderuis vzw werkt reeds en zal in 2023 blijvend heel actief intersectoraal samenwerken :

- Vijf medewerkers zijn halftijds actief in de regionale intersectorale projecten van 1 Gezin 1 Plan. Ze brengen hun autisme-specifieke kennis over aan hun intersectorale collega's en laten zichzelf onderdompelen in diverse innoverende begeleidingsmethodieken in kader van krachtgericht werken.
- Diverse medewerkers van het volwassenenteam werken samen met VDAB om activeringstrajecten op te zetten om volwassen personen met autisme toe te leiden naar werk.
- Twee medewerkers worden in 2023 halftijds gedetacheerd in het intersectorale netwerk crisisbegeleiding van netwerkorganisatie RADAR. Daarnaast werkt Tanderuis vzw in een team van 6 medewerkers samen met crisishulp van De Schelp vzw. Zo wordt autisme-specifieke kennis binnengebracht in de intersectorale crisishulpverlening.

- Tanderuis vzw werkt ook actief samen met Pleegzorg Oost-Vlaanderen, onder de projectnaam gASStvrij, om kinderen en jongeren met autisme te laten logeren in gastgezinnen tijdens het weekend of in vakantieperiodes.
- In ons eigen autisme-specifiek netwerk Liga Autisme Vlaanderen worden samen met reguliere partners (Afy, Jonge Helden, Sport Vlaanderen) kampen georganiseerd voor kinderen met autisme.

Tanderuis vzw engageert zich actief in de vernieuwingsbeweging RTH en anticipeert op de komende legistische hervormingen en hoopt hiermee in de toekomst ook de noodzakelijke uitbreiding van capaciteit te kunnen realiseren om beter tegemoet te komen aan de vele noden van mensen met autisme.

Actualiseren en innoveren van het begeleidingsaanbod

Tanderuis vzw actualiseert en innoveert zijn begeleidingsaanbod vanuit o.a. maatschappelijke noden, noden uit gezinnen, innovatieve ideeën van medewerkers, inbedden van verschillende RTH-functies en opportuniteiten vanuit nieuwe ontwikkelingen in de regelgeving. We streven bij de inzet van onze begeleidingscapaciteit naar een evenwichtige balans tussen: thuisbegeleiding (75%), overbruggingshulp (20%) en kennisdeling (5%). Daarnaast houden we bij nieuwe initiatieven in ons begeleidingsaanbod rekening met de balans tussen het gebruikersperspectief, personeelsperspectief en organisatieperspectief.

- Uitbouw **Tanderuis Nabij**: in januari 2023 starten de contactpersonen met consultdagen op 4 regionale locaties in Oost-Vlaanderen.
- Invoering **flexibele begeleidingstermijn**: Vanaf 2023 maken we het mogelijk om het begeleidingstraject van thuisbegeleiding flexibel in te zetten. Concreet wil dat zeggen dat vanuit een krachtgerichte visie de begeleiding kan onderbroken worden op vraag van de cliënt (bv. op een moment dat er weinig of geen hulpvragen meer zijn) maar dat de resterende begeleidingstermijn vanuit een vraaggestuurde visie ook terug kan ingezet worden op vraag van de cliënt.
- **Nazorg**: Nazorg wordt vervangen door mogelijkheid tot info- en adviesgesprekken in de regiohuizen.
- **Wachtlijstbeheer** wordt **regionaal**: Vanaf het najaar 2023 zullen de aanmeldingsdagen niet langer leeftijdsspecifiek worden aangekondigd en georganiseerd maar regionaal. Dat betekent concreet dat op een vooraf aangekondigde dag gezinnen van een bepaalde regio (ongeacht de leeftijd) zullen kunnen aanmelden voor thuisbegeleiding.
- Meer inzetten op **outreach**: Via diverse kanalen (via de regiohuizen van Tanderuis Nabij, via de Liga Autisme Vlaanderen en via onze nieuwe outreach consultfunctie) willen we in 2023 meer inzetten op outreach met als doel nog krachtiger bij te dragen tot inclusie en een meer autismevriendelijke samenleving.
- Uitbreiding **digitaal aanbod**: Tanderuis vzw beschikt reeds over een divers digitaal begeleidingsaanbod o.a.: digitale oudercursussen, digitale workshops, autismechat, digitale begeleidingen via Teams, blended online hulp. Dankzij de goedkeuring van het digitaal project door de Koning Boudewijnstichting, willen we, in samenwerking met de partners van de Liga Autisme Vlaanderen, een ruimer digitaal aanbod uitwerken voor onze cliënten. Concreet willen we webinars over verschillende inhoudelijke thema's ontwikkelen en beschikbaar stellen ten aanzien van onze cliënten. Het digitaal aanbod zal flexibel raadpleegbaar zijn, interactief waar mogelijk, en creatief ingebed in ons subsidiesysteem.

- **Nieuwe initiatieven in het jaarprogramma:** In 2023 organiseren we in kader van overbruggingshulp terug een uitgebreid aanbod dat terug te vinden is in ons jaarprogramma op de website. Nieuw in dit aanbod: infoavond voor ouders over 'geweldloos verzet', regionaal SplAssch-kamp in Zuid-OVL (regio Vlaamse Ardennen), nieuw atelier 'wobbeltturnen' voor kleuters, brussenactiviteit voor kleuters 'Op avontuur met Odette', nieuw aanbod vanuit bezoekouderwerking, groepsaanbod stresshantering voor gebruikers.

Versterken vrijwilligerswerking

Vrijwilligers vormen een onmisbare complementaire aanvulling op professionele krachten in de verdere uitbouw van de werking van onze dienst. Om de vele uitdagingen die op ons afkomen blijvend aan te kunnen, willen we onze vrijwilligerswerking versterken. In 2023 blijven we inzetten op het werven van vrijwilligers in het natuurlijke netwerk van onze cliënten. Op termijn willen we bij 30% van onze gezinnen in begeleiding een vrijwilliger inzetten.

- **Tandermaatje:** Dit is een vorm van buddywerking voor gezinnen in begeleiding. Vrijwilligers uit het eigen netwerk van de cliënt worden ingezet voor afgebakende cliëntgebonden begeleidingstaken. Er worden nieuwe methodieken verzameld en ontwikkeld om het netwerk in kaart te brengen. In 2022 werd hiertoe voor thuisbegeleiders een vorming aangeboden in samenwerking met SoNeStra. We willen in 2023 minimaal 3% van de erkenning inzetten via vrijwilligers. Acties die worden ondernomen zijn o.a.: filmpje maken om Tandermaatje in het eigen netwerk kenbaar te maken bij de gebruiker, via mailchimp het filmpje verspreiden, organiseren van infoavond voor gebruikers over de werking van Tandermaatje.

Liga Autisme Vlaanderen

In oktober 2022 vierden we het vijfjarig bestaan van de **Liga Autisme Vlaanderen**, het formeel samenwerkingsverband van Het Raster vzw, Tanderuis vzw, Limburgse Stichting Autisme en vzw Victor. Rode draad binnen de werking van de Liga Autisme Vlaanderen is het Vlaanderenbrede karakter. Het gaat om projecten of opdrachten die enerzijds omwille van workload niet haalbaar zijn voor één dienst of die anderzijds efficiëntie- en/of kwaliteitswinst met zich meebrengen door samen te werken met diensten met eenzelfde zorgaanbod.

In 2023 staan een aantal nieuwe realisaties en samenwerkingen in de steigers:

- **Autismepas:** deze pas kan als communicatietool gebruikt worden in onverwachte situaties die veel stress bezorgen aan mensen met autisme. Aan de hand van de Autismepas kan men op eenvoudige wijze communiceren dat men autisme heeft en hoe de omgeving best kan reageren.
- **Nieuw partnerschap met Heyo:** in het kader van onze kampwerking wordt een nieuwe partnerschap met Heyo opgestart en breiden we het aanbod in samenwerking met Sport Vlaanderen verder uit.
- **Ontwikkeling digitaal begeleidingsplatform:** Met steun van de Koning Baudewijnstichting zullen we een nieuw digitaal begeleidingsplatform ontwikkelen dat kan ingepast worden in het zorgaanbod van de diensten binnen de Liga Autisme Vlaanderen.

Vitaliteit

In Tanderuis vzw hechten we veel belang aan het **welzijn** van de medewerkers. Daarom willen we de balans **draagkracht-draaglast** van de medewerkers blijvend bewaken. In 2023 willen we daarom inzetten op:

- **Stresshantering:** In 2022 werd een denkdag georganiseerd voor medewerkers i.f.v het thema omgaan met stress. In 2023 willen we verder gaan met de implementatie van aangeleerde methodieken.
- **Energiecoaching:** In het kader van vitaliteit op de werkvloer en preventie burn-out volgde de VTOO/kwaliteitscoördinator een opleiding bij Tabor. In 2023 willen we de input van deze opleiding implementeren binnen het directieteam ter optimalisering van de bestaande visie/structuren/processen van concrete tools/tips/handvaten aan de verschillende teams doorgeven.
- **Werkdruk:** In functie van optimalisering balans draagkracht/draaglast bij personeel willen we in 2023 volgende acties realiseren: kwetsbaarheid solofuncties verlagen, invoering vormingsdag voor nieuwe medewerkers, aangepaste wegwijzer met verduidelijking taak meterschap, impact langdurig afwezig zijn naar cliënten en personeel evalueren.
- **Vitaliteitsactie:** we voorzien terug een vitaliteitsactie waarbij doorheen het jaar 2023 alle personeelsleden betrokken zijn.

Kwaliteitszorg

Via kwaliteitszorg willen we een permanent aansturings- en opvolgingsysteem voorzien opdat de doelen, de methodiek, de middelen en de evaluatie van de gehele werking op een effectieve en efficiënte manier blijven verlopen.

- **Nieuw kwaliteitsdecreet:** Er komt een nieuw intersectoraal kwaliteitsdecreet. In voorbereiding volgde de kwaliteitscoördinator in 2022 een **vorming**, georganiseerd via het Vlaams Welzijnsverbond. In 2023 wordt er binnen de Liga Autisme Vlaanderen bekeken om in **intervisie** met de kwaliteitscoördinatoren van de verschillende thuisbegeleidingsdiensten autisme de vernieuwingen te implementeren.
- **VTOO-beleid:** In 2023 wordt een analyse gemaakt van de besteding van middelen voor VTOO met als doel te komen tot een optimalisering van ons vormingsbeleid.
- **Voorspellend brein:** In samenwerking met de Liga Autisme Vlaanderen willen we de toepassing van de theorie van het voorspellend brein op diverse aspecten van ons begeleidingsaanbod evalueren en bijstellingen realiseren waar nodig.

Groter wordende dienst

Tanderuis vzw blijft groeien als dienst. Dit heeft invloed op organisatorische aspecten en op personeelsbeleid. Tanderuis vzw wil bewaken dat de organisatie zo optimaal mogelijk functioneert en structuren aanpassen waar nodig. Dit in combinatie met aandacht voor zoveel mogelijk behouden van voordelen van een kleinschalige organisatie.

- **Inkanteling leeftijdsspecifieke teams in regioteams:** Vanaf 2023 worden thuisbegeleiders ingedeeld in 4 regioteams onder leiding van 4 regiodirectiemedewerkers. Op termijn is het de bedoeling dat deze regioteams ook verhuizen naar 4 regiohuizen in de diverse zorgregio's (Meetjesland, Waas&Dender, Gent en Zuid-OVL).
- **Comité Preventie en Bescherming op het werk:** Tegen het tijdstip van sociale verkiezingen in 2024 dient Tanderuis vzw zich als groter wordende dienst voor te bereiden om tijdig de wijziging in wettelijke verplichtingen op te volgen.

Ecologisch en duurzaam ondernemerschap

We streven naar een **duurzame** organisatie met respect voor mensen en milieu. In functie van deze doelstelling werd een interne klimaatwerkgroep opgericht die een meerjarenplan heeft ontwikkeld. We willen dit klimaatplan verder uitwerken en geplande doelstellingen realiseren.

- **Vergroening site:** In de lente van 2023 wordt een beperkte groenzone aangelegd op de site van Tanderuis vzw.
- **Fietsenstalling:** Er wordt een fietsenberging gerealiseerd t.h.v. de overdekte parking.
- **Relighting:** Verlichting wordt aangepast en vervangen door ledverlichting in het najaar 2023.
- **Afstandsbegeleidingen:** Vanuit het klimaatplan willen we evolueren naar 30% "milieuvriendelijke begeleidingen", dit zijn digitale begeleidingen en/of begeleidingen met de fiets, ambulante begeleidingen in de regiohuizen en groepsaanbod.

Vernieuwing ASStheek

In 2023 willen we de infrastructuur van onze ASStheek herinrichten om een meer prikkelarme ASStheek te creëren en te komen tot een duidelijke en meer autismevriendelijke structuur van ons ruim aanbod.

Daarnaast willen we onderzoeken hoe we de werking van onze ASStheek ook meer regionaal kunnen inzetten.

Digitalisering

In Tanderuis vzw zetten we het digitaliseringsproces verder met het oog op efficiëntie, informatieveiligheid en kleinere ecologische voetafdruk in onze dienst. We blijven inzetten op actualisering van het digitaliseringsproces. Naast cliëntgerichte toepassingen zijn er ook diverse actiepunten vanuit organisatieperspectief.

- **Tanderapp 2.0:** We willen ons intern digitaal registratie- en cliëntdossiersysteem uitbreiden en optimaliseren met een toegankelijk cliëntportaal.
- **Anti-hacking maatregelen:** Om te voldoen aan steeds toenemende informatieveiligheidsvereisten zullen er in 2023 een aantal anti-hacking maatregelen ingevoerd worden.

Actueel wervingsbeleid

Zoals elke organisatie of bedrijf wordt ook Tanderuis vzw geconfronteerd met de schaarste op de arbeidsmarkt. Dit recente fenomeen noopt ons om na te denken over een vernieuwend aanwervingsbeleid. In samenwerking met de Liga Autisme Vlaanderen zullen we onze

thuisbegeleidingsdiensten aantrekkelijk proberen voor te stellen door middel van aangepaste audiovisuele middelen. Binnen Tanderuis vzw zelf willen we transparanter communiceren over 'benefits at work' (financieel, logistiek, inhoudelijk, cultuur,...) aan potentiële kandidaat werknemers.

OVERZICHT BIJDAGEN AAN JAARVERSLAG

Verslaggeving inleiding, historiek: Danny Aelvoet
Verslaggeving missie, visie en begeleidingsaanbod: Eva Buysse
Verslaggeving cijfermatig overzicht: Danny Aelvoet
Verslaggeving vroegbegeleiding: Christel Cloetens
Verslaggeving kinderwerking: Karen Uylenbroeck
Verslaggeving adolescentenwerking: Tess De Pot
Verslaggeving volwassenenwerking: Lieselotte Heirbaut
Verslaggeving contactpersoonschap: Auke Dalm
Verslaggeving broers&zussenwerking: Sibylle Heimans
Verslaggeving grootouderwerking: Veerle Van Driessche
Verslaggeving cursussen (kindercursus): Caroline Claeys
Verslaggeving cursussen (adocursus): Auke Dalm
Verslaggeving cursussen (Spelcontact): Inge Decloedt
Verslaggeving cursussen (So you think you can cook): Hannah Aelvoet
Verslaggeving vrijetijdsondersteuning (tabASSco): Tess De Pot
Verslaggeving vrijetijdsondersteuning (tapASS): Marianne Bouckhout
Verslaggeving vrijetijdsondersteuning (loebASS): Wendy Hulders
Verslaggeving vrijetijdsondersteuning (hobbyclubwerking): Jolien Van Acker
Verslaggeving vrijetijdsondersteuning (atelierwerking): Karen Uylenbroeck
Verslaggeving kampwerking (splASSch jonge kinderen): Christel Cloetens
Verslaggeving kampwerking (splASSch kamp kinderen): Valerie Verbanck
Verslaggeving kampwerking (splASSch kamp adolescenten): Tess De Pot
Verslaggeving chathulp: Tess De Pot
Verslaggeving intersectorale projecten 1G1P: Inge Decloedt, Ine Goeminne, Fauve Lambrecht en
Karen De Ridder
Verslaggeving crisisbegeleiding: Tess De Pot
Verslaggeving gASStvrij: Christel Cloetens
Verslaggeving bezoekerwerking: Judith van der Spank
Verslaggeving Tandermaatje: Nele Van Rie
Verslaggeving outreach: Niki Van Besien
Verslaggeving GIO: Jolien Van Hove
Verslaggeving ASStheek: Nele Bogaert
Verslaggeving Liga Autisme Vlaanderen: Jo Renty
Verslaggeving personeelszaken: Natasja De Wilde
Verslaggeving VTOO-beleid: Eva Buysse
Verslaggeving kwaliteitszorg: Eva Buysse
Verslaggeving evaluatie en samenwerking: Danny Aelvoet
Verslaggeving collectieve inspraak gebruikers: Eva Buysse
Verslaggeving uitdagingen: 2022 Danny Aelvoet
Verslaggeving sponsors: Elien Vanlerberghe
Layout: Rudi Samyn en Brigitta Casaert
Coördinatie jaarverslag: Danny Aelvoet

19. SPONSORS 2022

13 gemeenten

- Berlare
- Deinze
- Hamme
- Lochristi
- Melle
- Schelle
- Sint-Gillis-Waas
- Sint-Laureins
- Sint-Niklaas
- Stekene
- Wachtebeke
- Wortegem-Petegem
- Zulte

69 gezinnen

2 Bedrijven

- Saunier Duval

- Qualion Finance

1 Culturele organisatie

- VZW Warm Water - KultuurThuis Henri

1 Service club

- Kiwanis Ghent International

Voor giften vanaf 40 euro ontvangt u een attest voor belastingsaftrek.

**Steunfonds TANDERUIS vzw:
BE98 7370 3501 2393
BIC: KREDBEBB**